
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ
ŠKOLA ČERNÍKOVICE, OKRES
RYCHNOV NAD KNĚŽNOU**

Učíme se pro budoucnost

Verze 1. z 26.12.2006

Platnost 2007, přepracovaná verze do roku 2012

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	6
2.1.	Charakteristika školy	6
2.2.	Charakteristika ŠVP	7
2.2.1.	Výchovné a vzdělávací strategie	9
2.2.2.	Začlenění průřezových témat	13
3.	UČEBNÍ PLÁN	21
3.1.	Celkový	21
3.2.	Ročníkový	24
4.	UČEBNÍ OSNOVY	35
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	35
4.1.1.	Český jazyk a literatura	37
4.1.2.	Cizí jazyk	75
4.2.	Matematika a její aplikace	97
4.2.1.	Matematika	99
4.3.	Informační a komunikační technologie	120
4.3.1.	Informační a komunikační technologie	121
4.4.	Člověk a jeho svět	122
4.4.1.	Člověk a jeho svět	125
4.5.	Umění a kultura	161
4.5.1.	Hudební výchova	164
4.5.2.	Výtvarná výchova	174
4.6.	Člověk a zdraví	188
4.6.1.	Tělesná výchova	191
4.7.	Člověk a svět práce	214
4.7.1.	Pracovní činnosti	216
5.	ŠKOLNÍ PROJEKTY	233
5.1.	Projekty v ročních obdobích	233
5.2.	Moje vesnice	234
5.3.	Rak	235
5.4.	Velikonoce ve VB	235
5.5.	Kdo je můj kamarád	236

5.6.	Rej čarodějnic	237
5.7.	Tři přání	237
5.8.	Astrid Lingrenová	238
5.9.	Josef Lada	239
5.10.	Hláška R	242
5.11.	Amos	243
5.12.	Den Země	243
5.13.	Afrika	244
5.14.	Vánoce v Anglii	244
5.15.	Etická výchova	247
5.16.	Den Země	248
5.17.	Den dětí-Den naruby	249
5.18.	Naučná stezka Bělá	250
5.19.	Knihovna	251
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	253

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Učíme se pro budoucnost

Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Černíkovice, okres Rychnov nad Kněžnou

ZŠ a MŠ Černíkovice, Černíkovice 5, 517 04

Mgr. Iva Dernerová, ředitelka

Mgr. Kristýna Moravcová, Mgr. Iva Dernerová

494384146

www.zsms-cernikovice.webz.cz

Zřizovatel:

Obec Černíkovice, Černíkovice 55, 517 04

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Od 1.1.2003 se škola stala právním subjektem. Součástí příspěvkové organizace je ZŠ, MŠ, ŠD, ŠJ a hostinská /doplňková/ činnost.

Velikost školy

Základní škola Černíkovice je malá venkovská škola, založená v roce 1848. Je málotřídní základní školou, která poskytuje vzdělání cca 30 dětem v 1. až 5. postupném ročníku. Výuka probíhá ve 2 třídách, kde jsou spojeny 2 a 3 ročníky.

Umístění školy

Škola je umístěna na východním okraji obce v blízkosti lesa a budovy Mateřské školy. Před školou se rozprostírá park, který doplňuje malebné okolí školy. Autobusová zastávka je nedaleko školy, což je výhodné pro žáky dojíždějící z okolních obcí /Domašín, Třebešov/. Ranní svoz dětí do ZŠ a MŠ z obcí Třebešov a Domašín zajišťuje obecní úřad malým autobusem.

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

V budově školy jsou 2 učebny, vybavené 4 počítači s připojením na Internet a notebook s tiskárnou /celkem 7 ks PC, 4 laserové tiskárny, scanner, kopírka/, 3 televizory s videem a 2 DVD přehrávače.

Ve školní budově se nachází i malá tělocvična, školní družina, která byla v červenci a srpnu 2007 rozšířena o další místnost a žákovská i učitelská knihovna. V roce 1997 byla v přístavku za školou zřízena keramická dílna. Žáci se stravují ve školní jídelně, umístěné v budově MŠ, vzdálené 100 m od školy. Školáci při TV využívají malé hřiště vedle školy nebo 500 m vzdálený sportovní areál /kopaná, odbíjená, tenis/.

Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Žákům je umožněno rozvíjet jejich hudební a výtvarné nadání v hodinách Hv /nadstandardně zařazena výuka hry na flétnu/ a Vv /práce s hlínou v keramické dílně/. Je věnována pozornost i dětem s vývojovými poruchami učení – dyslexií, dysgrafií a dysortografií /1 hodina týdně/. Žáci s vadami řeči navštěvují logopedické poradny.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, která je zároveň i třídní učitelkou, jedna třídní učitelka a jedna vychovatelka ŠD. Ve školním roce 2006-2007 pedagogický sbor posílila asistentka pedagoga. Obě učitelky, vychovatelka i asistentka pedagoga mají požadovanou kvalifikaci. Přechod výuky německého jazyka na anglický škola řešila 4 letou jazykovou přípravou jedné vyučující Aj v CVKHK v Rychnově nad Kněžnou. Ve školním roce 2006-2007 se učitelka anglického jazyka Mgr. Iva Dernerová zúčastnila studijního programu Aj s názvem MEJA. Jedná se o rozvojový program pro učitele 1. stupně bez odborné kvalifikace pro výuku jazyků, kteří učí nebo budou učit cizí jazyk na 1. stupni ZŠ, pořádaný Národním institutem pro další vzdělávání. Ve šk. r. 2008/2009 začala navštěvovat kurzy angličtiny v rámci studijního programu Brána jazyků otevřená i nová učitelka Mgr. Kristýna Moravcová.

Neustále probíhá další vzdělávání pedagogů.

Jsme málotřídní škola a nemáme mezinárodní spolupráci.

Spolupráce se Školskou radou, rodiči, místními i regionálními partnery, pedagogicko-psychologickou poradnou a jinými institucemi

Od roku 2006 zahájila svoji činnost řádně zvolená Školská rada. Bude se aktivně účastnit dění ve škole. Rada bude vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji.

Škola úzce spolupracuje se SRPDŠ. Čtyřikrát ročně se konají třídní schůzky, kde rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání. Společně se organizuje Dětský karneval, školní výlet a závěr školního roku v parku. Mezi další formy komunikace s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků, případně i telefonický rozhovor. Pedagog. rada se schází 5 krát ročně. Z porad se pořizují zápisy.

Základní škola spolupracuje při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou.

Dále probíhají vzájemné návštěvy a hospitace učitelek MŠ a ZŠ. V rámci spolupráce učitelky MŠ využívají keramickou dílnu, společně navštěvujeme kulturní vystoupení a ostatní akce.

Spolupracujeme i s okolními školami při řešení různých problémů a aktivit školy /divadla/, ale především s Obecním úřadem Černíkovice.

Organizovaně navštěvujeme zubního lékaře v Solnici. /Ve školním roce 2007-2008 nastala změna - rodiče zajišťují zubní ošetření u zubního lékaře individuálně/.

2.2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Zaměření školy je esteticko-výchovné. S ohledem na nový Učební plán je nutno se zaměřit i na výuku výpočetní techniky a cizího jazyka.

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do podoby 5 vzdělávacích priorit:

1. Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.
2. Rozvíjet schopnosti dramaticky, hudebně a výtvarně nadaných žáků, a to v rámci vyučovacích hodin i zájmových útvarů.
3. Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami - příprava žáků s vývojovými poruchami učení, zajištění logopedické péče.
4. Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve škole i při mimoškolních sportovních aktivitách.
5. Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
 - v mateřském jazyce
 - v cizím jazyce
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných

Škola poskytuje péči žákům se specifickými poruchami učení. Pro každého integrovaného žáka je na základě posudku pedagogicko-psychologické poradny vypracován /a pravidelně aktualizován/ individuální vzdělávací plán. Nápravu poruch učení poskytuje třídní učitelka přímo v hodinách a 1 hodinu týdně jen s vybranými žáky. Logopedickou nápravu provádí logopedická asistentka mimo školu./ Obě učitelky absolvovaly Logopedický kurz v HK/

Škola zajišťuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuální potřeby asistenta pedagoga. Spolupracuje s rodiči a s odborníky z jiných resortů. Vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje formou individuální integrace do běžné třídy.

Škola je připravena podporovat výuku sociálně znevýhodněných dětí.

Pro žáky mimořádně nadané škola umožňuje účast v různých olympiádách /matematický Klokánek/, soutěžích /recitační, výtvarné, sportovní/.

Přímo v hodinách jsou připraveny mimořádně nadaným žákům doplňující a rozšiřující úkoly. Jsou jim zadávány specifické domácí úkoly, při kterých vyhledávají informace v literatuře i na Internetu. Děti jsou zapojovány do projektů. /Projekty na škole jsou rozepsány v oddíle Školní projekty./ V

některých předmětech probíhá vnitřní diferenciací žáků a jsou vytvářeny skupiny, které řeší úkoly s různým stupněm obtížnosti. Učitelé volí vhodné formy a metody práce v konkrétních třídních kolektivech, aby umožnili individuální rozvíjení schopností žáků.

Obečné vzdělávací cíle

- ♦ osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
- ♦ učit žáka vyhledávat potřebné informace
- ♦ tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
- ♦ všestranně a účinně komunikovat
- ♦ spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- ♦ projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost
- ♦ projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i přírodě
- ♦ aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- ♦ žít společně s ostatními lidmi, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám
- ♦ poznat své reálné možnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

2.2.1. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učení	1. Pracujeme s žáky různými metodami /frontální, skupinové, individuální, práce na projektech/. Využíváme různé způsoby učení /pamětné, logické, činnostní, individuální, ve dvojicích, z různých zdrojů/. Dáváme žákům možnost volby /samostatné práce, domácího úkolu, náročnosti práce, způsobu řešení a zpracování/. 2. Umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací /učebnice, knihy, ICT, média, ústní informace/. Využíváme je přímo ve výuce ve všech předmětech a učíme žáky různé strategie práce s informacemi. Zapojujeme žáky do prací na projektech. 3. Organizujeme pro žáky činnosti, které umožní propojení vzdělávacích obsahů více vyučovacích předmětů například v projektech, výletech,
-------	--

	kroužcích. Zaměřujeme se na kvalitní výuku cizího jazyka. Škola poskytuje prostory pro mimoškolní výuku anglického jazyka. 4. Zařazujeme pokusy, experimenty, výzkumy, ankety /školní i domácí/, jejich vyhodnocování a formulování závěrů. 5. Společně s žáky tvoříme individuální plány ke zvládnutí úkolu, k překonání překážky. Učitelé se žáky společně hodnotí dosažené výsledky, kriticky posuzují možnosti. Zařazujeme testy. Hodnocení považujeme za nástroj učení - žáci se učí, jak se učit. Od 1. do 5. ročníku hodnotíme známkou. Zapojujeme žáky do procesu sebehodnocení od 1. třídy. Umožňujeme žákům účast v soutěžích /např. Klokánek, výtvarné soutěže, sportovní apod./
--	---

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Řešení problémů	Pozice učitelů 1. Nepředkládáme žákům hotovou odpověď, ale pomocí "problémových situací", návodných otázek a přirozené touhy vědět se snažíme žáky přimět k samostatnému přemýšlení, hledání vlastních odpovědí, vhodných cest /nikdy není jedna/. 2. Vyskytne-li se osobní či sociální problém ve škole nebo mimo ni, společně s žáky jej řešíme. Tímto předcházíme konfliktním situacím. Žáky směřujeme k postoji, že problémům lze předcházet, ale pokud se objeví, je to výzva k řešení /spolupráce, dohoda, kompromis.../ a nesmí se před nimi utíkat. 3. Nabízíme žákům prostor pro rozvíjení kompetence k řešení problémů tím, že s nimi pracujeme s netradičními úlohami testů Klokana. 4. Volíme tyto strategie a techniky: skupinové a kooperativní vyučování a učení, práce žáka v projektových dnech. 5. Při řešení problémových situací klademe důraz na osobní vztah žáka k danému úkolu, na jeho individuální schopnosti a dovednosti, klademe důraz na možnost výběru, podporujeme žáka při účasti na soutěžích. Pozice žáků 1. V dané samostatnosti zvažujeme správná rozhodnutí, uplatňujeme svoji logiku, zkušenosti a tvůrčí myšlení, otevřenost.
-----------------	---

	2. Jsme zvědaví, ptáme se a hledáme odpovědi sami či ve skupině. Ve družině se staráme o školní zvířátko /raka/, jsme odpovědní za krmení a jeho spokojený život. Řešíme problémy s tím spojené a správné řešení si tak prakticky ověřujeme. 3. Své názory, připomínky, ale též postřehy a zážitky i jakékoliv náměty ke škole můžeme prezentovat mimo jiné při pondělním ranním komunikativním kruhu v každé třídě. 4. Žák při řešení problému pracuje s různými nabízenými zdroji informací, ověřuje jejich pravdivost, pracuje s vlastní chybou, hledá nová řešení.
--	---

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Komunikace	1. Učitelé naší školy využívají vhodné hry, které umožňují žákům porozumět neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat ji. 2. Ve všech předmětech klademe důraz na stručnou, spisovnou a kultivovanou mluvu žáků, na oslovení žáků mezi sebou. 3. Usilujeme o to, aby děti mohly písemně komunikovat v reálné situaci. 4. Žákovské práce se občas objevují v regionálním tisku nebo ve Zpravodaji obce. 5. Od nejnižších ročníků se snažíme zajistit co nejlepší podmínky žákům pro seznámení s počítači a pro jejich využití ke komunikaci. 6. V rámci počítačového kroužku a předmětu Informatika seznamujeme žáky s dostupnými technickými komunikačními prostředky. 7. Čtení, psaní a diskuse používáme jako nástroje učení ve všech naučných předmětech, nejenom v jazyce a jazykové komunikaci. Žáci vyhledávají odborné texty různého druhu a v různých zdrojích, čtou je, čerpají z nich potřebné informace, diskutují o nich.
------------	---

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Sociální prostředí	1. Klademe důraz na bezpečné sociální prostředí ve škole, vytváříme je pomocí systému pravidel a systémem spoluúčasti žáků na rozhodování o věcech, které se jich týkají. 2. Podporujeme individuální rozvoj žákovy osobnosti, jeho proces sebepoznání a seberealizace pomocí her a technik osobnostní a emoční výchovy, strategických her, dramatické výchovy, které jsou účinnou složkou našeho výchovně vzdělávacího procesu ve škole.
--------------------	---

	3. Dbáme na to, aby se žáci naučili oceňovat práci druhých i svou vlastní - používáme k tomu různé techniky hodnocení a sebehodnocení práce žáků. 4. Pracujeme na prevenci šikany, snažíme se odstranit prvky agresivity žáků pomocí sžívacích programů na škole, aktivních prací třídních učitelů přímo v hodinách s emoční tematikou, modelových situací, které předcházejí krizovým situacím.
Zdraví	1. Časově rozvrhne své denní činnosti, střídá práci s odpočinkem. 2. Dodržuje zásady hygieny. 3. Dodržuje rovnováhu mezi duševní a tělesnou činností. 4. Věnuje se aktivně pohybovým činnostem. 5. Zvládá společenské formy chování a chová se podle nich. 6. Umí říci "NE". 7. Spoluvytváří kvalitní vztahy /rodina, kolektiv.../ 8. Ovládá své city a emoce. 9. Dokáže se vcítit do pocitů druhého.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Aktivity školy	1. Žáci se podílejí na organizování programů a akcí žáků při sportovních, kulturních a společenských aktivitách školy. 2. V projektových dnech /Vánoce, Velikonoce, Den dětí.../ se žáci hlouběji seznamují s kulturním dědictvím regionu, státu, zemí EU. 3. Máme ve třídě integrovanou handicapovanou žákyni, se kterou pracuje asistentka pedagoga. 4. Žáci 1.- 5. roč. si aktivně sami vytvářejí a obnovují pravidla svých třídních kolektivů. 5. Škola poskytuje prostory pro výuku náboženství a snaží se o maximální informovanost žáků o všech náboženstvích. 6. Žáci se v projektových dnech, při sběrových akcích, ve Dni Země a při dalších ekologických aktivitách školy a obce prakticky zapojují do péče o své nejbližší okolí, o svoji obec. 7. Žáci vyšších ročníků připravují projekty pro žáky nižších ročníků.
----------------	--

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Ochrana zdraví	1. Žáci od nejnižších ročníků využívají informačních technologií k samostatným pracím, pracovním činnostem, k tvorbě pracovních postupů, k prezentacím své práce.
----------------	--

	2. Zhotovování výrobků, frontální a individuální pokusy žáků vychází z praxe a modelují praktické situace. 3. Při praktických činnostech vedeme žáka k aktivní ochraně vlastního zdraví i zdraví spolužáků. 4. Tvořivá práce v keramické dílně, ve výtvarných kroužcích, při projektových dnech rozvíjí seznamování žáků s novými materiály /malba na sklo, ubrousková technika, malba na látky, batikování, grafické listy aj./ 5. Poskytujeme žákům prostor k realizaci vlastních nápadů při výzdobě tříd, chodeb, prostor školy a jejího okolí.
--	--

2.2.2. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5
- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Sebezpoznání a sebepojetí - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova

- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Psychohygiena - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Kreativita - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Kreativita - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Poznávání lidí - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Poznávání lidí - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Mezilidské vztahy - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Komunikace - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Kooperace a kompetice - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí předmětem
--

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí projektem
--

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Cizí jazyk
- Tělesná výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Výtvarná výchova

Občanská společnost a škola - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Občan, občanská společnost a stát - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Výtvarná výchova

Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Výtvarná výchova

Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Výtvarná výchova

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí předmětem

- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Cizí jazyk

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí předmětem

- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Cizí jazyk

Jsmo Evropané - pokrytí předmětem

- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět

- Cizí jazyk

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference - pokrytí předmětem

- Hudební výchova

Lidské vztahy - pokrytí předmětem

- Hudební výchova

Etnický původ - pokrytí předmětem

- Hudební výchova

Podpora multikulturality - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí předmětem

- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - pokrytí předmětem

- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Ekosystémy - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem

- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem

- Matematika
- Pracovní činnosti
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5
- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Stavba mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura

- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí projektem

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

Práce v realizačním týmu - pokrytí předmětem
--

- Český jazyk a literatura
- Matematika

- Pracovní činnosti
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Hudební výchova
- Tělesná výchova

Práce v realizačním týmu - pokrytí projektem
--

- Nový projekt
určen pro ročníky: 1, 2, 3, 4, 5

3. UČEBNÍ PLÁN

3.1. CELKOVÝ

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	SVP	RVP
----------------------------	-----	-----

1. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	44+7	47.0
Český jazyk a literatura	35+5	38.0
Cizí jazyk	9+2	9.0
Matematika a její aplikace	20+5	22.0
Matematika	20+5	0.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informační a komunikační technologie	1	0.0
Člověk a jeho svět	12+2	12.0
Člověk a jeho svět	12+2	0.0
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	0.0
Výtvarná výchova	7	0.0
Člověk a zdraví	10	10.0
Tělesná výchova	10	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pracovní činnosti	5	0.0

2. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti (obory)

SVP

RVP

3.2. ROČNÍKOVÝ

Poznámky k učebnímu plánu:

Volná disponibilní časová dotace na 1. stupni v rozsahu 14 hodin je na naší škole určena k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace a k vytváření časové dotace pro realizaci povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy.

Učební plán se liší od rámcového učebního plánu v těchto oblastech:

- oblast Jazyk a jazyková komunikace:

- obor Český jazyk a literatura – 1. stupeň v UP školy 40 hodin /RVP ZV navrhuje 35 hodin, navýšení o 5 hodin/

- obor Cizí jazyk – 1. stupeň v UP školy 11 hodin
/RVP ZV navrhuje 9 hodin, navýšení o 2 hodiny/

- oblast Matematika a její aplikace:

- obor Matematika - 1. stupeň v UP školy 25 hodin
/RVP ZV navrhuje 20 hodin, navýšení o 5 hodin/

- oblast Člověk a jeho svět:

- obor Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda – 1. stupeň v UP školy 14 hodin
/RVP ZV navrhuje 12 hodin, navýšení o 2 hodiny/

K podpoře všestranného rozvoje žáků a s ohledem na zaměření školy naše škola realizuje nabídku zájmových útvarů. Počet vybraných zájmových útvarů není omezen. Tyto zájmové útvary škola provozuje ve spolupráci s třídními učitelkami, vychovatelkou školní družiny a s obecním úřadem Černíkovice.

Nepovinné předměty

- ♦ náboženství 1.-5. roč. – 1 hodina týdně

Zájmové kroužky - /zajišťuje škola/

- ♦ dramatický kroužek 1.-5. roč. - 1 hodina týdně
- ♦ keramický kroužek 1.-5. roč. - 1 hodina týdně
- ♦ práce s počítačem 3.-5. roč. - 1 hodina týdně
- ♦ výtvarný kroužek 1.-5. roč. - 1 hodina týdně
- ♦ hudební kroužek 1.-5. roč. - 1 hodina týdně

Mimoškolní aktivity - /zajišťují rodiče žáků/

- ♦ fotbal
- ♦ hasičský kroužek
- ♦ angličtina

Informační a komunikační technologie v 5. ročníku zahrnuje základy práce s počítačem povinně pro všechny žáky.

Pozn.: Volnou disponibilní časovou dotaci na 1.stupni k realizaci vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami není možné na naší škole použít vzhledem k malému počtu žáků ve třídách i malému počtu dětí s vývojovými poruchami učení. Toto řešíme mimo rámec Učebního plánu.

PREFEROVANÉ ŠKOLNÍ AKCE

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce realizované v rámci vyučovacího předmětu TV.

1.-5. ročník	Povinný plavecký výcvik	20 hodin
1.-5. ročník	Základy bruslení	10 hodin
1.-5. ročník	Ochrana člověka za mimořádných situací	4 hodiny

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní /výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj./ akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních /měsíčních/ plánů školy. Patří sem také veškeré volnočasové aktivity organizované školou.

Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina /45 min/. Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé na 1. stupni ZŠ si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní /týdenní/ program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržování zásad hygieny školní práce /přestávky, relaxace apod./.

Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ZV, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata jsou využívána jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod. V naší škole jsou formou projektů realizována při Etické výchově každý pátek.

V etapě ZV jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

1. Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy tohoto průřezového tématu jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Témata jsou zařazována do výuky během celé docházky na 1. stupni, uskutečňují se prakticky, prostřednictvím her, cvičení, modelových situací, diskusí /vzájemné poznávání se ve třídě, péče o dobré vztahy, komunikace v různých situacích, řešení konfliktů/.

♦ Žiju mezi lidmi a jsem za sebe odpovědný

2. Výchova demokratického občana

Toto téma využívá zkušeností a prožitků žáků a ti jsou motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích při řešení každodenních problémů.

♦ I děti mají svá práva a povinnosti

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

♦ Poznáváme svou vlast

- „Cikánské toulky“

- Znáš ČR? /školní výlety/, „Po toku řeky Bělé“- tok řeky v obci Černíkovice až do Třebešova, naučná stezka Bělá /start v Solnici/, skanzen v Uhřínově

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na 1. stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. V této oblasti se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v

obci a nejbližším okolí. Tématické okruhy podněcují zájem žáků o Evropu a okolní svět.

- ♦ Naši sousedé v Evropě 5.roč. VI
- ♦ Zvyky a tradice národů
 - Halloween 1.-5.roč. Pč a Vv
 - Vánoce a Velikonoce 4.a5.roč. Aj
- ♦ Kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem
 - ukázková hod. AJ pro žáky i rodiče 3.roč. Aj

4. Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

♦ České lidové tradice - celoškolní akce

- Vánoce /vánoční besídka, výstava betlémů, vánoční výstava v ÚSP/ 1.-5 roč. Hv, Vv, Pč, Prv, VI
- Velikonoce /vynášení Morany, zdobení kraslic, velikonoční výstava v ÚSP/ 1.-5.roč. Vv, Pč, Prv, VI
- Dětský karneval /masopustní rej masek/

5. Enviromentální výchova

Enviromentální výchova vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. EV je členěna do těchto temat. okruhů:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Tyto okruhy umožňují pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. EV vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- ♦ Po toku řeky Bělé /turistický pochod/ 1.-5. roč. TV
- ♦ S vodníkem Brčálem u rybníka
- ♦ Co nám poví les
- ♦ Jarní stezka Ferdy Mravence
- ♦ Vodní svět /výstava akvariálních ryb, využití ve Vv/
- ♦ Den Země /úklid obce, sběr papíru/
- ♦ Na návštěvě u veverky Zrzečky /sběr žaludů a kaštanů/
- ♦ Po naučné stezce "Bělá"

8. Mediální výchova

Průběhové téma Mediální výchova v základním vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace, především pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

- ♦ Píšeme do novin / tvorba mediálního sdělení pro noviny, pozvánka na školní akci/
4.a5. roč. Čj, Vv
- ♦ Jak nás ovlivňuje reklama
- ♦ Cesta za informacemi 5. roč. Informatika

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

V jaké podobě se ve svém životě nebo výuce setkáváte s tím, že lidé nebo žáci mají potřebu hledat nebo již hledají cestu sami k sobě, k životní spokojenosti, dobrým vztahům, lidem, světu?

ODPOVĚDI:

V médiích /pořady TV, literatura, kulturní akce/, vyhledávají odbornou /i neodbornou/ pomoc v krizových situacích, asociální skupiny, v rodině méně času na dítě, velký počet jedináčků...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak budou muset jednat, aby si našli vlastní cestu k životní spokojenosti, založenou na dobrých vztazích k sobě samému i k druhým lidem? Aby se stali skutečně vyrovnanými osobnostmi?

ODPOVĚDI:

Znát dobře sami sebe, své blízké, zákonitosti společnosti, nacházet různé úhly pohledu najednu věc, myslet pozitivně, pojmenovat vlastní pocity...

Co se už ve vaší škole, ve vaší třídě, dělá pro osobnostně sociální výchovu, pro rozvoj osobnosti žáka? Co vy sami již děláte?

ODPOVĚDI:

Zájmové kroužky, besedy, využití volného času...

Co byste potřebovali znát a umět, abyste mohli dobře realizovat osobnostně sociální výchovu ve svém předmětu, ve své škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Znát dobře osobnost dětí, se kterými pracuji, jejich odlišnosti, rodinné zázemí, strukturu kolektivu, vzdělávat se v sociální psychologii, kurzy OSV...

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

V jaké podobě se ve svém životě nebo ve výuce setkáváte s tím, že společnost a svět se stává

demokratičtější, tolerantnější při řešení konfliktů, spravedlivější a lidé ve světě i u nás více spějí k občanské gramotnosti?

ODPOVĚDI:

Veřejné diskuse, telemosty, sympozia, aktivity OSN ve válečných konfliktech, mezinárodní soud...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak se budou muset chovat, aby se jim dobře žilo ve společnosti, která bude uspořádána demokraticky? Jak a kde se naučí kriticky myslet, dodržovat lidská práva?

ODPOVĚDI:

Tolerovat názory druhých, umět prosadit svůj názor, být asertivní, orientovat se ve struktuře naší společnosti, naučit se solidaritě...

Co se už ve vaší škole, třídě dělá pro výchovu demokratického občana, pro změnu školního klimatu? Co děláte vy osobně?

ODPOVĚDI:

Projekt "Lidská práva", žákovský parlament, vzdělávání EU /projekt/...

Co byste potřebovali vědět a umět, abyste mohli dobře realizovat výchovu demokrat. občana ve svém předmětu, ve své škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Víme sami, co je demokracie? Jak jí učit naše žáky? Čím začít? Není to jednoduché?

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

V jaké podobě se ve svém životě nebo ve výuce setkáváte s tím, že pro život v naší společnosti i ve světě je stále více třeba myslet v evropských a globálních souvislostech?

ODPOVĚDI:

Společná měna, vstup do EU, politika, konflikty ve světě-terorismus...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak se budou chovat, aby se jim dobře žilo ve společnosti, která bude zaměřena na evropské a globální myšlení, mezinárodní porozumění?

ODPOVĚDI:

Jazykové vybavení, schopnost vyhledávat informace, vyjádřit a obhájit vlastní názor, práce na PC, nemyslet jen na sebe...

Co se už ve vaší škole, ve vaší třídě dělá pro pochopení globálních souvislostí, evropského myšlení? Co děláte vy osobně?

ODPOVĚDI:

Mezinárodní projekty, besedy s politiky, divadelní představení v cizích jazycích, projektové dny, globální výchova...

Co byste potřebovali vědět a umět, abyste mohli dobře realizovat výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech ve svém předmětu, ve své škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Být dobře jazykově vybaven, umět pracovat na PC, znát historické a geografické souvislosti...

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

V jaké podobě se ve svém životě nebo ve výuce setkáváte s tím, že společnost kolem vás se stává více multikulturní?

ODPOVĚDI:

Změny zvyků rodin pod vlivem jiných kultur /např. jídelníček/, žáci mají širší znalosti o jiných kulturách, cizích zemích, v ČR žijí příslušníci jiných kultur, do školy přicházejí žáci ze vzdálených zemí /např. z Vietnamu.../, dvojjazyčné prostředí v rodinách...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak se budou chovat, aby se jim dobře žilo ve společnosti, která bude kulturně různorodá?

ODPOVĚDI:

Nebát se odlišných kulturních projevů-jsou pouze jiné, uvědomovat si vlastní kulturní identitu...

Co se už ve vaší škole, ve vaší třídě dělá pro multikulturní výchovu? Co děláte vy sami?

ODPOVĚDI:

Soužití s cizinci /SR/, projekty na mezinárodní úrovni /Comenius, DID..., multikulturní témata...

Co byste potřebovali vědět a umět, abyste mohli dobře realizovat multikulturní výchovu ve svém předmětu, ve své škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Více interaktivních lekcí zaměřených na MV pro učitele, nápady, širší znalosti tématu-souvislosti...

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

V jaké podobě se ve svém životě nebo výuce setkáváte s tím, že společnost a svět směřuje k trvale udržitelnému rozvoji, k ochraně životního prostředí?

ODPOVĚDI:

Média, zkušenost, organizace, Strana zelených, třídění odpadů ve městech i na vesnicích, sběrné dvory...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak budou muset jednat, aby dokázali chránit životní prostředí, chápali nezbytnost trvale udržitelného rozvoje?

ODPOVĚDI:

Znát ekologické chování a prakticky ho uplatňovat...

Co se už ve vaší škole, ve vaší třídě dělá pro enviromentální výchovu? Co děláte vy sami?

ODPOVĚDI:

Třídění odpadu, sběr papíru, šetření energií, učebna v přírodě, Den Země...

Co byste potřebovali znát a umět, abyste mohli dobře realizovat enviromentální výchovu ve škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Sami znát ekologické chování a umět žáky motivovat...

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

V jaké podobě se ve svém životě nebo ve výuce setkáváte s vlivem médií na chování jedince, společnosti?

ODPOVĚDI:

Ovlivňování společnosti a názorů lidí prostřednictvím médií /př. násilí, politika, nabídka.../, billboardy u silnic, letáky ve schránkách...

Co budou potřebovat vaši dnešní žáci znát a jak se budou muset chovat, aby se jim žilo ve společnosti, ve které média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, poznatků, ale také jeden ze způsobů manipulace?

ODPOVĚDI:

Orientovat se v médiích, argumentovat, kriticky hodnotit i myslet, analyzovat...

Co se už ve vaší škole, ve třídě dělá pro mediální výchovu? Co děláte vy sami?

ODPOVĚDI:

Vydáváme školní časopis, vedeme žáky k argumentaci, vlastnímu názoru, projektové víkendy /novinářské fórum/, využívání počítače pro zpracování textů, prezentace na PC, www stránky...

Co byste potřebovali znát a umět, abyste mohli dobře realizovat mediální výchovu ve svém předmětu, ve škole, se svými žáky?

ODPOVĚDI:

Dobře se orientovat v médiích, vědět, co všechno jsou média, vyzkoušet si řadu lekcí, jak vést hodiny/kurz?...

Pozn.: Při tvorbě dotazníku byla použita varianta vzoru z publikace Interkulturní výchova ve ŠVP.

PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ			
Vzdělávací oblasti (obory)	0	SVP	RVP
CELKEM ZÁKLADNÍ	0	0	0.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	0	0	0.0
CELKEM V ROČNÍKU	0	0	0.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

1. STUPEŇ							
Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						44+7	47.0
Český jazyk a literatura	7+1	8+2	6+2	8	6	35+5	38.0
Cizí jazyk	X	X	3	3+1	3+1	9+2	9.0
Matematika a její aplikace						20+5	22.0
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	0.0
Informační a komunikační technologie						1	1.0
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	1	1	0.0
Člověk a jeho svět						12+2	12.0
Člověk a jeho svět	2	2	2+1	3	3+1	12+2	0.0
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0.0
Člověk a zdraví						10	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0.0
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	19	20	24	23	104	109.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	2	3	4	2	3	14	9.0
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	24	26	26	118	118.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

2. STUPEŇ						
Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	SVP	RVP
CELKEM ZÁKLADNÍ	0	0	0	0	0	104.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	0	0	0	0	0	18.0
CELKEM V ROČNÍKU	0	0	0	0	0	122.0

N - nepovinný; * - volitelný bez skupiny

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

4.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského a v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání mezi lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohová výchova
- jazyková výchova
- literární výchova

Výuka českého jazyka probíhá převážně v kmenových třídách. Do hodin jsou začleňovány krátkodobé projekty, pozornost je věnována tvůrčímu psaní, které vychází především ze čtenářských zážitků. Mluvnické učivo je intenzivně procvičováno pomocí výukových programů, ve kterých si žák postupně a zcela samostatně volí obtížnost podle své dosažené úrovně. Všechny žáky vedeme k pravidelnému hodnocení úspěšnosti a stanovení dalšího možného rozvoje. Žáci jsou vedeni k týmové spolupráci a vzájemné komunikaci o problémech. Dostatek pozornosti věnujeme správné hygieně práce.

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální

Mezipředmětové vazby

- Umění a kultura
- Člověk a jeho svět

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		7+1	8+2	6+2	8	6				

Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Poznávání lidí
 - Psychohygiena
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace

1. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Cvičení k rozvoji komunikativních kompetencí žáků zŠ
- POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI**
 - vykonávání instrukcí
 - cvičení podle povelů
 - odpovědi na otázky
 - otázky týkající se čteného textu
 - definování pojmů
 - práce s náčrtý nebo obrázky podle instrukcí

VÝSLOVNOST

- správný řečový vzor učitele
- užívání říkanek, básní, jazykolamů
- opakování slov či slovních spojení náročných na výslovnost

- cvičení na rozvoj sluchového vnímání
- procvičování v rámci samostatného mluveného projevu

SLOVNÍ ZÁSOBA

- vyjmenování co nejvíce slov podle instrukce /např. vyjmenuj ovoce/
- vyjmenování slov začínajících na danou hlásku, slabiku, předponu apod.
- tvoření synonym, antonym, metafor či zdrabnělin
- tvoření obdobných slovních spojení
- tvoření definic
- práce se slovníkem, encyklopedií

GRAMATICKÉ KATEGORIE, JAZYKOVÝ CIT

- vyhledávání slov se stejným slovním základem
- vyhledávání slov opačného rodu
- porozumění slovním hříčkám
- cvičení při práci s textem

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI, MLUVNÍ POHOTOVOST

- tvoření vět s vybraným slovem
- vyprávění na zadané téma
- rychlé vyjmenovávání slov
- nácvik rychlých odpovědí na otázky
- procvičení např. v rámci diskuse se spolužáky
- zohlednění při ústním zkoušení

PRÁCE S TEXTEM

- provádění cvičení ke zvládnutí techniky čtení
- vyhledávání informací v textu
- reprodukce obsahu textu
- zodpovídání otázek k textu
- práce se slovními analogiemi
- instrukce žákům, jak mají s textem pracovat /např. v rámci domácí přípravy/

NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- výklad o prostředcích nonverbální komunikace
- diskuse se žáky
- cvičení formou hry
- dramatizace
- hraní rolí

1	
výstupy	učivo
• 1 - Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech - nahoře, dole, vzadu, vpředu, před, za, nad apod. - Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. - Poznává své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z modelíny, ze špejlí... - Čte velkou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplňuje chybějící písmena do slov. Umí přečíst slabiky di-dy, ti-ty, ni-ny a slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě. mě. - Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Umí správně sedět a držet psací potřeby /praváci i leváci/.	Jazyková výchova - 1. přípravné období sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/ malé a velké písmeno tištěné a psané nadpis řádek odstavec

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Žák zvládá základní hygienické návyky	2. čtení a psaní písmen, slov a vět

spojené se psaním, uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla při sezení, drží správně psací náčiní. - Píše fragmenty písmen /čáry, oblouky, zátřhy, vlnovky/ - Opisuje správné tvary písmen /slov a vět/ velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu písmena a krátká slova. Přiřazuje malá tiskací písmena k velkým, nejdříve ta podobná /např. Vv, Oo, Zz./, potom zbývající. Rozlišuje délku samohlásek. Zároveň se tato písmena učí psát psacím písmem. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou /později perem/ do sešitu. Píše slova /max. 6 písmen/, poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev. - Čte velkou tiskací abecedu - Orientuje se na stránce v knize, rozumí pojmu stránka, řádek, odstavec, článek, písmeno, slovo, věta. - Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.	Základní hygienické návyky /správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku/ Slovní zásoba a tvoření slov slova a pojmy, význam slov, věta, slovo, slabika, hláska, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky /spolupráce s logopedem/. S názorem učitele opakuje rytmická cvičení /hra na tělo/. Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. - žák skládá a rozkládá slova podle sluchu - poznává jednotlivá písmena k odpovídajícím	Komunikační a slohová výchova Čtení praktické čtení správná technika čtení čtení pozorné a plynulé, porozumění textu znalost orientačních prvků v textu Žánry písemného projevu:

hláskám - pečlivě cvyslovuje hlásky, slova - rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - vyhledává v textu klíčová slova, rozpozná členění textu - Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Učí se slušnou formou odmítat a říkat "ne". Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému /nejen dospělému/. Učí se nonverbálnímu vyjadřování /řeč těla/. - Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. - žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	adresa blahopřání pozdrav z prázdnin vzkaz dopis, krátká zpráva deník
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 - Rozlišuje pojmy- básnička, říkadlo, pohádka, příběh, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. Žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. - Umí naslouchat čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci	Literární výchova Poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání hlasití a tiché čtení Tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu

k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.	dramatizace vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy literární druhy a žánry pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 8+2, POVINNÝ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Cvičení k rozvoji komunikativních kompetencí žáků zŠ
- POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI**
- vykonávání instrukcí
 - cvičení podle povelů
 - odpovědi na otázky
 - otázky týkající se čteného textu
 - definování pojmů
 - práce s náčrtý nebo obrázky podle instrukcí

VÝSLOVNOST

- správný řečový vzor učitele
- užívání říkanek, básní, jazykolamů
- opakování slov či slovních spojení náročných na výslovnost
- cvičení na rozvoj sluchového vnímání
- procvičování v rámci samostatného mluveného projevu

SLOVNÍ ZÁSoba

- vyjmenování co nejvíce slov podle instrukce /např. vyjmenuj ovoce/
- vyjmenování slov začínajících na danou hlásku, slabiku, předponu apod.
- tvoření synonym, antonym, metafor či zdrabnělin
- tvoření obdobných slovních spojení
- tvoření definic
- práce se slovníkem, encyklopedií

GRAMATICKÉ KATEGORIE, JAZYKOVÝ CIT

- vyhledávání slov se stejným slovním základem

- vyhledávání slov opačného rodu
- porozumění slovním hříčkám
- cvičení při práci s textem

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI, MLUVNÍ POHOTOVOST

- tvoření vět s vybraným slovem
- vyprávění na zadané téma
- rychlé vyjmenovávání slov
- nácvik rychlých odpovědí na otázky
- procvičení např. v rámci diskuse se spolužáky
- zohlednění při ústním zkoušení

PRÁCE S TEXTEM

- provádění cvičení ke zvládnutí techniky čtení
- vyhledávání informací v textu
- reprodukce obsahu textu
- zodpovídání otázek k textu
- práce se slovními analogiemi
- instrukce žákům, jak mají s textem pracovat /např. v rámci domácí přípravy/

NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- výklad o prostředcích nonverbální komunikace
- diskuse se žáky
- cvičení formou hry
- dramatizace
- hraní rolí

1	
výstupy	učivo
• 1 - Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky. Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření. Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky /např. drahá a dráha/. Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči Slovní zásoba a tvoření slov antonyma

souřadná, nadřazená a podřazená. Porovnává a třídí slova podle různých hledisek /počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně/. Užívá správných tvarů ohebných slov v textu. - Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné. Odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. - Zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů. - Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. - Umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. - Vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky. Tvoří s nimi věty. - Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního /druhého, třetího/ písmene. Umí hledat v abecedním rejstříku. - Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř /b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f/. - Píše úhledně všechna písmena psací /velká i malá/ i tiskací /velká/ abecedy.	sanonyma Pravopis psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě rozdělení hlásek měkké a tvrdé souhlásky slova s u, ú, ů párové souhlásky ro
--	---

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Umí číst v rolích, rozlišuje přímou řeč. - Umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. Tvoří smysluplné bohaté věty k obrázkům. Nahrazuje slova jiným výrazem. Pracuje s obrázkovou osnovou /řadí, vypráví/. Odstraňuje přebytečná slova v textu. - Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.	Komunikační a slohová výchova Čtení praktické čtení /pozorné, soustředěné/ reprodukce přednes básní dramatizace Naslouchání praktické naslouchání vyjádření kontaktu s partnerem Mluvený projev základy techniky mluveného projevu / dýchání, tvoření hlasu, výslovnost/ Písemný projev oslovení pozdrav poděkování adresa základní hygienické návyky

přesahy
průřezová témata

3	
výstupy	učivo
● 3 - Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. - Seznámí se se systémem půjčování knih ve veřejných knihovnách. - Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. Rozlišuje a používá pojmy - pohádka, hádanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy. - Chodí do divadla a na koncerty. - Řeší hádanky a slovní hříčky.	Literární výchova Poslech literárních textů poslech četby poezie a prózy Zážitkové čtení a naslouchání řešení hádanek a slovních hříček naučné knížky Tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dramatizace Základní literární pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, vyprávění, vpravěč, příběh, herec, divák
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 6+2, POVINNÝ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Cvičení k rozvoji komunikativních kompetencí žáků zŠ
- POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI**
- vykonávání instrukcí
 - cvičení podle povelů
 - odpovědi na otázky
 - otázky týkající se čteného textu
 - definování pojmů
 - práce s náčrty nebo obrázky podle instrukcí

VÝSLOVNOST

- správný řečový vzor učitele
- užívání říkanek, básní, jazykolamů
- opakování slov či slovních spojení náročných na výslovnost

- cvičení na rozvoj sluchového vnímání
- procvičování v rámci samostatného mluveného projevu

SLOVNÍ ZÁSOBA

- vyjmenování co nejvíce slov podle instrukce /např. vyjmenuj ovoce/
- vyjmenování slov začínajících na danou hlásku, slabiku, předponu apod.
- tvoření synonym, antonym, metafor či zdrabnělin
- tvoření obdobných slovních spojení
- tvoření definic
- práce se slovníkem, encyklopedií

GRAMATICKÉ KATEGORIE, JAZYKOVÝ CIT

- vyhledávání slov se stejným slovním základem
- vyhledávání slov opačného rodu
- porozumění slovním hříčkám
- cvičení při práci s textem

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI, MLUVNÍ POHOTOVOST

- tvoření vět s vybraným slovem
- vyprávění na zadané téma
- rychlé vyjmenovávání slov
- nácvik rychlých odpovědí na otázky
- procvičení např. v rámci diskuse se spolužáky
- zohlednění při ústním zkoušení

PRÁCE S TEXTEM

- provádění cvičení ke zvládnutí techniky čtení
- vyhledávání informací v textu
- reprodukce obsahu textu
- zodpovídání otázek k textu
- práce se slovními analogiemi
- instrukce žákům, jak mají s textem pracovat /např. v rámci domácí přípravy/

NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- výklad o prostředcích nonverbální komunikace
- diskuse se žáky
- cvičení formou hry
- dramatizace
- hraní rolí

1	
výstupy	učivo
● 1 - Žák rozliší zvukovou a grafickou podobu slova. - Správně klade slovní přízvuk. - Žák vyhledá slova souznačná a protikladná. - Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky /např. draháxdráha/ - Bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř /b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f/. - Dokáže vyhledat slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponu. Naopak umí tvořit ke kořenu slova příbuzná. - Umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Umí k nim přiřadit slova příbuzná. Není nutno dodržet pořadí od b. Seznamuje se se slovy znějícími /být-bít, výr-vír atd./ - Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů - podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky. U podstatných jmen určují rod, číslo, pád, u mužských životnost. U sloves určuje osobu, číslo, čas v oznamovacím způsobu. Vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché. Tvoří k holé větě větu rozvitou. - Píše úhledně všechna písmena psací /velká i malá/ i tiskací /velká/ abecedy, číslice. Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní. Se samozřejmostí si kontroluje písemný projev. - Žák odůvodňuje psaní velkých písmen u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. - Žák se učí určit počet vět v souvětí. Spojuje věty do souvětí.	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka hláskosloví stavba slov slovní přízvuk Slovní zásoba a tvoření slov význam slov slova jednovýznamová a mnohovýznamová /jednoznačná, mnohoznačná/ antonyma homonyma stavba slova /kořen slova, část předponová a příponová/ Tvarosloví slovní druhy tvary slov Skladba věta jednoduchá a souvětí Pravopis vlastní jména vyjmenovaná slova psaní souhlásek na konci a uvnitř slov

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Žák získává při četbě znalosti o světě. - Orientuje se v textu. - Dramatizuje pohádku. - Dokáže číst s porozuměním text přiměřeného rozsahu. - Umí komunikovat se spolužáky a s	Komunikační a slohová výchova Čtení praktické čtení /pozorné, plynulé čtení vět a souvětí/ přednes básní vypravování dramatizace

dospělými. Dokáže zdravít, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat. Zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy /umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd./ Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu. - Umí napsat a odeslat dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy. - Obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu. Odstraňuje přebytečná slova. Nahrazuje opakující se slova jinými. Umí použít slova stejně znějící ve větách. Umí setřídít slova podřazená ke slovu nadřazenému. Vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova. Reproduje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. - Pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty /osnovu/. Dokáže text rozčlenit na části. Vypravuje podle osnovy. - Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.	čtení uměleckých a naučných textů Naslouchání praktické naslouchání /zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem/ věcné naslouchání /pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami/ Mluvený projev dialog popis oslovení omluva Písemný projev adresa blahopřání pozvánka pozdrav z prázdnin základní hygienické návyky /správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku/
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
● 3 - Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Orientuje se v literárních druzích a žánrech - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. - Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci. Píše hlavní a vedlejší postavy. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou	Literární výchova Poslech literárních textů poslech četby poezie a prózy Zážitkové čtení a naslouchání knížka, kterou máme rádi knihy do knihovničky Tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Základní literární pojmy báseň

část knihy. - Půjčuje si knihy. Umí se orientovat v knihovně s pomocí knihovnice. - Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. - Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah.	pohádka spisovatel básník knih čtenář ilustrace ilustrátor
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 8, POVINNÝ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Cvičení k rozvoji komunikativních kompetencí žáků zŠ

POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI

- vykonávání instrukcí
- cvičení podle povelů
- odpovědi na otázky
- otázky týkající se čteného textu
- definování pojmů
- práce s náčrtý nebo obrázky podle instrukcí

VÝSLOVNOST

- správný řečový vzor učitele
- užívání říkanek, básní, jazykolamů
- opakování slov či slovních spojení náročných na výslovnost
- cvičení na rozvoj sluchového vnímání
- procvičování v rámci samostatného mluveného projevu

SLOVNÍ ZÁSOBA

- vyjmenování co nejvíce slov podle instrukce /např. vyjmenuj ovoce/
- vyjmenování slov začínajících na danou hlásku, slabiku, předponu apod.
- tvoření synonym, antonym, metafor či zdrabnělin
- tvoření obdobných slovních spojení
- tvoření definic
- práce se slovníkem, encyklopedií

GRAMATICKÉ KATEGORIE, JAZYKOVÝ CIT

- vyhledávání slov se stejným slovním základem
- vyhledávání slov opačného rodu
- porozumění slovním hříčkám
- cvičení při práci s textem

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI, MLUVNÍ POHOTOVOST

- tvoření vět s vybraným slovem
- vyprávění na zadané téma
- rychlé vyjmenovávání slov
- nácvik rychlých odpovědí na otázky
- procvičení např. v rámci diskuse se spolužáky
- zohlednění při ústním zkoušení

PRÁCE S TEXTEM

- provádění cvičení ke zvládnutí techniky čtení
- vyhledávání informací v textu
- reprodukce obsahu textu
- zodpovídání otázek k textu
- práce se slovními analogiemi
- instrukce žákům, jak mají s textem pracovat /např. v rámci domácí přípravy/

NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- výklad o prostředcích nonverbální komunikace
- diskuse se žáky
- cvičení formou hry
- dramatizace
- hraní rolí

1	
výstupy	učivo
• 1 Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak	Slovní zásoba a tvoření slov Význam slov. Slova jednovýznamová a mnohovýznamová. Antonyma. Synonyma.

předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama. - Vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná /antonyma/, souznačná /synonyma/, souzvučná /homonyma/, nadřazená, podřazená, souřadná - Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov - Rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov. - V psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná. - Vyhledává v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými. - Rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá. - Rozpozná části slova - kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene. - Odlišuje předpony a předložky - nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz... správně píše slova s předponami a s předložkami.	
--	--

--	--

--	--

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - V textu bezpečně najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky. - Seznamuje se s neohebnými slovními druhy - příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce, vyhledává jejich příklady v textu. - Ohebné slovní druhy - zájmena a číslovky rozpoznává v textu /neurčuje druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis/ - V textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy. - U podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie - pád, číslo, rod. - Seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu.	Tvarosloví. Druhy a tvary slov.

- Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů. - Odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i, y v koncovkách podstatných jmen, slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům. - U sloves určitých procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba a číslo, seznamuje se s kategorií čas a samostatně určuje. - K infinitivu /neurčitku/ utvoří sloveso určité a naopak. - V textu vyhledává slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché /tvořené jedním slovem a zvrtná slovesa/ a tvary složené /vyjádřeny více slovy/. - Časuje slovesa v čase přítomném a seznámí se s tabulkou tříd sloves. - Učí se časovat a časuje slovesa v čase budoucím a minulém, tvoří a píše správné tvary sloves /bez návaznosti na pravopis u sloves v čase minulém/. - Seznamuje se s kategorií způsob - oznamovací, rozkazovací, tvoří gramaticky správné tvary sloves v rozkazovacím způsobu. - Samostatně určuje mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas, způsob, /bez způsobu podmiňovacího/. - Rozlišuje a správně určuje slovesa a podstatná jména slovesná.	
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
● 3 - Upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru. - U souvětí vyhledává slovesa určitá,	Skladba. Věta jednoduchá a souvětí. Základní skladební dvojice.

spojovací výrazy a určuje podle toho počet vět v souvětí. - Naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce /V-věta, číslice-pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách/. - Samostatně vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce /Když V1, V2./ - Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje. - Seznamuje se s nejčastějšími spojkami /když,ale, že, protože a zájmeno který/, získává dovednost osaní čárky před těmito spojovacími výrazy. - Ve větě vyhledává základní sladební dvojici a rozliší podmět a přísudek. - Seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí /pojem nevyjádřený podmět/.	
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 - Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. - Zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova. - Procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou. - Zdokonaluje se ve věcném naslouchání /soustředěné a aktivní/, reaguje otázkami.	Komunikační a slohová výchova Čtení a naslouchání. Čtení jako zdroj informací. Aktivní naslouchání s otázkami.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Aktivně používá komunikační žánry - pozdraví, osloví kamarády i dospělého,	Mluvený projev. Komunikační žánry.

správně formuje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog. - Dovede samostatně vést telefonický rozhovor. - Učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku. - Žák se snaží respektovat komunikační pravidla.	Telefonický rozhovor. Komunikační pravidla.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 - Aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní. - Přiměřené věku upravuje text a funkčně používá barev při zápisu textu. - Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav - oznámení, pozvánka - popis, pracovní postup činnosti - jednoduché tiskopisa - podací lístek - Snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá.	Písemný projev. Adresa. Blahopřání. Pozdrav. Oznámení. Pozvánka. Pracovní postup činnosti. Popis. Jednoduché tiskopisy. Vypravování.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 6, POVINNÝ

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Cvičení k rozvoji komunikativních kompetencí žáků zŠ
- POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI**
- vykonávání instrukcí
 - cvičení podle povelů
 - odpovědi na otázky
 - otázky týkající se čteného textu
 - definování pojmů
 - práce s náčrtý nebo obrázky podle instrukcí

VÝSLOVNOST

- správný řečový vzor učitele
- užívání říkanek, básní, jazykolamů
- opakování slov či slovních spojení náročných na výslovnost
- cvičení na rozvoj sluchového vnímání
- procvičování v rámci samostatného mluveného projevu

SLOVNÍ ZÁSoba

- vyjmenování co nejvíce slov podle instrukce /např. vyjmenuj ovoce/
- vyjmenování slov začínajících na danou hlásku, slabiku, předponu apod.
- tvoření synonym, antonym, metafor či zdravnělin
- tvoření obdobných slovních spojení
- tvoření definic
- práce se slovníkem, encyklopedií

GRAMATICKÉ KATEGORIE, JAZYKOVÝ CIT

- vyhledávání slov se stejným slovním základem
- vyhledávání slov opačného rodu
- porozumění slovním hříčkám
- cvičení při práci s textem

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI, MLUVNÍ POHOTOVOST

- tvoření vět s vybraným slovem
- vyprávění na zadané téma
- rychlé vyjmenovávání slov
- nácvik rychlých odpovědí na otázky
- procvičení např. v rámci diskuse se spolužáky
- zohlednění při ústním zkoušení

PRÁCE S TEXTEM

- provádění cvičení ke zvládnutí techniky čtení
- vyhledávání informací v textu
- reprodukce obsahu textu
- zodpovídání otázek k textu
- práce se slovními analogiemi
- instrukce žákům, jak mají s textem pracovat /např. v rámci domácí přípravy/

NONVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

- výklad o prostředcích nonverbální komunikace
- diskuse se žáky
- cvičení formou hry
- dramatizace
- hraní rolí

1	
výstupy	učivo
1 - Bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené. - Tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek. - Tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami. - Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku. - Pracuje se slovníkem, s pomocí dokáže objasnit význam cizích slov. - Demonstruje využití synonym, homonym a mnohovýznamových slov.	Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov. Význam slov. Homonyma. Stavba slova.

--	--

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - V textu přiměřené náročnosti určuje všechna slova ohebná i neohebná. - Podstatná jména skloňuje podle vzorů /nově předseda a soudce/, odůvodňuje psaní y/i v koncovkách. - U podstatných jmen v textu přiřazuje rod i životnost, číslo, pád a vzor. - U sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob /i podmiňovací/. - Slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel. - Určí přídavná jména, jejich druh, skloňuje je podle vzoru mladý a jarní, odůvodní pravopis koncovek. - Poznává zájmena a určí jejich druh. - Dokáže vytvořit a v textu vyhledat větu jednoduchou a souvětí. - Rozliší podmět vyjádřený - holý, rozvitý, všeobecný, několikanásobný a podmět nevyjádřený, který dohledá. - Píše správně předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-. - Ovládá psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov. - Poznává a správně píše přípony -il, -it, -ivý, -itý. - Ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých i osobní koncovky sloves v přítomném čase. - Ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných. - Zvládá základy syntaktického pravopisu.	Tvarosloví. Druhy a tvary slov. Lexikální pravopis. Koncovky podstatných a přídavných jmen, sloves.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - V jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený - holý, rozvitý, všeobecný, několikanásobný a	Skladba. Věta jednoduchá a souvětí.

podmět nevyjádřený, který dohledá. - Pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, slovesný, jmenný a několikanásobný. - V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu. - Rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce. - Píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí. - V textu vyhledává přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak, ovládá grafický zápis přímé řeči.	Základní skladební dvojice.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 - Při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu. - Samostatně reprodukuje text po tichém čtení. - Při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená. - Posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního. - Zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah.	Komunikační a slohová výchova Čtení a naslouchání. Klíčová slova. Vyhledávací čtení. Aktivní naslouchání se záznamem slyšeného.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
● 5 - Vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje. - Zanechá vzkaz na záznamníku.	Mluvený projev. Zpráva. Oznámení.

- Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci - zejména v reklamě. - Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá. - Používá při řeči přiměřená gesta a mimiku. - Snaží se respektovat komunikační pravidla.	
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 - Zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev. - Učí se rozvrhnout text na ploše. - Píše správně po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu - omluvenka, vzkaz, inzerát - dopis, zpráva - referát - výpisek /z vlastivědy, přírodovědy/ - jednoduché tiskopisy /přihláška, dotazník/ - Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce. - Aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického.	Písemný projev. Zpráva. Oznámení. Pozvánka. Inzerát. Popis. Vzkaz. Omluvenka. Referát. Výpisek. Jednoduché tiskopisy.
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
• 7 - Vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize. - Tvoří vlastní literární text na dané téma, verše, rýmy. - Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů. - Seznamuje se s dalšími základními pojmy	Literární výchova Tvořivé činnosti s literárním textem. Přednes. Reprodukce. Dramatizace. Ilustrace.

literární teorie - komedie - bajka, povídka, báje, pověst - cestopis - humor v literatuře /situační a slovní/ - řeč autora a řeč postav - čas a prostředí děje - S pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla.	Základní literární pojmy. Báseň, bajka, pověst, povídka, báj, cestopis, humor. Řeč autora a řeč postav. Čas a prostředí děje. Režisér.
přesahy	
průřezová témata	

4.1.2. CIZÍ JAZYK

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

PRÁCE S UČEBNICÍ

Učitel zadává instruktáž ke cvičením anglicky, v případě nejasností učitel formuje instruktáž k úkolům jinými slovy opět v angličtině. Vede tak žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu /kompetence k řešení problémů/. Při řešení úloh z učebnice nebo prac. sešitu nechává učitel žákům prostor pro vlastní postup práce, k hledání správné formulace, k diskusi mezi žáky i uč., k nalezení nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky pro sebe a různé formy učení se AJ /kom. k učení/.

Učitel zadává žákům úkoly, ke kterým potřebují informace z tisku a z naučné literatury, a také využívají dosud nabyté jazykové znalosti a odborné vědomosti z jiných předmětů.

Žáci dostávají dostávají pravidelně úkoly, které vyžadují práci na počítači a Internetu.

Klíčové kompetence:

- k učení

- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální

Mezipředmětové vazby

- Člověk a jeho svět

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace				3	3+1	3+1				
Povinnost (skupina)				povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Poznávání lidí
 - Psychohygiena
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
 - Evropa a svět nás zajímá
 - Jsme Evropané
 - Objevujeme Evropu a svět

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
● 1 - Umí pozdravit, rozloučit se, jednoduše se představí, osloví osobu.	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Pozdravy, poděkování, představení, části dne

- Vyjádří souhlas a nesouhlas. - Vyjádří svoji národnost. - Umí reagovat na základní pokyny učitele. - Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci. - Vede jednoduchý dialog. - Žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - Používá abecední slovník, např.: v učebnici - Seznamuje se s dvojjazyčným slovníkem. - Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu. - Pochopí obsah a smysl věty jednoduché, pomalu a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. - Utvoří jednoduchou větu, jednoduchou otázku. - Respektuje pořádek slov v angl. větě. - Porozumí záporné otázce.	Země, ve kterých se mluví anglicky 5 základních typů angličtiny /britská, americká, australská, indická, africká/ Znaky pro výslovnost /jen číst/ Jednoduchá sdělení Adresa Pozdrav
--	---

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Pojmenuje školní potřeby, určí jejich barvu a počet, použije neurčitý člen a, an. - Čte jednoduché věty typu This is..., These are... - Žáci se seznámí s pravopisnou podobou nové slovní zásoby.	Tematické okruhy Moje školní taška, školní potřeby
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Naučí se počítat do 12. - Nacvičí si porozumění otázce Kolik? - Tvoří množné číslo podstat. jmen - pravidelné tvary. - Porozumění otázce Kolik je ti let? a odpoví na ni. - Přečte jednoduchá slovní spojení. - Rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici.	Čísla
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo

• 4 - Naučí se pojmenovat základní barvy. - Dovede utvořit slovní spojení - a blue book. - Naučí se pravopis nové slovní zásoby.	Barvy
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Pojmenuje nábytek a věci ve třídě, dokáže určit i jejich barvu. - Seznámí se a dovedou používat neurčitý člen. - Umí se zeptat na neznámou věc, požádat o předvedení určité věci.	Moje učebna
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 - Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků. - Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty. - Zaspívá vánoční písně. - Umí napsat a odeslat dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy. - Umí tvořit množné číslo podstatných jmen koncovkou -s.	Halloween, Vánoce, Velikonoce
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
• 7 - Dovede odpovědět na otázku What time is	Čas

it? - Určí čas po hodinách, umí určovat celé hodiny ve dvanáctihodinovém režimu, zeptat se na čas. - Umí pojmenovat části dne.	
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 - Představí členy rodiny a sebe. - Představí spolužáka.	Moje rodina
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 - Umí vyjádřit velikost a délku předmětu. - Dokáže přiřadit přídavná jména - big, small, long, short. - Dokáže rozlišit věci a říci jaké jsou.	Rozlišení vlastností věcí
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 - Pojmenuje hračky, určí jejich polohu pomocí předložek in, on. Umí se zeptat na umístění předmětu. - Reaguje na pokyny při hře s míčem. - Přečte jednoduchý text.	Hračky
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
11	Oblečení

- Vyjmenuje běžné části oblečení. - Popíše oblečení své a spolužáků pomocí vazeb - I am wearing..., He is wearing... - Dokáže říci Put on..., Take off... - Umí vyjádřit vlastnost společnou pro více věcí These...are...	
přesahy	
průřezová témata	

12	
výstupy	učivo
• 12 - Určí části lidského těla, části obličeje. - Používá při popisu částí těla i hlavy vazbu I have got...	Moje tělo, obličej
přesahy	
průřezová témata	

13	
výstupy	učivo
• 13 - Seznámí se se dny v týdnu. - Umí vyjmenovat dny v týdnu, pojmenovat druhy sportovních her, vyjádřit vlastní dovednost hrát hru.	Dny v týdnu
přesahy	
průřezová témata	

14	
výstupy	učivo
• 14 - Pojmenuje běžné druhy ovoce a zeleniny, potraviny a nápoje. - Vyjádří pocit libosti a nelibosti I like..., I don't like... - Popíše pracovní postup při přípravě salátu. - Umí se zeptat na JEDNU Z MOŽNOSTÍ POMOCÍ OR, SESTAVIT ZDRAVÝ JÍDELNÍČEK.	Ovoce a zelenina, jídlo a pití
přesahy	
průřezová témata	

15	
výstupy	učivo
• 15 - Určí a pojmenuje podle obrázků několik zvířat /5/. - Rozliší je podle hlasů. - Umí popsat své domácí zvířátko, připodobnit pohybovou dovednost pomocí like.	Zvířata
přesahy	
průřezová témata	

16	
výstupy	učivo
• 16 - Vyjmenuje anglickou abecedu. - Dovede hláskovat své jméno. - Umí sdělit své schopnosti a dovednosti, vyjádří svoji právě probíhající činnost. - Umí popsat svůj domov, hovořit o právě probíhajících domácích činnostech, popsat svoji školu. - Umí vytvořit vlastní projekt, představit v něm svoji školu.	Abeceda
přesahy	
průřezová témata	

17	
výstupy	učivo
• 17 - Pasivně rozumí jednoduchým pokynům ve třídě, sleduje jednoduché instrukce. - Rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici. - Orientuje se ve slovní zásobě vztahujícím se k jednotlivým lekcím. - Umí několik říkadel a písniček. - Reaguje na procvičené otázky. - Rozumí jednoduchým příběhům z učebnice nebo z jiných knih. - Je schopen rozeznat rozdíly mezi písemnou a zvukovou podobou jazyka, opsat jednotlivá slova a věty a zpětně je správně přečíst.	Základní dovednost a schopnosti žáka 3. ročníku Slovní zásoba a tvoření slov Synonyma Antonyma Význam slova v textu Základní gramatické struktury a typy vět, základní lexikální principy pravopisu slov Věta jednoduchá Tvorba otázky a záporu Pořádek slov ve větě

- Umí hláskovat. - Rozumí reprodukováným textům z kazet, jazyku učitele. - Čte jednotlivá slova a fráze a také je dokáže napsat. - Umí anglicky pojmenovat předměty na obrázcích a rozumět slyšenému, hrát hru BINGO. - Umí při hře komunikovat pouze v angličtině. Asi 400 slov a slovních spojení aktivně, 300 pasivně. - Používá abecední slovník, například v učebnici - Žák se seznamuje s dvojjazyčným slovníkem. - Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu. - Pochopí obsah a smysl věty jednoduché, pomalu a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. - Utvoří jednoduchou větu, jednoduchou otázku. - Respektuje pořádek slov ve větě. - Porozumí záporné větě.	
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Odpoví na pozdrav, odpoví na jednoduché otázky. - Představí se , použije zdvořilostní fráze při setkání i loučení.	Receptivní řečové dovednosti Pozdravy Poděkování Představování

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 - Pojmenuje členy rodiny a hláskuje jejich jména, ukáže je na fotografii, určí věk. - Zaspívá písničku k narozeninám. - Napíše pod vedením učitele nebo samostatně dopis o sobě a své rodině.	Produktivní řečové dovednosti Moje rodina Doma Zájmena this, he / his, she / her Vazby I am / am I? / I am not, you are / are you? / you are not
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Zvládá základní pokyny k práci. - Odpoví na otázku Co je to? - Zeptá se otázkou Je to ...? a odpoví krátce Ano, je. Ne, není. - Jednoduše popíše zařízení třídy větami This is..., That is ... - Nakreslí a popíše svoje potřeby do školy.	Ve třídě Škola Volný čas a zájmová činnost Předměty ve třídě Vazby What is this? / What is that? he is / is he? / he is not she is / is she? / she is not he / she is good at This is Kate. Neurčitý člen a / an.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 - Pojmenuje běžná domácí zvířata, krátce popíše jejich vzhled a způsob života. - Užívá sloveso like- likes.	Zvířata domácí i divoká Vazby it is / is it? / it is not
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - WHO...? WHERE...? WHEN...? WHAT...? WHAT TIME...? HOW...? HOW MANY...?	Otázky Where is... a některé odpovědi s předložkou. How many a odpovědi.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 - Pozná základní barvy. - Umí odpovědět na otázku What colour is it? - Umí přiřadit barvu známým předmětům.	Barvy Vazby a blue pen, it is blue, its colour.

- Umí zazpívat píseň o barvách.	
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
7 - Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků. - Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty. - Zazpívá vánoční píseň.	Halloween, Vánoce, Velikonoce Slovní zásoba k Vánocům, Velikonocům a heloweenu. Zvyky a tradice v USA a velké Británii.
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 - Orientuje se na mapě. - Poznává hlavní města a vlajky vybraných zemí. - Umí se zeptat na národnost a původ. - Rozliší Spojené království VB a Velkou Británii.	Země a národnosti Určitý člen The. Předložky: on, in, under. Vazby: you are / are you? / you are not we are / are we? / we are not.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 - Počítá do 100. - Odpoví na otázku What time is it? - Umí utvořit množné číslo podst. jmen. - Napíše slovem číslovky základní.	Čísla 1-100 How many a odpovědi.
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 - Pojmenuje druhy sbírek, užívá vazbu I have	Koníčky

got..., I haven't got... - Vyjádří, že někdo něco vlastní. - Zeptá se kolik? - Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	Vazby: I, you, we, they have got. Have I, you, we, they got? I, you, we, they haven't got. A, some, any. Domácí mazlíčci. Vazby: he / she has got. Has he, she, it got? He, she, it hasn't got.
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
• 11 - Pojmenuje hračky na obrázku, svoje hračky. - Odpoví na otázky Have you got a...?, I How many...?, Where is ...? - Vyjádří skutečnost vlastnictví I have got a ..., I haven't got a... - Čte krátké texty. - Krátce napíše o své oblíbené hračce a hračku nakreslí.	Hračky Vazba Let's play... Jednoduché otázky Have you got...?, How many...? a odpovědi na ně.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Vyjmenuje anglickou abecedu. - Dovede hláskovat slova. - Pozdraví, dovede odpovědět na jednoduché otázky.	Abeceda Výslovnost Spell your name.

--	--

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Odpoví na pozdrav, odpoví na jednoduché otázky. - Představí se, použije zdvořilostní fráze při setkání a loučení. - Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	Pozdravy Rozhovor ve dvojicích. Zdvořilostní fráze.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Odpoví na otázku Where were you on your holiday? What was the weather like? What did you do? - Napíše dopis podle předlohy o svých prázdninách. - Čte přiměřený text.	Prázdniny Minulý čas. Vazby: I was / You were... Otázky: What did you do?, Where were you on your holiday?...
přesahy	
průřezová témata	

4

výstupy	učivo
• 4 - Utvoří a použije tvary přítomného času průběhového ve větách. /Co dělají večer členové rodiny. Co dělají děti na hřišti./ - Plní úkoly z poslechu textu.	Co lidé dělají Přítomný čas průběhový. What is he doing? Vazby: He is watching TV. / Is he watching TV? He isn't playing. What are you doing? I am playing. I'm not playing... Určitý člen the.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Orientuje se na mapě, vyjmenuje země VB. - Seznámí se s hlavním městem VB Londýnem, pozná pamětihodnosti Londýna. - Jmenuje některá Evropská hlavní města.	Mapa VB London, Great Britain. Vazby: We are sitting. / They are sitting. Are we / they sitting? Rozkazovací způsob v záporu.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 - Vyjmenuje roční období. - Popíše počasí a činnosti, které do určitého období patří. - Přečte text.	Roční období Počasí. Vazby: What is the weather like?
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
• 7 - Umí pojmenovat různé druhy oblečení, barvy oblečení.	Oblečení Vazby: What are you wearing today?

- Poznává podle popisu oblečení člověka. - Odpoví na otázku Co máš dnes na sobě? / Co má na sobě on?	Today, I'm wearing...
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
• 8 - Vypráví o domě, použije vyjádření: There is..., There are... - Pojmenuje jednotlivé místnosti a nakreslí plán bytu. - Plní úkoly z poslechu textu a čte přiměřený text. - Při popisu užívá slov: next to, on the right, on the left, on, above, under, at.	Náš dům, byt, adresa Vazby: There is - There are. Is there? - Are there? Předložky: on, above, next to, under, at.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
• 9 - Pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti, sestaví rozvrh hodin. - Určí čas po hodinách. - Naučí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib. - Otázkou Do you like...? zjistí zájem a nezájem. - Použije krátkou odpověď Yes, I do. No, I don't. - Otázkou zjistí zájem a dovednost spolužáků Can you...? - Nazývá správně druhy sportů a her. - Vyjádří postoj svůj a svých spolužáků k nim Does she, he like?	Časové rozvržení dne Přítomný čas prostý. Vazby: I / you / we / they play. Do you play? What's the time? He comes. / Does he come?

- Napíše svůj časový plán dne. - používá přítomný čas prostý.	
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
• 10 - Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu. - Odpoví krátce na otázky Do you like...? - Užívá spojení I like - I don't like. - Požádá slušně o jídlo a pití.	Jídla a nápoje Vazby: Mám rád. / Nemám rád. I like. / I don't like. He / she likes apples. He / she doesn't like.
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
• 11 - Vyjmenuje dny v týdnu, činnosti v jednotlivých dnech. - Rozlišuje přítomný čas prostý a průběhový (i za pomoci výrazů, které se pojí s časem přítomným prostým).	Dny v týdnu Výrazy, které se užívají s přítomným časem prostým. What are you doing now? / What do you do every day?
přesahy	
průřezová témata	

12	
výstupy	učivo
• 12 - Dovede používat vazbu I can..., I can't ... - Rozlišuje nejznámější sporty a hry.	Sport a hry Vazby: Umím, mohu / neumím, nemohu. I can Can I? I cannot = I can't.
přesahy	

průřezová témata

13	
výstupy	učivo
• 13 - Hovoří o svém volném čase. - Dokáže vyjádřit, čím by chtěl být. / I want to be.../	Volný čas Vazby: Chci... I want to listen. I want to be a driver. Nepravidelné množné číslo podstatných jmen.
přesahy	
průřezová témata	

14	
výstupy	učivo
• 14 - Vyjmenuje druhy nemocí. - Popíše zdravotní potíže a vysvětlí, jak se bude léčit. /I must...,I needn't.../	Zdraví a nemoci Vazby: Musím / Nemusím. I must. Must I? I needn't.
přesahy	
průřezová témata	

15	
výstupy	učivo
• 15 - Anglická měna, druhy mincí. - Umět požádat slušně o zboží- rozhovor, umět vyjádřit množství zboží. - Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu.	Britská měna Vyjádření množství. At the grocer's. Go shopping.
přesahy	
průřezová témata	

4.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k

matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. MATEMATIKA

Vyučovací hodiny matematiky realizujeme převážně v kmenových třídách, doplňujeme je krátkými projekty - některé z nich realizujeme v terénu v okolí školní budovy. Využíváme metod činného učení, učivo propojujeme zvláště ve druhém období s českou historií a s učivem o České republice. V hodinách jsou žáci vedeni k prezentaci svých výsledků, komentování a jejich obhajobě před ostatními členy týmu. Tím rozvíjíme kompetence komunikativní. Většina předkládaných aplikačních úloh úzce souvisí se žákovou zkušeností. Nastolujeme žákům problém, který musí řešit a tím rozvíjíme i kompetence k řešení problému.

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Člověk a jeho svět
- Informační a komunikační technologie

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		4+1	4+1	4+1	4+1	4+1				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu

• OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Poznávání lidí
- Psychohygiena
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace

1. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Žák počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je. - Rozumí pojmům řádek, sloupec, nahoře, dole, vpravo, vlevo...	Číslo a početní operace Úvodem Počet prvků v daném souboru do 5. Poznávání čísel do 5. Porovnávání čísel. Vztahy - "větší", "menší".

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Žák čísla čte, píše a porovnává. - Počítá předměty v oboru do 20. - Vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose. - Orientuje se v číselné řadě do 20. - Dočítá do 10, do 20. - Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace. - Řeší slovní úlohy a sám je tvoří. - Slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, zapíše příklad a odpověď. - Řeší slovní úlohy typu "o x více", "o x méně". - Rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme. - Rozkládá čísla. - Rozumí pojmu "záměna sčítanců" a užívá jej v praxi. - Počítá "číselné řetězy" v oboru do 20. - Doplňuje tabulky a posloupnosti čísel. - Rozumí pojmu sloupec a řádek.	Přirozená čísla 1-20. Číslo 0. Zápis čísla v desítkové soustavě. Číselná osa. Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky.

přesahy
průřezová témata

3	
výstupy	učivo
• 3 - Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary /trojúhelník, kruh, obdélník, čtverec/. - Rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa /koule, krychle, válec, kvádr/. - Orientuje se v prostoru. - Rozumí pojmům - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za. - Dokáže řešit úkol samostatně i ve skupině, dokáže komunikovat s ostatními členy týmu, obhájit svůj názor.	Geometrie v rovině a prostoru Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Žák čte a zapisuje přirozená čísla do 20. - Počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků. - Žák počítá a bezpečně ovládá příklady na sčítání a odčítání bez přechodu desítky do 20. - Rozkládá čísla v desítkové soustavě. - Používá vztah rovnosti a nerovnosti.	Číslo a početní operace Úvodem opakování učiva z 1. ročníku Číselná osa do 20 Porovnávání čísel Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu 10

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20. - Řeší příklady s jednou závorkou. - Početní operace provádí z paměti i písemně. - Řeší slovní úlohy a sám je tvoří. - Řeší slovní úlohy "o více", "o méně". - V praxi využívá znalosti o záměně sčítanců.	Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 20 Pamětné sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání Kontrola výpočtů Slovní úlohy
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100. - Používá vztah rovnosti a nerovnosti. - Počítá předměty v daném souboru. - Vytváří soubory s daným počtem prvků. - Sčítá a odčítá desítky. - Rozkládá čísla na desítky a jednotky. - Vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose. - Orientuje se v číselné řadě do 100. - Počítá po 1,2,5,10 do 100.	Přirozená čísla do 100, písemné sčítání a odčítání do 100 Zápis čísel v desítkové soustavě Číselná osa Porovnávání čísel

- Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy. - Zaokrouhluje čísla na 10. - Sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100. - Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100. - Řeší slovní úlohy typu "oméně", "o více". - Řeší slovní úlohy tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří. - Řeší příklady s jednou závorkou. - Provádí písemné sčítání a odčítání dvoucifer. čísel v oboru přír. čísel do 100. - Rozumí pojmu sloupec a řádek.	
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 - Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10. - Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. - Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek. - Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek. - Řeší úlohy typu x krát více, x krát méně. - Žák se dokáže orientovat v jednoduchých časových údajích - ráno, dopoledne, odpoledne, večer. - Orientuje se na ciferníku hodin. - Uvádí z praktického života, proč je důležité sledovat čas a znát časové údaje. - Doplnuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Násobky 1-10 Násobení a dělení Slovní úlohy Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Data spojená s běžným životem Orientace v čase
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Žák chápe pojem kreslení a rýsování.	Geometrie v rovině a prostoru

- Umí nakreslit křivou čáru, lomenou čáru, přímkou čáru. - Osvojuje si správné návyky při rýsování. - Žák pojmenuje a nakreslí přímkou, úsečku, čtverec, kružnici, obdélník, trojúhelník. - Rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky. - Zná jednotky délky a času. - Zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa / kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec /.	Geometrie - průběžně Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Procvičování učiva z 2. ročníku. - Pamětné sčítání a odčítání do 100. - Písemné sčítání a odčítání do 100. - Malá násobilka.	Číslo a početní operace Opakování z 2. ročníku Číselná osa do 100 Porovnávání čísel Sčítání a odčítání do sta Malá násobilka
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Čte a píše trojčíferná čísla. - Znázorňuje dvoj a trojčíferná čísla na	Číselná řada do 1000 Zápis čísel v desítkové soustavě

číselné ose. - Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka = ... - Řeší úlohy na porovnávání čísel. - Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce. - Rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě.	Číselná osa Porovnávání čísel Lineární uspořádání Zaokrouhlování a rozklad čísel
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách. - Sčítá a odčítá násobky sta. - Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla a provádí kontrolu výpočtu. - Používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl. - Řeší úlohy typu o x více, o x méně. - Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání. - Provádí předběžný odhad výsledku řešení	Pamětné výkony s přirozenými čísly Součet a rozdíl čísel z paměti Písemné sčítání a odčítání Odhad a kontrola výsledku Slovní úlohy
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 - Dokáže pamětně vynásobit dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých příkladech mimo obor násobek. - Sestavuje a čte tabulky násobků v praxi / ceny zboží, vzdálenosti.../ při tvorbě úloh.	Násobení a dělení dvojčíselných čísel jednocíselným Dělení se zbytkem Závislosti, vztahy a práce s daty

- Dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek. - Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, činitel, činitel, součin. - Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. - Provádí odhady výsledků. - Žák se dokáže orientovat v jednoduchých časových údajích - hodina, minuta, sekunda, den, týden, měsíc, rok.	Závislosti a jejich vlastnosti Data spojená s běžným životem Časové jednotky
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. - Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem. - Rozlišuje rovinné útvary: mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici. - Rýsuje trojúhelník podle daných stran. - Poznává rovnostranný trojúhelník. - Sestrojí libovolnou kružnici. - Měří poloměr dané kružnice. - Změří délku úsečky s přesností na mm. - Přenáší úsečku na danou polopřímku. - Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky mm. - Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10 / mm, cm, dm, m, km/. - Provádí odhady vzdálenosti a délky. - Určí obvod jednoduchých obrazců	Geometrie v rovině a v prostoru Základní rovinné obrazce - přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník Jednotky délky mm, cm, m, km Obvod Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

/trojúhelník, čtverec, obdélník/ sečtením jejich stran.	
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Procvičování učiva ze 3. ročníku Žák čte a zapisuje přirozená čísla do 10 000. Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na tisíce, sta a desítky. Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly.. V jednoduchých příkladech čísla do 10 000 pamětně násobí a dělí. Písemně násobí jednociferným činitelem a dělí jednociferným dělitelem.	Číslo a početní operace. Opakování - obor přirozených čísel do 10 000. Zápis a čtení čísel. Zápis čísel v desítkové soustavě. Číselná osa, lineární uspořádání. Porovnávání čísel. Zaokrouhlování. Násobilka. Pamětný a písemný výpočet. Kontrola výsledku. Praktické úlohy.

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 - Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících, Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose, Dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice. Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Žák písemně dělí jednociferným dělitelem.	Číselný obor do 1 000 000. Zápis a čtení čísel. Zápis čísel v desítkové soustavě. Číselná osa. Porovnávání a zaokrouhlování čísel. Pamětný a písemný výpočet. Praktické úlohy.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 - Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky a jednotky. Rozkládá čísla v desítkové soustavě.	Zaokrouhlování. Zápis čísel v desítkové soustavě. Porovnávání čísel.
přesahy	
průřezová témata	

4

výstupy	učivo
• 4 Pamětně sčítá s odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0. Pamětně sčítá a odčítá - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo. Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi jednociferným číslem. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem.	Početní výkony s přirozenými čísly. Velká násobilka. Pamětný a písemný výpočet příkladů. Odhad výsledku s aplikací. Praktické úlohy.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o x více /méně/, x krát více /méně/. Provádí stručný zápis slovní úlohy. Řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony.	Kontrola výpočtu. Odhady výsledků s aplikací. Slovní úlohy.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 Názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku. Umí pojmenovat jednotlivé části zlomku.	Zlomky. Celek, část, zlomek. Čitatel, jmenovatel. Zlomková čára.
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo

1 Procvičování učiva ze 3. ročníku Žák čte a zapisuje přirozená čísla do 10 000. Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na tisíce, sta a desítky. Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly.. V jednoduchých příkladech čísla do 10 000 pamětně násobí a dělí. Písemně násobí jednociferným činitelem a dělí jednociferným dělitelem. 7 Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu. Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10.	Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. Čtení a zapsání zlomků. Grafické znázornění.
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Určí vzájemnou polohu přímek. Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou. Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou. Rýsuje a črtá čtverec a obdélník. Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.	Geometrie Přímka, polopřímka. Rovnoběžky, různoběžky, kolmice. Kruh a kružnice. Obdélník a čtverec.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 Pozná, načrtne a sestrojí trojúhelník obecný, rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý.	Trojúhelník.
přesahy	

průřezová témata

10	
výstupy	učivo
10 - Pozná souměrný tvar. - Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. - Nakreslí osově souměrný tvar.	Souměrnost. Osově souměrné útvary. Osa souměrnosti.
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
11 - Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. - Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. - Vymodeluje síť kvádra a krychle. - Vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě. - Rozlišuje základní prostorové útvary.	Obsah čtverce a obdélníku. Síť kvádra a krychle. Koule, jehlan, kužel, válec.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 - Procvičování učiva ze 4. ročníku - Vypočítá povrch kvádra a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn. - Řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádra a krychle. - Doplňuje řady čísel a tabulky. - Čte a sestavuje sloupcový diagram. - Sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.	Opakování. Posloupnost. Číselná osa. Zápis a čtení čísel.

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 Čte a zapisuje čísla větší než milion. Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností. Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose.	Přirozená čísla do a přes 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel. Číselná osa. Zápis a čtení čísel. Porovnávání čísel.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo

• 3 Zapisuje přiroz. čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě. Srovná čísla pomocí lineárního uspořádání. Pomocí číselné osy či zápisu čísla v desítkové soustavě porovná čísla a řeší příslušné nerovnice.	Zápis přiroz. čísla v desítkové soustavě. Číselná osa. Porovnávání čísel.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Sčítá a odčítá přiroz. čísla z paměti /čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly/. Písemně sčítá tři až čtyři přiroz. čísla, písemně odčítá dvě přiroz. čísla. Pamětně násobí a dělí přiroz. čísla v jednoduchých případech.	Početní výkony s přiroz. čísly. Sčítání, odčítání, násobení a dělení. Vlastnosti početních operací.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Písemně násobí až čtyřciferným činitelem. Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem.	Písemné algoritmy. Násobení až čtyřciferným činitelem. Dělení dvojciferným dělitelem.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 Samostatně provádí kontroly a odhad svého výpočtu, s využitím zaokrouhlování čísel. Aplikuje početní operace při řešení praktických úloh.	Kontrola výpočtů.
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
7 Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přiroz. čísly. Při odhadu svého výpočtu využívá zaokrouhlování čísel.	Odhady výsledků. Odhady výsledků s aplikací. Slovní úlohy.
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin. Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose. Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky. Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. Násobí a dělí desetinné číslo deseti. Užívá desetinné číslo v praktických situacích. Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.	Desetinná čísla. Zlomky se jmenovatelem 10 a 100. Jejich zápis desetinným číslem. Desetinná čárka. Desetina, setina.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 Žák prakticky předvede a určí vzájemnou polohu dvou přímek. Sestrojí dvě rovnoběžky. Sestrojí kolmici k dané přímce. Narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník. Vypočítá obvod obdélníku a čtverce. Zobecní výpočet obvodu obrazce.	Geometrie Rovinné obrazce a tělesa. Trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, různoběžky, rovnoběžky. Obvod a obsah obrazců. Konstrukce obdélníku a čtverce.
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 Zná a umí převádět jednotky obsahu cm², mm², m², ha, a, km². Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce.	Další jednotky obsahu - a, ha, km², mm², cm², dm², m².
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
11 Žák rozlišuje základní prostorové útvary. Sestaví síť krychle a kvádrů. Vypočítá povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn. Řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádrů a krychle.	Doplňující učivo Povrch kvádrů a krychle. Koule, jehlan, kužel válec.
přesahy	
průřezová témata	

12	
výstupy	učivo
12 Žák sestaví a doplní jednoduchou tabulku. přečte hodnoty v tabulce, objasní jejich souvislost. Sleduje provázanost dat. Na základě provázanosti sestaví jednoduchý diagram. Sestrojuje a čte jednoduché grafy.	Tabulky. Grafy. Diagramy. Proměnná, nezávisle proměnná. Grafy a soustava souřadnic.
přesahy	
průřezová témata	

4.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Člověk a jeho svět
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví

Průřezová témata

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						1				
Povinnost (skupina)						povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
 - Evropa a svět nás zajímá
 - Jsme Evropané
 - Objevujeme Evropu a svět

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
přesahy	
průřezová témata	

4.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují,

baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

4.4.1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Při výuce prvouky, přírodovědy a vlastivědy podnikáme tematické vycházky a výpravy do přírody a blízkého okolí školy, organizujeme exkurze a besedy se zajímavými osobnostmi. Snažíme se vybavit učebny interaktivní tabulí.

PRVOUKA /1., 2. a 3. roč./

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Jazyk a jazyková komunikace
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

PŘÍRODOVĚDA /4. a 5. roč./

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Umění a kultura
- Informační a komunikační technologie

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Enviromentální výchova

VLASTIVĚDA /4. a 5. roč./

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Umění a kultura
- Informační a komunikační technologie

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		2	2	2+1	3	3+1				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení

- Vnímání autora mediálních sdělení
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Podpora multikulturality
 - Princip sociálního smíru a solidarity
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Kreativita
 - Psychohygiena
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Seberegulace a sebeorganizace
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Občan, občanská společnost a stát
 - Občanská společnost a škola
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Evropa a svět nás zajímá
 - Jsme Evropané
 - Objevujeme Evropu a svět

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy. - Orientuje se v budově školy. - Dokáže se připravit na vyučování. - Dbá na bezpečnost při cestě do školy. - Pojmenuje město, obec, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí. - Zvládne cestu ze školy domů. - Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy.	Místo, kde žijeme Domov Prostředí, ve kterém žijeme Škola Jsem školák Prostředí školy Okolí školy Cesta do školy Obec Orientace v místě bydliště

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
● 2 - Vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku. - Vypráví o práci rodičů. - Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přispůsobit. - Hovoří o chování v rodině. - Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni. - Ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce. - Rozliší nesprávné chování jiných i u sebe. - Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	Lidé kolem nás Rodina Členové rodiny Příbuzní Zaměstnání členů rodiny Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
● 3 - Orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina. - Zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat. - Umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období. - Umí popsat změny v přírodě podle ročních období. - Umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce. - Zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice. - Vyjmenuje dny v týdnu. - Rozlišuje čas práce a odpočinku.	Lidé a čas Orientace v čase Určování času Režim dne Týden, měsíc, roční období, rok Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života

- Určí celé hodiny. - Na příkladech porovnává odlišnosti života lidí. - Vypráví o zvycích a práci lidí. - Rozpozná současnost a minulost.	
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 Pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál. - Rozliší den a noc. - Rozpozná roční období. - Zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období. - Popíše základní části rostliny. - Určí základní podmínky pro život rostlin. - Pozná dané rostliny. - Vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků. - Porovná chování živočichů v závislosti na ročním období. - Vymezí živočichy domácí a volně žijící. - Zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat. - Dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm.	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Látky a jejich vlastnosti Třídění, porovnávání látek Využití látek Vesmír a Země Rostliny Základní části rostlin Ovoce Zelenina Stromy Květiny Živočichové Znaky života Stavba těla Význam pro člověka
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
● 5 - Uplatňuje základní hygienické návyky. - Zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim... - Dodržuje režim dne. - Projevuje vhodným chováním a činnostmi	Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa Hygiena Denní režim Pitný režim Zdravá strava

vztah ke zdraví. - Rozpozná základní části lidského těla. - Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. - Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. - Odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná. - V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. V tématickém celku Člověk a jeho zdraví probíhá program Zdravé zuby /komplexní výukový program péče o zubní zdraví/. Zároveň program zasahuje i do problematik prevence obezity a předcházení úrazů.	Lidské tělo Základní stavba Osobní bezpečí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce Situace hromadného ohrožení Komunikace s cizími lidmi Pokyny při nebezpečí
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště. - Bezpečně zvládá pohyb po budově školy. - Připravuje se na vyučování podle rozvrhu. - Pamatuje si adresu svého bydliště. - Respektuje pravidla silničního provozu. - Pojmenuje důležité dopravní značky. - Dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště.	Místo, kde žijeme Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště Adresa bydliště Škola Prostředí školy Činnosti ve škole Okolí školy Obec Části obce

	Významné budovy Okolní krajina Orientační body Dopravní síť Dopravní prostředky
--	--

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 - Vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost. - Vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy. - Seznámí se s školním řádem a respektuje ho, samostatně rozlišuje zásady správného chování. - Dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy. - Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky. - Konkretizuje svá práva a povinnosti. - Učí se obhajovat své názory.	Lidé kolem nás Rodina Postavení jedince v rodině Role členů rodiny Příbuzenské vztahy Zaměstnání Vývoj Pokrok Technika Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Zásady společenského chování Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Právo a spravedlnost Práva a povinnosti
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3	Lidé a čas

- Vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok. - Posoudí posloupnost včera, dnes, zítra. - Rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt. - Vyznačí čas na digitálním displeji. - Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti. - Porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti. - Pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije. - Zná a umí volně reprodukovat některé pověsti a báje z daného regionu.	Orientace v čase Určování času Minuta, hodina, den, týden, měsíc, roční období Rok kalendářní a školní Režim dne Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života Regionální památky Podoby a projevy kultury Kulturní památky
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 - Určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. - Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek /papír, dřevo, plast, kov, sklo, kůže/. - Změří jednoduché veličiny pomocí jednoduchých přístrojů. - Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. - Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. - Provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách. - Poznává dané rostliny ve známé lokalitě. - Opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích. - Popíše jednotlivé části těla. - Rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období. - Třídí živočichy na domácí a volně žijící.	Rozmanitost neživé a živé přírody Ochrana přírody Látky a jejich vlastnosti Třídění Porovnávání látek Určování vlastností Vesmír a Země Rostliny Životní potřeby Průběh a způsob života Stavba těla Poznávání a třídění rostlin Živočichové Znaky života Stavba těla Význam v přírodě a pro člověka Třídění podle daných znaků Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí

- Zná jejich význam pro člověka. - Dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě. - Aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí.	Ochrana a tvorba životního prostředí Likvidace odpadů
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
● 5 - Dodržuje základní hygienické návyky. - Orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku. - Zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví. - Shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví. - Rozpozná základní části těla. - Upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo. - Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - Důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu. - Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace. - Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby. - Předvede a zvládne žádost o pomoc pro sebe i pro jiné dítě v případě nebezpečí. - Uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi.	Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa Režim dne Pitný režim Zdravá strava Bezpečné chování Lidské tělo Životní potřeby a projevy Základní strava Etapy života Nemoc a úraz Osobní bezpečí, návykové látky a zdraví Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce Krizové situace Situace ohrožení Mimořádné situace
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 - Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo. - Pamatuje si adresu svého bydliště a školy. - Začlení obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. - Zná minulost své obce. - Ví, jaké služby, kulturní vyžití nabízí jeho obec. - Pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci. - Přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce. - Vyjmenuje okolní obce. - Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině. - Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich. - Používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu. - Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště Adresa Škola Prostředí školy Činnosti ve škole Okolí školy Obec Části obce Významné budovy Minulost obce Služby Kultura Poloha obce v krajině Okolní krajina /místní oblast, region/ Orientační body Sousední obce Mapy obecně zeměpisné a tématické Obsah, vysvětlivky, světové strany, orientace na mapě

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 - Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. - Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci.	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina Postavení jedince v rodině Role členů rodiny

- Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci. - Obhájí při konkrétní činnosti své názory. - Přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu. - Snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva. - Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce. - V místě bydliště nabídne možnosti kulturního vyžití.	Příbuzenské vztahy Zaměstnání Etapy života Soužití lidí Mezilidské vztahy Komunikace Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Právo a spravedlnost Práva a povinnosti Kultura Podoby a projevy kultury Kulturní instituce
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 - Určí čas jako fyzikální veličinu. - Přesně určí jakýkoliv čas. - Orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce. - Objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní. - Vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich. - Seznámí se s pověstmi daného regionu. - Konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Určování času Měření času - sekunda, minuta, hodina, týden, měsíc, roční období Rok kalendářní a školní Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života Regionální památky Podoby a projevy kultury Kulturní památky Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 - Rozlišuje prvky živé a neživé přírody. - Určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků. - Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. - Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek. - Určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti. - Podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy. - Hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život. - Změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů. - Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. - Zkoumá zákl. společenstva v daných lokalitách regionu. - Zdůvodní podst. vzájemné vztahy mezi organismy. - Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. - Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech. - Prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy. - Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. - Rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak.	ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY, OCHRANA PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti Určování, třídění a porovnávání látek Určování vlastností Měření hmotnosti, délky, objemu a teploty Voda a vzduch, půda, nerosty a horniny Výskyt, vlastnosti a formy vody Oběh vody v přírodě Vlastnosti, složení, proudění vzduchu Význam pro život Vesmír a Země Sluneční soustava Den a noc Roční období Rostliny, houby Znaky života Životní potřeby Průběh a způsob života Stavba těla Rostliny a prostředí Kvetoucí a nekvetoucí rostliny Třídění rostlin Poznávání a třídění hub Živočichové Znaky života Stavba těla Rozdělení do skupin podle znaků Význam v přírodě a pro člověka Rozdělení podle lokalit Životní podmínky, rovnováha v přírodě Význam Vzájemné vztahy mezi organismy Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Odpovědnost lidí

	Ochrana životního prostředí Likvidace odpadů
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 - Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle. - Využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav. - Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života. - Orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. - Chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku. - Účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb. - Aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví. - Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu. - Dokáže zajistit lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění. - Osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek. - Ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty. - Seznamuje se s krizovými situacemi /šikana, týrání, sexuální zneužívání/ a učí se dbát na vlastní bezpečí. - Řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích. - Využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích. - Rozpozná nebezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví, zdravá výživa Znaky života Režim dne Pitný režim Zdravá strava Lidské tělo Životní potřeby a projevy Růst a vývoj Části těla Kostra Svyl Vnitřní orgány Smysly Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Rodina a partnerství Změny v dospívání Etická stránka sexuality Návykové látky a zdraví Odmítání návykových látek Osobní bezpečí Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce Krizové situace Situace hromadného ohrožení Mimořádné situace

přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Určí světové strany, orientuje se v plánu obce, okolí. Vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody.	Co už umíme. Domov. Obec, místní krajina. Škola.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Zná státní zřízení naší republiky. Rozlišuje hlavní orgány moci a některé jejich zástupce. Rozpozná symboly našeho státu a jejich význam. Upevňuje si vědomosti o základních lidských právech. Konkretizuje podoby a projevy kultury.	Česká republika. Naše vlast, národ. Právo a spravedlnost. Státní správa a samospráva. Státní symboly a svátky.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Orientuje se na mapě podle světových stran. Zná význam barev, používá legendu mapy. Objasní vysvětlivka a grafiku mapy. Orientuje se v jízním řádu. Používá prakticky kompas, vysvětlí jeho	Práce s mapou. Směrová růžice. Kompas. Glóbus. Orientační body a linie. Měřítko mapy.

využití.	Jízdní řád.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Ví, ve kterém světadíle leží Česká republika. Zná všechny sousední státy a nejznámější hraniční přechody. Čte jednoduchou historickou mapu, náčrt. Vyčte z map základní údaje o všech evropských zemích. Třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných zdrojů.	Poloha České republiky. Sousední státy, hraniční přechody. Historické země.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
5 Podle mapy vyjmenuje pohoří, podle vlastní zkušenosti o nich vypráví, zná významné nížiny. Vyhledává a okomentuje typické regionální zvláštnosti přírody. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR.	Povrch České republiky. Pohraniční a vnitrozemská pohoří a vrchoviny. Nížiny.
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
6 Popíše tok řeky od pramene po ústí, vyjmenuje naše významné řeky, popíše jejich průtok a význam. Zná největší jezera a rybníky. Zná pojmy povodí, úmoří, soutok, přítok, ústí, rozvodí. Objasní vysvětlivky a grafiku mapy.	Vodstvo. Řeky, jezera, přehradní nádrže.
přesahy	

průřezová témata

7	
výstupy	učivo
7 Popíše významná města a jejich památky. Zná krajská města a další s významnou historií. Posoudí a objasní typické regionální zvláštnosti. Žák aktivně používá mapu ČR, vyhledává v ní potřebné informace. Ostatním zprostředkuje zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest.	Města. Historické památky.
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Ví, čím je ovlivňováno počasí. Popíše roční období a změny které v nich nastávají. Blíže objasní zákonitosti střídání ročního období. Zná základní značení jevů počasí.	Počasí a podnebí. Životní podmínky. Značky.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 Ví, že půda je jednou z nejdůležitějších podmínek pro pěstování rostlin. Ví, jak vzniká půda a chápe nutnost její ochrany. Pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty. Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody.	Půdy a zemědělství. Surovinové zdroje. Výroba. Služby. Obchod.
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 Popíše, které nerostné suroviny se u nás těží. Posoudí a objasní některé typické regionální zvláštnosti. Aktivně používá mapu ČR, vyhledává v ní potřebné informace. Seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě.	Nerostné bohatství a průmysl. Surovinové zdroje. Výroba a služby.
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
11 Vypráví o příchodu Slovanských kmenů. Zná první slovanský stát- Velkomoravskou říši. Vypráví o šíření křesťanství. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Dávní Slované. Orientace v čase a časový řád.
přesahy	
průřezová témata	

12	
výstupy	učivo
12 Zná nejstarší pověsti. Popíše románskou stavbu. Zná historii zavraždění knížete Václava, vypráví příběhy z nejstarších dějin. Orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti.	V dobách Přemyslovských knížat. Staré pověsti České. Románský sloh. Kníže Václav a Boleslav, Svatý Vojtěch, Oldřich a Božena, Břetislav a Jitka. Kosmova kronika Česká.
přesahy	
průřezová témata	

13	
výstupy	učivo
13 Vypráví o období vlády Přemyslovců.	Za vlády Přemyslovských králů. Aněžka Česká.

Popíše gotický sloh, známé stavby. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích.	Přemysl Otakar II. Poslední Přemyslovci.
přesahy	
průřezová témata	

14	
výstupy	učivo
14 Ví, že po vymření Přemyslovců nastoupil na trůn Jan Lucemburský. Vypráví o životě Karla IV., ví, které významné stavby založil. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území.	Lucemburkové na českém trůně. Karel IV. Jan Hus. Život ve středověku.
přesahy	
průřezová témata	

15	
výstupy	učivo
15 Zná Husovy myšlenky o reformě církve. Ví, kdy byl upálen- státní svátek. Popíše taktiku husitů v boji s křižáky, vypráví o známých bitvách a vojenském umění Jana Žižky, ví o porážce husitů. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Husitské války. Husité. Regionální památky. Významné události našich dějin.
přesahy	
průřezová témata	

16	
výstupy	učivo
16 Vysvětlí, co se dělo po skončení husitských válek v českém království. Vypráví o vládě Jiřího z Poděbrad a jeho mírových snahách. Hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území.	Život v českých zemích po husitských válkách. Král Jiří z Poděbrad.

přesahy
průřezová témata

17	
výstupy	učivo
17 Popíše, jaké bylo období vlády Jagellonců. Zná významné stavby vrcholné gotiky. Orientuje se v hlavních reáliích minulosti.	Jagellonci na českém trůně. Významné události našich dějin. Orientace v čase a časový řád.
přesahy	
průřezová témata	

18	
výstupy	učivo
18 Vypráví o rozvoji vzdělanosti, obchodu a zemědělství v době nástupu Habsburků na český trůn. Popíše hlavní rysy renesance, jmenuje známé stavby v tomto slohu. Vypráví o vědeckých a uměleckých zálibách Rudolfa II. Zdůvodní základní význam chráněných nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek, muzeí a galerií.	Na počátku vlády Habsburků. Období renesance. Rudolf II.
přesahy	
průřezová témata	

19	
výstupy	učivo
19 Ví, jaké měla důsledky bitva na Bílé hoře 1620. Zná základní myšlenky a díla J. A. Komenského. Charakterizuje baroko. Využívá nejrozsáhlejší informace z dostupných zdrojů k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	České země po bitvě na Bílé hoře. Třicetiletá válka. Jan Amos Komenský. Baroko.
přesahy	
průřezová témata	

20	
výstupy	učivo
20 Ví, které změny provedla Marie Terezie. Ví, které reformy se uskutečnily za vlády Josefa II. a jaký měly význam. Pracuje s časovými údaji. Orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti.	Císařovna Marie Terezie a císař Josef II. Současnost a minulost v našem životě.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 1	
výstupy	učivo
1 Poznává známé druhy rostlin, hub, živočichů, pojmenuje je druhovým názvem. Žák porovnává základní projevy života na konkrétních organismech. S využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin. U vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života. Vyhodnotí u vybraných organismů jejich význam pro člověka.	Rozmanitost v přírodě. Rostliny, houby, živočichové Znak života životní potřeby a projevy průběh a způsob života výživa stavba těla u nejznámějších druhů význam v přírodě a pro člověka
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 2	
výstupy	učivo
2 Poznává další druhy obilnin, porovnává je s pšenicí, seznamuje se s příklady travin. Vyhodnotí jejich význam pro člověka.	Konec léta, obilniny, traviny. Stavba těla obilnin. Nejznámější druhy obilnin a jejich využití.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 3	
výstupy	učivo
3 Zařadí jednotlivé zástupce, popíše stavbu těla,	Podzim, byliny, houby, dřeviny.

rozliší v přírodě, na obrázku. S využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin.	Stavba těla u nejznámějších druhů. Rozdělení rostlin na kulturní, okrasné, plané a léčivé.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 4	
výstupy	učivo
4 Provádí pokusy, zkoumá vlastnosti věcí a látek, měří, zjišťuje objem, čas, teplotu a hmotnost. Rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život. Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody. Seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě. Uvědomuje si souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka.	Zima. Zkoumáme ve škole a doma. Co víme o vlastnostech věcí a látek. Voda a vzduch. Oběh vody v přírodě.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 5	
výstupy	učivo
5 Rozliší horniny a nerosty. Poznává a porovnává některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití. Dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam.	Neživé přírodniny. Jak se mění neživé přírodniny. Horniny a nerosty. Zvětrávání.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 6	
výstupy	učivo
6 Pracuje s kompasem. Určuje světové strany pomocí kompasu. Zjišťuje vlastnosti magnetů.	Kompas. Světové strany. Magnetické vlastnosti.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 7	
výstupy	učivo
7 Určí, kdy je zimní a letní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost. Blíže objasní zákonitosti střídání ročního období. Pozoruje, porovnává a zaznamenává rozmanitosti v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek.	Není den jako den. Zimní slunovrat, jarní rovnodennost, letní slunovrat, podzimní rovnodennost. Proč se střídá den a noc? Proč se střídají roční období?
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 8	
výstupy	učivo
8 Pomáhá stálým ptákům. Zná stavbu těla kočky domácí i její vnitřní ústrojí. Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech. S využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin. Zná pojmy orgán a organismus. U vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života.	Naši zvířecí přátelé v zimě. Znaky života. Životní potřeby a projevy. Stavba těla kočky domácí a psa domácího.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 9	
výstupy	učivo
9 Zařazuje rostliny i živočichy, pracuje s atlasy, připravuje referáty. Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech. Nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí. U vybraných živočichů popíše stavbu těla, výživu, průběh a způsob života.	Vycházky do zimní přírody. Rostliny a živočichové v zimě.
přesahy	

průřezová témata

PŘÍRODOVĚDA 10	
výstupy	učivo
10 Chápe základní vztahy mezi organismy v lese. Zná lesní živočichy, popíše potravní vztahy. Seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě. Uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů.	Od jara do léta. Les. Rostliny a houby v lesním podrostu. Význam. Lesní živočichové. Vztahy organismů v lese.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 11	
výstupy	učivo
11 Zná živočichy vod a okolí, vodní a bahenní rostliny. Chápe vztahy mezi organismy v potoce a rybníce. Nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech.	Potok a rybník. Společenstvo potoka a rybníka. Význam. Vzájemné vztahy mezi organismy.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 12	
výstupy	učivo
12 Pozná zahradu jako důležitou součást lidských obydlí pro její užitkovou, estetickou i odpočinkovou funkci. Žák vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných lokalitách.	Zahrada, ovocné stromy, zelenina, okrasné rostliny, živočichové.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 13	
výstupy	učivo

• 13 Zná základní polní plodiny i plevele. Popíše život včel, jejich užitečnost, stavbu těla, výživu, průběh a způsob života. Charakterizuje společenstvo včel, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě.	Pole, polní plodiny, plevele, živočichové. Včela medonosná. Význam v přírodě a pro člověka.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 14	
výstupy	učivo
• 14 Popíše jakými způsoby člověk ovlivňuje různá společenstva. Žák vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných lokalitách. Nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí.	Rozmanitost přírodních společenstev. Základní společenstva. Význam.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Vypráví o Praze, její historii, památkách, kulturním i politickém centru. Zná osobně některá místa, náměstí, divadla, ZOO a pod. Aktivně využívá mapu Prahy, vyhledává v ní potřebné informace. Ostatním zprostředkuje zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest.	Putování po ČR. Praha a její okolí. Výroba. Služby. Obchod. Kulturní památky.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 Zná polohu krajů ČR, popíše povrch oblastí,	Střední, Východní, Severní, Západní, Jižní Čechy, Českomoravská vrchovina, Severní

vodní toky a nádrže, podnebí. Zná významná krajská města. Žák aktivně používá mapu ČR, vyhledává v ní potřebné informace. Ostatním zprostředkuje zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. Porovná způsob života a přírodu v jednotlivých regionech ČR.	Morava, Brno, Střední a Jižní Morava. Regiony ČR. Surovinové zdroje, výroba, služby, obchod, kulturní a historické památky.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 Určí světové strany na mapě i v přírodě. Zná glóbus, podnebné pásy. Popíše světadíly a oceány. Zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa). Dokáže vysvětlit grafiku map a používá vysvětlivky.	Putování po Evropě. Planeta Země. Kontinenty. Podnebné pásy.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Na mapě ukáže kde se rozkládá Evropa, ukáže její hranice. Popíše hlavní ostrovy a poloostrovy, zná největší nížiny a horstva.	Evropa- poloha na Zemi. Nížiny a hory v Evropě. Mapy obecně zeměpisné a tématické.
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Ví, co je počasí, podnebí, čím jsou ovlivňovány. Jaké jsou podmínky v různých částech Evropy. Třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných materiálů.	Co musíme vědět o podnebí před cestou po Evropě. Počasí. Podnebí.
přesahy	

průřezová témata

6	
výstupy	učivo
6 Popíše a na mapě ukáže oceány a moře. Zná největší evropské řeky, ví, které naše řeky se do nich vlévají a do kterých moří ústí. Porovná přírodní podmínky u nás a v jiných zemích Evropy.	Vodstvo v Evropě. Grafika map, vysvětlivky.
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
7 Popisuje rozmanitost evropské přírody. Třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě, získaných z různých zdrojů. Porovná způsob života a přírodní podmínky v naší vlasti a v jiných zemích Evropy.	Rostlinstvo a živočišstvo v Evropě. Pojmy tundra, step,... Fauna a flora v různých oblastech Evropy.
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Jmenuje a na mapě ukazuje státy, popíše co o nich ví, čím jsou významné. Zná některá hlavní města. Vysvětlí grafiku map a používá vysvětlivky. Ostatním zprostředkuje zkušenosti a zajímavosti, které nabyt při cestování Evropou. Vyčte z map základní údaje všech evropských zemí. Shromažďuje poznatky o EU, využívá médií.	Evropské státy a jejich hlavní města. EU Cestování.
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo

• 9 Zná sousední střeoevropské státy, jejich polohu, hlavní města, pohoří, řeky, průmysl, ostatní velká města, zajímavosti. Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v sousedních státech. Předá ostatním zkušenosti z vlastního cestování.	Naši sousedé: Německo, Rakousko, Polsko a Slovensko.
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
• 10 Zná význam národního obrození, vypráví o založení Národního divadla. Zná některé osobnosti kulturního života 19. stol. Popisuje nejdůležitější vynálezy 19. stol. Upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je.	Obrazy z novějších českých dějin. České země součástí Rakouska-Uherska. Proměny způsobu života a bydlení. Předměty denní potřeby.
přesahy	
průřezová témata	

11	
výstupy	učivo
• 11 Vypráví o začátku, průběhu a konci 1. světové války, rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku samostatného českého státu. 28. 10. 1918- státní svátek. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v období 1. světové války a dnes.	1. světová válka. Orientace v čase a časový řád. Generace. Průběh lidského života.
přesahy	
průřezová témata	

12	
výstupy	učivo
• 12 Umí stručně popsat život lidí za 1. republiky.	Samostatné Československo. Dějiny jako časový sled událostí.

Zná postavu T. G. Masaryka, zjistí základní údaje, vypráví o jeho životě. Zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději.	
přesahy	
průřezová témata	

13	
výstupy	učivo
13 Popisuje na přiměřené úrovni průběh 2. světové války. Zná tragické události v Lidicích a Ležákách. Pracuje s pojmy nacisté, koncentrační tábor. Zdůvodní zařazení některých státních svátků a významných dnů z hlediska historického.	2. světová válka. Život za okupace. Nacisté.
přesahy	
průřezová témata	

14	
výstupy	učivo
14 Umí vysvětlit změny ve společnosti naší republiky, které nastaly po ukončení 2. světové války. Zdůvodní zařazení některých státních svátků a významných dnů z hlediska historie Českého státu. Orientuje se bezpečně v časové přímce. Srovnává způsob života a práce předků na našem území v období po 2. světové válce.	Obnovení Československa. proměny způsobu života a bydlení, předměty denní potřeby. Průběh lidského života.
přesahy	
průřezová témata	

15	
výstupy	učivo
15 Umí na přiměřené úrovni popsat události sametové revoluce a chápe její význam. Zná letopočet 1993 jako vznik samostatné České republiky. Upevňuje si již získané znalosti o způsobu	Návrat k demokracii. Vznik České republiky. Státní svátky.

života našich předků na našem území v hlavních dějinných událostech. Vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději.	
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 1	
výstupy	učivo
1 Zná základní podmínky života na Zemi. Charakterizuje podnebné pásy, typy krajiny, rostliny a živočichy. Třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se prostředí. Hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a využije příkladů.	Rozmanitost přírodních podmínek na Zemi. Podnebné pásy. Znaky života. Vzájemné vztahy mezi organismy. Základní společenstva.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 2	
výstupy	učivo
2 Třídí organismy do známých skupin. Využívá jednoduché atlasy a klíče přírodnin. Na základě znalosti propojenosti prvků živé a neživé přírody si uvědomuje princip rovnováhy v přírodě. Navazuje na své poznatky o floře a fauně ve vybraných lokalitách a prohlubuje si je.	Třídění organismů- živočichů a rostlin. Botanické zahrady, ZOO. Význam rostlinstva a živočišstva na Zemi. Vzájemné vztahy mezi organismy.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 3	
výstupy	učivo
3 Chápe sounáležitost člověka s ostatními organismy, ale i lidské odlišnosti. Řídí se pravidly zdravého způsobu života a prevence.	Člověk, jeho životní podmínky a vztahy k prostředí. Životní potřeby a projevy.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 4	
výstupy	učivo
• 4 Popíše stavbu lidského těla, hlavní části kostry. Ví, že svaly zajišťují pohyb. Chápe ochranou funkci kůže. Zná krevní oběh, vysvětlí princip dýchání, popíše cestu potravy tělem. Ví o činnosti mozku a nervů, ví, že rozdílnost pohlaví je základem pro rozmnožování. Popíše smysly a smyslové orgány. Upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích životně důležitých orgánů. Učí se rozlišovat biologické a psychické změny v dospívání. Ovládá poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav.	Lidské tělo. Životní potřeby a projevy. Základní stavba a funkce. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Základy lidské reprodukce, vývoj jedince.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 5	
výstupy	učivo
• 5 Porovnává vlastnosti magnetické a gravitační síly. Zná Měsíc a jeho podoby. Popíše sluneční soustavu, zná planety a hvězdy. Vyhodnotí naši planetu jako součást sluneční soustavy a vesmíru. Zdůvodní střídání dne a noci a ročních období.	Země ve vesmíru. Látky a jejich vlastnosti.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 6	
výstupy	učivo
• 6 Vysvětlí, k čemu nám slouží technické prostředky. Zná jednotku síly, měří siloměrem.	Člověk a technika. Stroje ve službách člověka.

Popíše jednoduché stroje, uvede příklady jejich využití v životě. Popíše fci. parního stroje a spalovacího motoru.	
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 7	
výstupy	učivo
7 Zná způsoby výroby el. energie, uvádí příklady jejího využití. Sestaví el. obvod, zakreslí jeho schéma.	Energie, elektrická energie. Elektrický proud. Elektrický obvod.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 8	
výstupy	učivo
8 Seznámí se s výrobou skla, papíru a plastů. Pozná základní postup při jejich výrobě.	Jak se vyrábí? Sklo. Papír. Plast.
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODOVĚDA 9	
výstupy	učivo
9 Pozná techniky tisku, kopírku, telefax, tiskárny, rádiový přenos zvuku, televizní vysílání, telefon, počítače. Ví, na jakém principu jednotlivé stroje pracují a zná jejich využití v životě lidí.	Příjem informací a jejich význam pro život lidí. Přenos zvuku a obrazu. Fungování moderních přístrojů pro příjem informací.
přesahy	
průřezová témata	

4.5. UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými,

rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výuka hudební výchovy probíhá převážně v kmenové třídě. Při projektech s využitím dramatické výchovy připravujeme vystoupení pro veřejnost, která realizujeme ve škole i na jiných kulturních vystoupeních.

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské

Mezipředmětové vazby

- Člověk a jeho svět
- Umění a kultura

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		1	1	1	1	1				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení

- Tvorba mediálního sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
 - Etnický původ
 - Kulturní difference
 - Lidské vztahy
 - Podpora multikulturality
 - Princip sociálního smíru a solidarity
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Poznávání lidí
 - Psychohygiena
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v minimálním rozsahu melodiky říkadlových popěveků. Při zpěvu správně dýchá, rovně stojí nebo sedí.	Vokální reprodukce říkadlových popěveků a zejména lidových písní ve střední hlasové poloze. Srozumitelnost textu- artikulace(jednoduché jazykolamy). Hlasová hygiena- přirozené uvolněné zpívání ve střední dynamické síle, správné vedení dechu, navození hlavového tónu pomocí kukačkové tercie. Rozšiřování hlasového rozsahu- jednoduché pěvecké modely, písně. Intonační opěrné písně pro 1., 3., a 5. stupeň.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 1. Žák dokáže rytmicky deklamovat	1. Deklamace jednoduchých slovních spojení, textů a říkadel (1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11., 16.,

jednoduchou říkanku či text. 2. Jednoduché rytmy slov a slovních spojení umí spojit s hrou na tělo. 3. Je schopen zmelodizovat jednoduchá říkadla.	17., a 18. setkání). Důraz je kladen zejména na pravidelnou pulzaci. 2. Seznámení se s jednoduchými rytmy a jejich interpretace(10., 14., a 16. setkání). Snaha o rytmičko-deklamační vícehlas (13. setkání). 3. Melodizace jednoduchého říkadla pomocí kukačkové tercie (např. Tintěrovo jelito- 4. setkání)
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 1. Přípravné stadium pohybových aktivit koordinace pohybu, motorika. 2. Žák dokáže hudbu poslechové skladby vyjádřit příslušným pohybem. 3. Pohybem ztvární základní hudebně vyjadřovací prostředky- tempo, dynamiku, pohyb melodie, rytmus a zejména metrum. 4. Pohybem doprovází živě znějící hudbu.	1. Pohybové hry- hra na ozvěnu, hra na tělo, pantomimické ztvárnění postav vystupujících v písních. 2. Kontrastní pohybové prvky- pochod, ukolébavka- CD (2. a 3. setkání), pohybová improvizace- CD (11. setkání), nácvik pochodu (17. setkání). 3. Metrum- pochod ke zpěvu písní ve 2/4 taktu, k pochodovým skladbám- CD (2. setkání). Deklamace textu- říkadla s doprovodem těžkých dob (6. setkání). 4. Pohybový doprovod k písním uvedeným v učebnici.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Žák dokáže využít hru na rytmický nástroj (i improvizovaný) jako součást doprovodu poslouchané skladby. Využívá hry na tělo, hraje na dětské orffovské nástroje a seznámí se s jejich správným držetím.	Rytmičná hra k poslechovým skladbám reprodukováným na CD (2., 7., 14. setkání)
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 1. Žák rozpozná rozdíl mezi tónem a zvukem. 2. Umí určit rozdíl mezi krátkým a dlouhým tónem. 3. Rozliší barvu zvuku. 4. Rozezná tóny vysoké a hluboké. 5. Rozpozná kontrastní rozdíly v kvalitě síly tónů, umí se vcítit do hudby hlasité a tiché. 6. Dokáže rozlišit tempové kontrasty.	1. Zvuky nahrané na CD (1. setkání- zvuky věci denní potřeby, 2. setkání- zvuky tikotu různých typů hodin, 5. setkání- zvuky přírody, 8. setkání- zvukové etudy: vstávání, chůze- běh, v tělocvičně). Rozpoznávání a tvorba zvuků na improvizované hudební nástroje a efekty lidského těla (5., 6., 9., a 11. setkání). 2. Zkouška sluchu (6., 14., 15., a 18. setkání). 3. Změna barvy lidského hlasu- říkanka Moře (3. setkání), Jak kočička mňoukají (5. setkání), Kdy má hlas jinou barvu+ barva hudebních nástrojů (15. setkání+ ukázka na CD), změna lidského hlasu v pohádce Jak je málem popadl drak, hra na ozvěnu (16. setkání), Jak znějí hudební nástroje (19. setkání). 4. Co je vysoké a co je hluboké (13. setkání+ ukázka na CD- U nás v kapele). 5. Tiché a hlasité tóny Y(3. setkání+ ukázka na CD, 6. setkání+ ukázka na CD, 9. setkání+ ukázka na CD). 6. Co je pomalé a co rychlé (4. setkání+ ukázka na CD).
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 1. Žák pozná zvuk hudebních nástrojů- klavír, housle, zobcová flétna, trubka, kytara. 2. Poslechem určí hudbu vokální a instrumentální.	1. 1. setkání+ ukázka na CD- hra klavíru, houslí, zobcové flétny, zpěv; 7. setkání+ ukázka na CD- hra trubky, 12. setkání+ ukázka na CD- hra houslí a kontrabasů, 14. setkání+ ukázka na CD- hra kytary. 2. Živá interpretace hudby učitelem- zpěv, hra na klavír. Využití hudebních ukázek z CD.
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1

výstupy	učivo
	Vokální činnosti Hudební rytmus Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
	Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace Předehra, mezihra, dohra. Hudební doprovod. Hudební hry.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby Pantomima. Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
	Poslechové činnosti Kvality tónů Akord. Souzvuk. Vztahy mezi tóny - délka, síla, barva, výška.
přesahy	

průřezová témata

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Zopakoval si a zná jména delky not(d, e, f, g), houslový klíč G. Žák si osvojil činnosti z předchozích ročníků(postoj, dech, artikulace, hlavový tón). Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě. Intonuje píseň podle notového zápisu a orientuje se v něm. Rozpozná tóny v C dur a pomlky čtvrté.	Vokální činnosti Intonace vokální improvizace Hudební hry.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Žák pozná hudební nástroje podle obrázku a podle zvuku. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Vytvoří jednoduchou dohru.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Melodizace. Rytmizace. Stylizace.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Pokouší se o rytmický a pohybový dvojhlas. Žák vyjádří polku pohybem. Vyjádří pohybem tempo, vzestupnou i sestupnou melodii. Rozpozná a taktuje 2/4 takt.	Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod znějící hudby Dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt. Jednoduché lidové tance. Taneční hry se zpěvem.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Rozpoznává stoupající a klesající melodii, píseň rytmicky doprovodí, využije hru na otázku a odpověď. Rozliší tóny v C dur. Rozpozná poslechem 3/4 takt. Vyjádří obsah jednotlivých částí poslechové skladby.	Poslechové činnosti Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Lidský hlas a hudební nástroj
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Žák upevňuje dovednosti z předchozích ročníků(dýchání, výslovnost, hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah). Zpívá opěrné písně pro 1.- 6. stupeň, poznává hudební hádanky. Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas. Dokáže reprodukovat píseň podle notového záznamu. Na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně ve dvojhlas, vícehlase či kánonu. Rozpozná a vyčte z notového zápisu 2/4 a 3/4 takt.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev Rozšiřování hlasového rozsahu. Dvojhlas a vícehlas Prodleva. Kánon. Lidový dvojhlas. Záznam vokální hudby Notový zápis jako opora při realizaci písně.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Poznává vzestupnou a sestupnou melodii, využije doprovod na nástroje(zvonkohra). Žák vyhledává noty půlové, čtvrtové a	Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace a stalizace Hudební improvizace

osminové. Dokáže vyhledat jejich délky a dovede je reprodukovat.	Hudební doprovod. Jednodílná písňová forma. Hudební hry.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Zvládne synkopický rytmus a rytmický doprovod. Pozná hudbu pochodovou, rytmus vyjádří pohybem. Vyjádří pohybem tempo, vzestupnou a sestupnou melodii. Vyjádří pohybem polku.	Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohybový doprovod znějící hudby Dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt. jednoduché lidové tance. Taneční hry se zpěvem.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Interpretuje své pocity a prožitky z hudby. Zpívá píseň v chodském nářečí, taktuje 3/4 takt, tančí valčík.	Poslechové činnosti Hudební formy Malá a velká písňová forma. Rondo. Variace. Interpretace hudby Slovní vyjádření.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Žák dbá na kultivovaný přednes, frázování, dynamiku, dodržování hlasové hygieny. Intonuje na základě svých dispozic intonačně	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev Rozšiřování hlasového rozsahu.

čistě a rytmicky přesně durovou tóninu. Orientuje se v notovém zápisu, skladbu podle něho intonuje. Vyhledá v notovém zápise noty půlové, čtvrt'ové a osminové a určí jejich délku.	Dvojhlas a vícehlas prodleva, kánon, lidový dvojhlas. Záznam vokální hudby Notový zápis jako opora při realizaci písně.
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Zpívá kánon, využije instrumentální doprovod. Vyhledá noty a určí jejich délku. Žák se orientuje v notovém záznamu. Vytvoří doprovod písně na hudební nástroje a rytmické nástroje. Zapíše jednoduchou melodii. Vytváří v rámci svých dispozic předebru, mezihru a dohru.	Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace a stylizace hudební improvizace Jednodílná písňová forma. Hudební doprovod. Hudební hry. Záznam instrumentální melodie Čtení a zápis schématu jednoduchého motivu instrumentální skladby.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Vyjádří hudbu pomocí tanečních kroků. Vyjádří hudbu pohybem a znázorní píseň pantomimou. Zpívá francouzskou píseň, instrumentálně i pohybově ji doprovází. Použije lidový dvojhlas, pracuje s termíny rytmus, metrum, takt. Předvede pohybovou improvizaci.	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby Reakce na změnu v proudu znějící hudby Pohybová improvizace. Orientace v prostoru Utváření hudební paměti. Reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo

● 4 Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně a skladby. Interpretuje své prožitky a pocity z hudby. Zhodnotí hudební výrazové prostředky.	Poslechové činnosti Interpretace hudby Slovní vyjádření. Hudební formy Malá a velká písňová forma. Rondo. Variace. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace. Pohyb melodie, zvukomalba. Metrické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu.
přesahy	
průřezová témata	

4.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Při některých aktivitách využíváme keramickou dílnu či prostranství v blízkém okolí školy. Keramické výrobky slouží jako dárečky při různých příležitostech.

Klíčové kompetence:

- k řešení problémů
- komunikativní
- občanské
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Umění a kultura

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		1	1	1	2	2				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Podpora multikulturality
 - Princip sociálního smíru a solidarity

- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Kooperace a kompetice
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Občan, občanská společnost a stát
 - Občanská společnost a škola
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami. Učí se organizovat práci. Poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat. Osvojuje si základy bezpečnosti při práci.	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření

2	
výstupy	učivo
2 Rozlišuje tvary, barvy a struktury. Pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky.	Výtvarné vyjádření skutečnosti Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly

Rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vpravění. Učí se pozorovat přírodu i své okolí. Vyhledává a dotváří přírodniny. Rozvíjí pozorovací schopnost a paměť. Poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí. Zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru / prozatím bez proporčních vztahů /.	
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Seznamuje se s pojmem barvy základní. Zkouší barvy míchat. Poznává vlastnosti barev / barvy husté-řídke,světlé-tmavé/ a využívá jich v praxi. Objevuje možnosti hry s linií a s barvou. Prakticky rozlišuje pojem kresba a malba. Rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků. Zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování. Rozvíjí svůj cit pro prostor.	Práce dekorativní a prostorové Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad,fantazie,představ a osobních zkušeností
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Zobrazuje tvary a funkce věcí. Aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů tj. Josef Lada,Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková. Porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky. Zná a rozlišuje pojmy - hračka - loutka - školní	Výtvarné umění a životní prostředí Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu

potřeba.	
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů. Znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy.	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Ztvárňuje vlastní prožitky a představy. Rozvíjí své pozorovací schopnosti. Pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů. Rozlišuje tvary a funkce předmětů. Snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí.	Výtvarné vyjádření skutečnosti Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi.	Práce dekorativní a prostorové Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

Zvládá přiměřeně ředění a míchání barev. Pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií. Využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar. Rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor. Rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování. Prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách. Dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec.	
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 Aktivně pracuje s ilustrací. Prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích. Porovnává ilustrace a popisuje obrázky. Z 1. ročníku zná ilustrace J.Lady, Z.Milera, H.Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany. Rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek. Rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání. Citlivě vnímá výtvarná díla.	Výtvarné umění a životní prostředí Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
● 1 Poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti. Žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky.	Výtvarné vyjádření skutečnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy

Pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít. Umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy. Vyhledá a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ. Rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar. Vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly. Rozvíjí své pozorovací schopnosti. Poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí. Rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor.. Využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar. Rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných prvků.	- kombinace a proměny v ploše, objemu v prostoru - jejich jednoduché vztahy Uspořádání objektu do celku - na základě velikosti a vzájemného postavení Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Pozná vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti. Poznává různé druhy linie. Rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus / rytmické řazení prvků / Poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním. Žák se snaží o postižení jednoduchých proporcí předmětů.	Práce dekorativní a prostorové Akční tvar malby a kresby. Linie, tvary, objemy. Uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. Objekty, skulptura, plastika.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků / Pilař, Trnka, Čapek / Aktivně pracuje s ilustrací. Poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění /malířství, grafika, sochařství/. Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. Porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností. Seznamuje se s pracemi známých malířů (Aleš, Mánes). Citlivě vnímá výtvarná díla. Poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky.	Výtvarné umění a životní prostředí Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky,	Výtvarné vyjádření skutečnosti

zážitky z filmů, knihy. Poznává barvy základní a podvojně. Dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy. Sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je. Pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše. Poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti. Vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly. Rozvíjí své pozorovací schopnosti. Poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí. Rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor. Využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar. Rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných prvků. Poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti. Zvládá přiměřeně ředění a míchání barev.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy - kombinace a proměny v ploše, objemu v prostoru - jejich jednoduché vztahy Uspořádání objektu do celku - na základě velikosti a vzájemného postavení Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo

• 2 Poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie. Poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti. Modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie. Dokáže rytmicky řadit různé prvky /přírodní, geometrické/.	Práce dekorativní a prostorové Akční tvar malby a kresby. Linie, tvary, objemy. Uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. Objekty, sochařství, plastika.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 Podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů /Čechová, Pacovská/. Rozlišuje hračky současné a lidové. Poznává některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství). Aktivně pracuje s ilustrací. Poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.	Výtvarné umění a životní prostředí Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Žák rozvíjí svou fantazii a představivost. Poznává základní a podvojně barvy a vhodně je použije. Dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností. Dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie.	Výtvarné vyjádření skutečnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy - kombinace a proměny v ploše, objemu v prostoru - jejich jednoduché vztahy Uspořádání objektu do celku - na základě velikosti a vzájemného postavení Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání

Rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů. Vztahy užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru. Rozvíjí svou fantazii a představivost. Žák pojmenovává prvky obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy).	ostatními smysly
---	-------------------------

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
• 2 Dokáže řešit úkoly dečkorativního charakteru v ploše /symetrická i asymetrická řešení/. Seznamuje se s funkcí písma /sdělnou a výtvarnou/. Poznává písmo jako dekorativní prvek. Poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti. Dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků. Poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti. Využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar.	Práce dekorativní a prostorové Akční tvar malby a kresby. Linie, tvary, objemy. Uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. Objekty, skulptura, plastika.
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 Dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek. Dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy. Zkouší podle vlastních schopností svůj vizuální obraz. Chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa. Poznává různé druhy výtvarného umění. Seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů. Poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby.	Výtvarné umění a životní prostředí Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie Osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, porovnání s vlastní interpretací. Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a výtvarného umění.

Pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení.	
přesahy	
průřezová témata	

4.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví

směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co

zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Hodiny tělesné výchovy probíhají v tělocvičně či na venkovním hřišti / menší je hned vedle budovy školy, sportovní areál je vzdálený asi 300 m od budovy školy /.Plavecká výuka probíhá v plaveckém bazénu v Dobrušce. Bruslení vede instruktorka na zimním stadionu v Rychnově nad Kněžnou.

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Umění a kultura
- Člověk a svět práce

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		2	2	2	2	2				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení

- Vnímání autora mediálních sdělení
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
 - Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - Kreativita
 - Mezilidské vztahy
 - Poznávání lidí
 - Psychohygiena
 - Rozvoj schopností poznávání
 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Sebepoznání a sebepojetí
 - Seberegulace a sebeorganizace

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
• 1 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Reaguje na jednoduché povely a signály. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Respektuje zásady fair play. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech.	Poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech

Respektuje zásady bezpečnosti při přetazách a přetlacích.	
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po lavičce bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním.	Gymnastika - akrobacie : kotoul vpřed - lavička : přeskok, chůze bez dopomoci - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Opakuje po učiteli běžeckou abecedu / lifting, skiping, zakopávání /. Předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení.	Atletika - běžecká abeceda - rychlé běhy - vytrvalostní běh - běh v terénu - skok do dálky z místa - hod míčkem
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
5 Ovládá a dodržuje základní pravidla jednoduchých sportovních her. Snaží se spolupracovat a ostatními hráči. Seznamuje se s manipulací s míčem. Dodržuje pravidla fair play.	Základy sportovních her - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry
přesahy	

průřezová témata

6	
výstupy	učivo
6 Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky. Dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu.	Turistika a pobyt v přírodě -přesun a chůze v terénu -ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
7 Respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě. Dodržuje pravidla bezpečného chování při zimních hrách. Obuje se s dopomocí do bruslí. Předvede chůzi a skluz.	Bruslení - hry na sněhu a na ledě
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Adaptuje se na vodní prostředí. Dýchá do vody. Splývá.	Plavání
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Správně reaguje na jednoduché povely a signály.	Poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu

Dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Dodržuje zásady fair play a pozná přestupek. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech.	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech
---	---

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Správně provádí cviky pod vedením učitele. Předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou. Zdokonaluje propojení pohybu a hudby, snaží se o vyjádření melodie a rytmu pohybem. Respektuje zásady bezpečnosti při přetazích a přetlacích.	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po lavičce bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním.	Gymnastika - akrobacie - lavička - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4	Atletika

Opakuje po učiteli běžeckou abecedu / lifting, skiping, zakopávání /. Předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení.	- běžecká abeceda - rychlé běhy - vytrvalostní běh - běh v terénu - skok do dálky s rozběhem - hod míčkem bez rozběhu
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Ovládá a dodržuje základní pravidla jednoduchých sportovních her. Snaží se spolupracovat a ostatními hráči. Dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek.	Základy sportovních her - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky. Dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu.	Turistika a pobyt v přírodě -přesun a chůze v terénu -ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
• 7 Respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě. Dodržuje pravidla bezpečného chování při zimních hrách. Obuje se s dopomocí do bruslí. Předvede chůzi a skluz.	Bruslení - hry na sněhu a na ledě
přesahy	

průřezová témata

8	
výstupy	učivo
8 - Adaptuje se na vodní prostředí. - Dýchá do vody. - Splývá.	Plavání
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 - Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. - Dodržuje zásady fair play chování. - Dokáže odpovědět na otázku : " Proč se rozcvičujeme." - Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. - Využívá nabízené příležitosti k pohybu.	Poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech

--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
● 2 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do : řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. Dodržuje základní tělocvičné názvosloví při pohybových činnostech. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště.	Pořadová cvičení Komunikace v TV-základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace v TV-základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
● 3 Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Respektuje zásady bezpečnosti při přetazích a přetlacích.	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
přesahy	

průřezová témata

4

výstupy	učivo
4 Předvede kotoul vpřed a kotoul vzad. Provede rozběh z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 2-3 díly švédské bedny. Předvede přeskoky a různé druhy chůzí přes lavičku. Vyšplhá 3m na tyči. Předvede sestavu se zvoleným náčiním.	Gymnastika - akrobacie - přeskok - lavička - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním
přesahy	
průřezová témata	

5

výstupy	učivo
5 Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval.	Rytmičné a kondiční formy cvičení Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem. Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	

6

výstupy	učivo
6 Po učiteli opakuje běžeckou abecedu / lifting, skipping, zakopávání/. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. Přeskočí laťku libovolným způsobem. Umí provést úpravu doskočiště. Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje.	Základy atletiky - rychlý běh - skok daleký - skok vysoký - hod míčkem - motivovaný vytrvalý běh
přesahy	
průřezová témata	

7

--

výstupy	učivo
7 Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčkem. Ovládá základní pravidla minifotbalu. Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjené. Používá správné držení míče /oběma rukama/. Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla minibasketbalu.	Základy sportovních her Manipulace s míčem, hokejkou Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Splývá dýchá do vody. Ovládá jeden plavecký způsob.	Plavání
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 Respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečnost při bruslení. Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu. Dokáže zastavit.	Bruslení - hry na sněhu a na ledě
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky. Dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu.	Turistika a pobyt v přírodě -přesun a chůze v terénu -ochrana přírody

přesahy
průřezová témata

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Dokáže odpovědět na otázku : " Proč se rozvíjíme." Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. Využívá nabízené příležitosti k pohybu.	Poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do : řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. Dodržuje základní tělocvičné názvosloví při pohybových činnostech. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště.	Pořadová cvičení Komunikace v TV-základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace v TV-základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Respektuje zásady bezpečnosti při přetazích a přetlacích.	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Předvede kotoul vpřed a kotoul vzad. Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3-4díly švédské bedny.. Vyšplhá 3m na tyči. Předvede sestavu se zvoleným náčiním.	Gymnastika - akrobacie - přeskok - lavička - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním
přesahy	
průřezová témata	

5

výstupy	učivo
• 5 Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval. Zatancuje mazurku.	Rytmické a kondiční formy cvičení Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem. Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
• 6 Po učiteli opakuje běžeckou abecedu / lifting, skiping, zakopávání/. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. Přeskočí laťku libovolným způsobem. Umí provést úpravu doskočiště. Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje.	Základy atletiky - rychlý běh - skok daleký - skok vysoký - hod míčkem - motivovaný vytrvalý běh
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
• 7 Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčkem. Ovládá základní pravidla minifotbalu. Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá pravidla vybíjené. Používá správné držení míče /oběma rukama/. Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla minibasketbalu.	Základy sportovních her Manipulace s míčem, hokejkou Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo
8 Splývá dýchá do vody.Ovládá jeden plavecký způsob.	Plavání
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
9 Respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečnost při bruslení. Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu. Dokáže zastavit. Dokáže zatočit.	Bruslení - hry na sněhu a na ledě
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
10 Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky. Dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu.	Turistika a pobyt v přírodě -přesun a chůze v terénu -ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Užívá vhodné oblečení a obuv na sport podle druhu pohybových aktivit. Dodržuje zásady fair play chování. Dokáže odpovědět na otázku : " Proč se rozcvičujeme? Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky? Co hrozí tělu	Poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech

při jednostranném posilování ?" Respektuje význam přípravy před cvičením. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	
--	--

2	
výstupy	učivo
2 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Přesně reaguje na povely:	Pořadová cvičení Komunikace v TV-základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností,smluvené povely,signály

pozor,pohov,rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do : řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. Dodržuje základní tělocvičné názvosloví při pohybových činnostech. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště.	Organizace v TV-základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
• 3 Umí se samostatně roz cvičit. Umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla. Umí předvést 2 relaxační cviky.	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Předvede kotoul vpřed a kotoul vzad.Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. Předvede stoj na rukou s dopomocí učitele. Provede rozběh a odraz z můstku snožmo.Předvede průvlek přes 3-4díly švédské bedny..Vyšplhá 3m na tyči.	Gymnastika - akrobacie - přeskok - lavička - šplh o tyči s přírazem - cvičení s náčiním
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval. Opakuje krok polkový a	Rytmičné a kondiční formy cvičení Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem. Základy estetického pohybu

valčíkový. Zatancuje mazurku a polku.	Vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	

6	
výstupy	učivo
6 Po učiteli opakuje běžeckou abecedu / lifting,skipping,zakopávání/. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu.Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy.Podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh. Přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným. Umí provést úpravu doskočiště. Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje.	Základy atletiky - rychlý běh - skok daleký - skok vysoký - hod míčkem - motivovaný vytrvalý běh
přesahy	
průřezová témata	

7	
výstupy	učivo
7 Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčkem. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá základní pravidla minifotbalu. Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá pravidla vybíjené. Používá správné držení míče /oběma rukama/. Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá základní pravidla minibasketbalu.	Základy sportovních her Manipulace s míčem,hokejkou Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
přesahy	
průřezová témata	

8	
výstupy	učivo

• 8 Splývá dýchá do vody.Ovládá jeden plavecký způsob. V týmu nacvičí prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu.	Plavání
přesahy	
průřezová témata	

9	
výstupy	učivo
• 9 Respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečnost při bruslení. Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu. Dokáže zastavit. Dokáže zatočit překládáním.	Bruslení - hry na sněhu a na ledě
přesahy	
průřezová témata	

10	
výstupy	učivo
• 10 Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky. Dodržuje bezpečnost při pohybu v terénu.	Turistika a pobyt v přírodě -přesun a chůze v terénu -ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	

4.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a

hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.7.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je realizován v předmětu Pracovní činnosti převážně v kmenových třídách, v místnosti školní družiny a na školním pozemku. Občas žáci využijí i keramickou dílnu.

Klíčové kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- občanské
- pracovní

Mezipředmětové vazby

- Člověk a jeho svět
- Umění a kultura

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		1	1	1	1	1				
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				
Dotace skupiny										

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - Vztah člověka k prostředí
 - Základní podmínky života
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Fungování a vliv médií ve společnosti
 - Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
 - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
 - Práce v realizačním týmu
 - Stavba mediálních sdělení
 - Tvorba mediálního sdělení
 - Vnímání autora mediálních sdělení
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Poznávání lidí
- Psychohygiena
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
● 1 V praxi využívá vlastností plastického materiálu tj. pružnost, tažnost, ohebnost. Jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů. Vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti. Osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem. Seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě. Zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování. Seznamuje se s lidovými zvyky. Podílí se na výrobě jednoduchých dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě.	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu - papír, přírodní materiál, modelovací hmota Pracovní pomůcky a nástroje - nůžky, tužka, lepidlo, pastelky Pracovní operace a postupy - obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, sk Lidové zvyky a tradice - Vánoce, Velikonoce, historické události

2	
výstupy	učivo
2 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Mozaika a Seva.	Práce montážní a demontážní Stavebnice sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem

Pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie. Osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce. Zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži.	
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
● 3 Pozoruje podmínky pro život rostlin, seznamuje se s jednoduchým náčiním. Pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě /zalévá,otírá listy,kypří půdu/. Seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší. Připravuje půdu pro setí a sázení, učí se rostliny okopávat a plet.	Práce pěstitelské Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen Pěstování pokojových květin
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhy ve školní jídelně. Jí příborem. Umí dodržovat hygienické návyky před a při stolování.	U nás doma Úprava stolu Jednoduché stolování
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
● 1	Práce s drobným materiálem

Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly. Dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce. Zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, nalepování, slepování, modelování, hnětení, stlačování, přidávání, ubírání, navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního. Rozlišuje rub a líc látky. Zvládá přišití dvojdírkového knoflíku. Prohlubuje své vědomosti o lidových zvycích. Podílí se na výrobě jednoduchých dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě.	Vlastnosti materiálu - papír,přírodní materiál,modelovací hmota,drobný materiál,textil Pracovní pomůcky a nástroje-nůžky,tužka,lepidlo,pastelky,jehla,nit Pracovní operace a postupy-obkreslování,vystřihování,slepování,ohýbání,sk Lidové zvyky a tradice-Vánoce,Velikonoce,historické události
--	--

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje. Jsou to stavebnice Seva a Lego. Sestavuje modely i bez předlohy. Montuje a demontuje jednotlivé díly. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Vytváří si kladný vztah k práci své i ostatních. Upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti.	Práce montážní a demontážní Stavebnice sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Provádí pozorování přírody během všech ročních období. Pečuje o nenáročné rostliny ve třídě. V praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin. Rozezná nejznámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák. Provádí exkurze na školním pozemku v různých ročních obdobích. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti - připravuje půdu pro setí a sázení. Učí se rostliny okopávat a plet.	Práce pěstitelské Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen Pěstování pokojových květin
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
4 Žák se seznamuje se způsoby uchování a skladování potravin.	U nás doma Úprava stolu Jednoduché stolování

Provede jednoduchou úpravu stolu. Zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování. Upevňuje hygienické návyky před a při stolování.	Výběr,nákup a skladování potravin
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly. Dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce. Určuje vhodný materiál na daný výrobek. Seznamuje se s textilními materiály. Získává představu o výrobě a zpracování papíru. Vytváří složitějšími postupy předměty z papíru, textilu. Zpracovává keramickou hlínu a vytváří jednoduché výrobky. Zvládá navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu zadního a jednoduchého předního. Učí se perličkový a křížkový steh. Zvládá přišití složitějšího knoflíku. Prohlubuje své vědomosti o lidových zvycích. Podílí se na výrobě jednoduchých dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě.	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu - papír,přírodní materiál,keramická hmota,drobný materiál,textil Pracovní pomůcky a nástroje-nůžky,tužka,lepidlo,pastelky,jehla,nit Pracovní operace a postupy-obkreslování,vystřihování,slepování,ohýbání,skládání Lidové zvyky a tradice-Vánoce,Velikonoce,historické události

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje. Jsou to stavebnice Seva a Lego a pracuje s dalšími stavebnicemi. Pojmenuje jednotlivé části stavebnice. Sestavuje modely i bez předlohy. Montuje a demontuje jednotlivé díly. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Vytváří si kladný vztah k práci své i ostatních. Upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti.	Práce montážní a demontážní Stavebnice sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo

● 3 Provádí pozorování přírody během všech ročních období. Pečuje o nenáročné rostliny ve třídě. V praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin. Rozezná nejznámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák a v praxi vyzkouší jejich pěstování. Provádí exkurze na školním pozemku v různých ročních obdobích. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti - připravuje půdu pro setí a sázení. Učí se rostliny okopávat a plet.	Práce pěstitelské Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen Pěstování pokojových květin
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
● 4 Žák se seznamuje se způsoby uchování a skladování potravin. Provede jednoduchou úpravu stolu. Zvládá sebeobsahu a základy slušného stolování. Upevňuje hygienické návyky před a při stolování. Připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu. Zná způsoby uchování a skladování potravin. Seznamuje se se základním vybavením kuchyně. Pojmenuje pomůcky, nástroje a spotřebiče, učí se jejich využití.	U nás doma Úprava stolu Výběr, nákup a skladování potravin Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
● 5 Zná vlastnosti základních materiálů a pracuje s	Práce s technickými materiály

nimi. Řeší jednoduché technické úkoly. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce. Zná zásady první pomoci.	
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti. Seznamuje se s prvky lidových tradic. Volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Zná zásady první pomoci.	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu (papír, přírodní materiál, keramická hmota, drobný materiál, textil, dřevo). Pracovní pomůcky a nástroje (nůžky, tužka, lepidlo, pastelky, jehla, nit, kladívko, pilka). Pracovní operace a postupy (obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání, šití, vyšívání, řezání, zatloukání). Lidové zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce, historické události a řemesla).

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu / Lego aj. / Zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži. Pojmenuje jednotlivé části stavebnice. Provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie. Sestaví model z vlastních prvků. Vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních. Rozvíjí konstrukční činnosti a technický vkus.	Práce montážní a demontážní Konstrukční činnosti Stavebnice (sestavování modelů). Práce s návodem, předlohou, náčrtem (montáž, demontáž).
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo

• 3 Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřuje a pěstuje nenáročné plodiny na školním pozemku. Náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně.	Pěstitelské práce Pěstování pokojových květin (přesazování, hnojení, zálivka). Základní podmínky pro pěstování rostlin. Půda a její zpracování. Výživa rostlin. Pěstování rostlin ze semen. Zelenina, květiny. Rostliny jedovaté (drogy, alergie).
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování.	U nás doma Příprava pokrmů. Úprava stolu, jednoduché stolování, prostírání, příbory, talíře, sklo. Výběr, nákup a skladování potravin. Základní vybavení kuchyně (pracovní plocha). Technika v kuchyni (jednoduché kuchyňské spotřebiče).
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Provádí jednoduché práce s technickými materiály. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu. Seznamuje se s jednoduchou technickou dokumentací. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji. Zná zásady první pomoci. Poznává úlohu techniky v životě člověka.	Práce s technickými materiály Technika v životě člověka. Jednoduchá dokumentace. Jednoduché technické úkoly.
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1	
výstupy	učivo
1 Využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic. Pracuje samostatně podle předlohy. Dodržuje zásady bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu.	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu (papír, přírodní materiál, keramická hmota, drobný materiál, textil, dřevo). Pracovní pomůcky a nástroje (nůžky, tužka, lepidlo, pastelky, jehla, nit, kladívko, pilka). Pracovní operace a postupy (obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání, šití, vyšívání, řezání, zatloukání). Lidové zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce, historické události a řemesla).

přesahy	
průřezová témata	

2	
výstupy	učivo
2 Zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži. Provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie. Sestaví model z vlastních prvků. Vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních. Narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj. Rozvíjí konstrukční činnosti a technický vkus.	Práce montážní a demontážní Konstrukční činnosti Stavebnice (sestavování modelů). Práce s návodem, předlohou, náčrtem (montáž, demontáž).
přesahy	
průřezová témata	

3	
výstupy	učivo
3 Samostatně vede pěstitelské pokusy a	Pěstitelské práce Pěstování pokojových květin (přesazování,

pozorování a dokáže je zaznamenat. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřuje a pěstuje nenáročné plodiny na školním pozemku. Náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně.	hnojení, zálivka). Základní podmínky pro pěstování rostlin. Půda a její zpracování. Výživa rostlin. Pěstování rostlin ze semen. Zelenina, květiny, léčivky. Rostliny jedovaté (drogy, alergie).
přesahy	
průřezová témata	

4	
výstupy	učivo
• 4 Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Zná zásady správné výživy. Dokáže nakoupit potřebné suroviny. Provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost. Zná základní elektrické přístroje používané v kuchyni. Poskytne první pomoc při úraze.	U nás doma Úprava stolu, jednoduché stolování, prostírání, příbory, talíře, sklo. Výběr, nákup a skladování potravin. Základní vybavení kuchyně (pracovní plocha). Technika v kuchyni (jednoduché kuchyňské spotřebiče).
přesahy	
průřezová témata	

5	
výstupy	učivo
• 5 Provádí složitější práce s technickými materiály a dodržuje technologický postup. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pomůcek a nástrojů. Pracuje podle jednoduché technické dokumentace. Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci. Poskytne první pomoc při zranění. Poznává úlohu techniky v životě člověka a nebezpečí její zneužití člověkem.	Práce s technickými materiály Technika v životě člověka. Jednoduchá dokumentace. Jednoduché technické úkoly.

přesahy	
průřezová témata	

5. ŠKOLNÍ PROJEKTY

5.1. PROJEKTY V ROČNÍCH OBDOBÍCH

Projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní.

PODZIM - září, říjen, listopad

- Výstava akvariálních ryb - výtvarné vyjádření prožitků z výstavy v hod. Vv
- Evropský den jazyků -26.září- ukázková hod. Aj pro spolužáky /popř. i rodiče/
 - Hellowen -31.říjen- zhotovení dýňového strašidla v hod. PČ, výtvarné vyjádření ve Vv
 - Drakiáda - využití spolupráce rodičů s dětmi při výrobě draka
 - výběr 5 nejoriginálnějších draků a odměnění jejich tvůrců
 - použití draků jako součást výzdoby školy
 - pouštění draků
 - Les nás láká, les nás neleká/SL 1.roč/ - pomoc lesním zvířátkům před zimou, sběr kaštanů a žaludů
 - Máme rádi knížky - předvánoční prodejní výstava knih a jarmark výrobků z keramické dílny

ZIMA - prosinec, leden, únor

- Vánoční besídka - divadélka, zpívání a básničky pro rodiče a prarodiče
- Lidové tradice o Vánocích - návštěva Výstavy betlémů v RK
 - Vánoční výstava v ÚSP
- Dětský karneval

JARO - březen, duben, květen

- Velikonoce - zdobení kraslic při hod. PČ a Vv
 - Velikonoční výstava v ÚSP
 - Setí obilí do velikonočních misek
- Vynášení Morény - žáci si ve škole zhotovují Morénu z přinesených surovin
 - vynášejí Morénu za doprovodu básniček, říkadel a písniček
- Cikánské toulky - společná akce školy s rodiči, pochod pohádkovým lesem s pohádkovými bytostmi a plněním úkolů
- Den Země -22.duben- úklid v okolí školy a v obci spojený se sběrem starého papíru

LÉTO - červen

- Den dětí -1.červen- malování na chodník, sportovní hry
- Školní výlet - poznávání pěkných míst v ČR

Během roku se zařazují sportovní dny v závislosti na počasí. V zimě se žáci při Tv účastní Olympiády v pekáčování.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.2. MOJE VESNICE

PROJEKT "Moje vesnice"

1. 1.část - "Můj dům"

a/ Domácí úkol - Udělej studii svého domu /náčrtek/

b/ Výtvarná výchova - malba domu

c/ Zhotovení informační tabulky - důležité údaje o svém domě /práce na počítači, poč. kroužek/

1. Majitelé domu

2. Číslo domu

3. Dům byl postaven nebo přestaven v roce:

4. Kdo bydlí v domě jmenovitě

5. Zajímavosti o domě

d/ Pracovní činnosti - zhotovení modelu domu

2. 2.část - "Významná /důležitá/ místa a budovy v obci"

a/ Vycházka po obci, seznámení s důlež. budovami

b/ Výtvarná výchova - kresba uhlem

c/ Kolektivní práce - "Model hřiště"

d/ Beseda s pamětníkem a kronikářem panem Augustýnem

Důležité budovy:

1. Kostel

2. Škola

3. Školka

4. Obecní úřad
5. Dům pečovatelské služby
6. Kulturní dům
7. Prodejna
8. Zámek
9. Hřiště
10. Pomník
11. Pošta
12. Výrobní podniky - ZATO, KOVPAL, TESARSTVÍ
13. Glorieta
14. Konírny

3. 3. část - Sloh

"Můj dům " - popis domu

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník

5.3. RAK

Celoroční projekt školní družiny - Rak

1. Pořízení akvária s rakem
2. Vymýšlení jména pro raka - soutěž s ráčkem Klepítkem
3. Pozorování narození malých ráčků
4. Soutěžní úkoly - modelování ráčka
 - kreslení ráčka
 - hledání ráčků /lístečky/

Odměny - ráček /tiskátko/ - vyhodnocení na konci roku

Mezipředmět. vztahy:

- TV - pohybové aktivity /chůze pozpátku, překážková dráha, hry.../
 - HV - písničky o rakovi
 - LV - básničky, hádanky, rébusy ..
5. Odměna za aktivitu - malý živý ráček /se souhlasem rodičů/
 6. Starost o akvárium po celý rok - krmení, čištění
 7. Pozorování života ráčků
 8. Zapojení dětí při hledání informací o rakovi - Internet, knihy, encyklopedie...
 9. Seznámení se získanými informacemi kamarádů ve škole
 10. Spolupráce s rodiči /individuálně/

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.4. VELIKONOCE VE VB

Velikonoce ve Velké Británii /EASTER/

Ve Velké Británii jsou Velikonoce ve znamení vajec. K dostání jsou kromě slepičích a křepelčích vajec také vejce krocaní, bažantí, pštrosí. Nejdůležitější jsou ale ta čokoládová - ukrývají se po bytech, v domech, zahradách a děti je pak celý den hledají.

Královská rodina už od dvanáctého století v den před Velkým pátkem obdarovává chudé poddané. Od patnáctého století musí být počet obdarovaných shodný s věkem panovníka. Pro tuto příležitost se razily speciální mince a zvyk zůstal dodnes zachován. Královna obdaruje každý rok tolik mužů a tolik žen, kolik jí právě je let. Speciální velikonoční mince jsou předmětem sběratelské vášně, takže obdarovaný si skutečně může značně vylepšit svou finanční situaci. Ovšem musí nějaký ten rok počkat, protože čím je velikonoční mince starší, tím je dražší.

O Velikonocích se ve Velké Británii otvírají muzea, historické památky, zahrady. Konají se velikonoční průvody a soutěže. Například v londýnské Covent Garden soutěží pivovarská spřežení a děti zase soutěží v pouštění draků. V některých místech přetrvál zvyk, kdy ženy přivazují muže k židlím a vymáhají na nich výkupné. Muži jim to druhý den oplatí, ovšem výkupným už nejsou peníze, ale polibek.

Recept na anglický velikonoční dort

Slovní zásoba k Velikonocům

Hra - Hledání velikonočních zajíčků /vajíčků/

Hledání schovaných zajíčků na zahradě - odměna čokoládový zajíc a lízátko.

- zdobení perníčků
- výroba zajíce ze sena
- čtení pohádek

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.5. KDO JE MŮJ KAMARÁD

Kdo je můj kamarád

Výtvarná výchova 4. a 5. ročník

Potřeby: pruh papíru, polokrycí barvy, hadr, široký kelímek, černý fix

Vytvoř řadu otisků, které budou zobrazovat tvé spolužáky a vol při tom takové barvy, abys naznačil svůj vztah k nim. Otisk bříška prstu se stane zjednodušeným /stylizovaným/ obrazem. Má oválný tvar jako lidská tvář. Dokreslíš-li ústa, bude se usmívat nebo mračit. I barvou řekneš, máš-li dotyčného rád.

Prohlédni si svou práci Kdo je můj kamarád. Vidíš, že to nejsou jen barevné otisky tvého prstu, ale sdělení? Něco oznamuješ barvou a jednoduchým tvarem.

Místo složitého portrétu jsi použil otisku - znaku. Vnímáme ho jako větu nebo slovo o někom nebo o něčem. Takovému zjednodušení se říká STYLIZACE. Stylizovaný /zjednodušený/ obrázek se stává značkou nebo ozdobou - DEKOREM. Opakování zjednodušeného motivu může něco zdobit /látku, obalový papír/, ale může upozorňovat i na obsah, který z obrázku vyčteme. Takovou funkci mají PIKTOGRAMY. Národ Mayů si v dávné minulosti "zapisoval" dny v týdnu také zjednodušenými /stylizovanými/ obrázky. /viz Výtvarná výchova na prvním stupni II. - str. 31/

Číst vzkazy předků, kteří žili před mnoha tisíci lety, rozumět jejich sdělením a obdivovat se tvarům obrázků slov, slabik a písmen je veliké dobrodružství. V písmu je totiž uložena celá paměť lidstva. Strasti, lásky, úspěchy, objevy, pokrok i zánik. Písmo z vás dělá majitele pokladu vědomostí a hlubokých zážitků./viz str. 32/

TAJNÉ PÍSMO

Potřeby: papír balící, fixy, brambor, nožík, vodové barvy, kelímek na vodu

Vytvoř tajnou abecedu a podepiš se jí. Jak budeš postupovat? Rozhodni nejdříve, zda tajné písmo bude čtvercové nebo kruhové. Tento základní tvar /čtverec nebo kruh/ otiskni bramborovým razítkem tolikrát, kolik je písmen. Použij světlou vodovou barvu. Suché otisky pak dotvářej fixem, pastelem nebo progresem na jednotlivá písmena abecedy - např. dělením na pruhy nebo výseče. A nezapomeň, že žádný tvar se nesmí opakovat. Písmena můžeš vymýšlet jednobarevná nebo pestrá: použij například dvě barvy a třetí bude podklad papíru.

Tajným písmem napiš vzkaz nebo důvěrné sdělení. Papír opal svíčkou.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník

5.6. REJ ČARODĚJNIC

Rej čarodějnic

1. - 5. roč., 30.dubna

Žáci přijdou už ráno přestrojeni za čarodějnice a čaroděje. Ve třídách utvoří dvojice a navzájem se nakreslí pastelkami na velké čtvrtky. Kdo chce, může nakreslit sám sebe. Žáci se přesunou do jedné třídy, kde se jedno oddělení postaví do řady, čarodějnice se představí, řeknou odkud pochází a ukáží svůj výkres. Pak se skupiny vymění. Po svačině jdou žáci do školky a tam se předvedou dětem z MŠ. Dostanou odměnu od pana starosty. Den se zakončí průvodem po vesnici do obchodu a ke kuchyni. Pak se děti naobědvají a odchází domů.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.7. TŘI PŘÁNÍ

Projekt je určen pro žáky 2. ročníku.

Moje první čítanka /Jiří Žáček a Helena Zmatlíková/

Tři přání str.59

1. Tiché čtení
2. Zapiš svoje největší přání /anonymě/
3. Čtení článku z knihy
4. Čtení přání žáků a hádání autora, hodnocení přání

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 2. ročník

UPŘESNĚNÍ PRO 2. ROČNÍK

Moje první čítanka /Jiří Žáček a Helena Zmatlíková/

Tři přání str.59

1. Tiché čtení
2. Zapiš svoje největší přání /anonymě/
3. Čtení článku z knihy
4. Čtení přání žáků a hádání autora

5.8. ASTRID LINGRENOVÁ

2007-100 let od narození Astrid Lingrenové

14. listopadu 2007 uplyne 100 let od narození ASTRID LINGRENOVÉ /1907-2002/, švédské autorky více než sta knih pro děti a mládež. Kromě příběhů pro děti psala Lingrenová také poezii, povídky, romány, písňové texty, divadelní a filmové scénáře. Za své knihy získala ve Švédsku i v zahraničí několik ocenění včetně mezinárodní medaile Hanse Christiana Andersena /1958/, jež je v oblasti dětské literatury považována za nejvyšší možné uznání. Její knihy jsou přeloženy do více než 60 jazyků a staly se předlohou pro 40 filmových scénářů.

Astrid Lingrenová vstoupila do povědomí veřejnosti také jako bojovnice proti bezpráví - pečovala o sirotky, zasazovala se o práva dětí, zvířat... Většího ohlasu dosáhla její trilogie Pipi Dlouhá punčocha /1945, 1946, 1948/ a kniha Děti z Bullerbynu /1946/. V prvním případě jde o netradiční příběh divoké, kurážné, svobodnomyslné devítileté dívky, která žije bez rodičů a vzbuzuje nevoli okolí svým netradičním vzhledem, oblečením i chováním. Knihu Děti z Bullerbynu lze charakterizovat jako idylický návrat do autorčiných dětských let švédského farmářského venkova. Díla jsou blízká dětem vtípem, smyslem pro humor a jazykem respektujícím dětské vyjadřování. Kladný čtenářský ohlas

získala i další detektivní, fantazijní a humorná díla Astrid Lingrenové - Karkulín ze střechy /1955/, Emil z Lönnebergu /1963/ a jejich pokračování. Ne všude však bylo dílo Astrid Lingrenové na počátku druhé poloviny dvacátého století známé. Situace se změnila až po uvedení televizního zpracování "Pipi".

V Československu patřily ke známým dílům Astrid Lingrenové Děti z Bullerbynu /1962/ a příběh o Pipi Dlouhé punčoše /1974/. Teprve v roce 1987 se našim dětským čtenářům dostala do rukou kniha o kamarádství dětí dvou znepřátelených rodů Ronja, dcera loupežníka. Po roce 1989 u nás vyšly romány Mio, můj Mio a Bratři Lvi srdce /1973/. Děj obou titulů je napínavý, dobrodružný. Objevuje se zde motiv strachu a naděje, pojí se v nich svět reálný se světem fantazijním. Tematika románů se citlivě dotýká také problematiky lidského skonu, smrti a tajemné možnosti reinkarnace.

Malým dětem se Astrid Lingrenová znovu přiblížila dvěma díly - Madynka /1960, u nás 1998/, Madynka záchránkyň /1999, u nás 2000/. Poslední kniha Astrid Lingrenové nese název Moje kravička se chce mít dobře /1990/. Dějově kniha vybočuje z řady děl pro děti a mládež: ukazuje autorčinu nespokojenost s tím, jak dnešní konzumní společnost zachází s hospodářskými zvířaty.

Dílo Astrid Lingrenové je milováno dětmi takřka na celém světě. Je tomu tak proto, že je v něm uložena autorčina znalost dětské psychiky, vřelý smysl pro humor, vynalézavé dějové schéma, živé vyprávění, smysl pro míšení reality a fantazie, dětského tápání a touhy po jistotách, vážnosti a legrace, tradice a nekonvenčnosti.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník

5.9. JOSEF LADA

Milé děti, v tomto roce /2007/ si připomínáme, že uplynulo 120 let od narození našeho významného českého malíře, karikaturisty a ilustrátora, Josefa Lady. Narodil se v Hrusicích 17. 12. 1887. Určitě každý zná jeho krásné obrázky z pohlednic nebo knížek. Můžete si je prohlédnout i na našich výstavkách v obou třídách. My jsme se na dnešek připravili i tím, že jsme sledovali včera televizní pořad Mikulášská v Hrusicích. Chtěl by nám někdo o tomto pořadu něco říct?

A jak bude probíhat dnešní hodina o J. Ladovi? Nejdříve vám 2 žáci ze 3. roč. přečtou vzpomínku Josefa Lady na Mikuláše ze svého dětství - Mikulášskou nadílku. Potom se rozdělíme do 2 /4/ skupin a každá půjde plnit úkoly k jedné paní učitelce. Skupiny se vymění. Vzpomínku na J. Ladu zakončíme scénkou o kocouru Mikešovi z čítanky. Protože nechceme, aby nás někdo rušil, dotazník si nejenom podepíšeme, ale dolů si připišeme slovo chování, kdo bude rušit ostatní, napíše si čárku a tím přijde o jeden bod. Přeju vám hodně úspěchů.

Lada Josef

Vynikající český malíř, karikaturista a ilustrátor, přímý pokračovatel Mikoláše Alše. Nadevše mu byl útlý sešitek s kresbami Mikoláše Alše k národním písním – první Alšův Špalíček. V něm se vlastně poprvé v životě setkal s opravdovým uměním a od té chvíle se mu Mikoláš Aleš stal velkým vzorem provždy. Jeho dílo bylo věnováno především dětem. Narodil se v Hrusicích 17. 12. 1887, zemřel 14. 12. 1957 v Praze.

Původně se Lada učil knihařství, od roku 1905 navštěvoval večerní kurzy kreslení na pražské Uměleckoprůmyslové škole. Již tehdy začal kreslit do různých časopisů. Roku 1907 byl přijat do

Uměleckoprůmyslové školy, kterou musel po čase opustit, protože neměl peníze na další studium. Výrazným motivem prvních Ladových kreseb jsou rozmarné obrázky ze života zvířat, jakési malé kreslené bajky. Lada je sestavoval v knižní cykly: Moje abeceda / první obrázková knížka pro děti, její obrázky jsou ilustracemi k národním říkadlům a to byl první pokus o dětskou barevnou obrázkovou knížku toho druhu/, Kalamajka, Svět zvířat, Erbenova říkadla, Veselý přírodopis, Veselý krok přes celý rok, Fidlovačka, Vlkova svatba.

Jeho inspiračním zdrojem v knihách je život na české vesnici v době Ladova mládí a krása české krajiny. Jeho obrázky vesniček s kostelíčkem na vršku, s rozkvetlými jabloněmi, stromy zachumlanými sněhem, koulovaček, zabijaček, hodů a hospodských rvaček jsou jedním pólem jeho tvorby, pohádkové motivy s dobráckými čerty, Honzy a princeznami pólem druhým.

Lada se nevyhýbal žádné práci, žádná nebyla malicherná nebo nicotná. Namaloval pro děti proslulý Český betlém, přenášející Ježíškovo narození na českou vesnici, kde s dary přicházejí její typické figurky a kde třem mudrcům vévodí „husitský král“ Jiřík z Poděbrad.

V Ladovi našel skvělého spolupracovníka a ilustrátora Jaroslav Hašek – postavy z Dobrého vojáka Švejka nevidíme jinak než Ladovými očima.

Svůj život popsal v knize Kronika mého života.

Jako karikaturista přispíval do řady časopisů, jeho humorné kresby se často rodily na podkladě lidových říkadel, pohádek a bajek. Tvorba je charakteristická konturovanou kresebnou linií a plošností. Byl autorem vyprávění a anekdot z venkovského života – Straky na vrbě, příběhů o zvířatech a pohádek – O chytré lišce, Bubáci a hastrmani, Nezbedné pohádky.

AUTOR O SOBĚ:

Rodné hnízdo

V jedné světnici se vařilo, spalo a provádělo obuvnické řemeslo. Spalo v ní 6 členů naší rodiny. A často ještě pocestný, který ve vsi nemohl sehnat nocleh. V zimě se kamenné zdi tak potily, že ze stěn tekly někdy celé potůčky vody. Od toho se nám kazil náš chudý nábytek, obrázky na stěnách a šatstvo v almaře, ale pro mne to bývalo zdrojem mnohých zábav. Chodíval jsem po posteli a prstem jsem sváděl jeden malinký potůček do druhého, až splynuly dole u země v jeden proud. Podlaha se nám od vlhka nikdy nekazila, protože jsme měli ve světnici jen udusanou hlínu. Proto jsem snadno mohl ve zvlhlé hlíně starou lžící udělat malé stružky, kterými jsem vodu ze stěn sváděl do malého rybníčku. Můj otec byl obuvník a v naší světnici se stále válelo plno dřevěných kopyt a obuvi, přinesené do správy. To byly moje první hračky. Pár botek, zapřažený za šněrovadla do zouváku, úplně mi nahradil dřevěné i živé koníky a s tím podivným spřežením jsem sjezdil celou světnici. Pokud se pamatuji, měl jsem jako malé děcko tuze málo opravdových hraček, dřevěného koníka, malou plechovou lokomotivu, pestrého dřevěného ptáčka, který měl v ocase píšťalku. Ale mne to nijak netrápilo. Jako každé dítě, tak i já jsem viděl v mnohém předmětu živé zvíře nebo člověka.

Do chléva i do světnice jsme měli jediný vchod ze síňky. Někdy, když nebyl u nás nikdo doma, odvázala se stará kráva a vyšla si z chléva na procházku. Když našla dveře na dvorek zavřené, otevřela si rohem pootevřené dveře do světnice a tam nadělala plno škod: na okně okousala květiny, z hrnce na plotně vypila všechnu kávu, rozšlápala škopek... a když ji ta zábava omrzela, lehla si pohodlně na zem doprostřed světnice a klidně přezvykovala.

V Hrusické škole

Když jsem 1. září 1893 přišel se sestrou Marií do školy k zápisu, bylo mi divné, že mě pan učitel jmenuje Josefem Ladou. Býval jsem přece odjakživa Josefem Ševcovým – jinak mě nikdo nepojmenoval. Ve škole se mi tuze nelíbilo. Bylo mi velmi proti mysli sedět nehybně několik hodin. Byl jsem zvyklý neustále rejdit a pořád něco kutit, a teď jsem musil sedět jako přilepený. Nebylo odvolání. Pan učitel nám to doložil hned první den až příliš názorně, ukázav nám pořádnou rákosku jako první a nejdůležitější učební pomůcku. Pan učitel nám také brzy dokázal, že to myslí doopravdy. Namydlil jednomu klukovi tak důkladně, že nemohl ani sedět. Rákoskou se trestávalo často i dost malé provinění, na něž by stačila přísná domluva.

Také s nohama jsme mívali svízele. Chodili jsme bosi blátem i prachem a pan učitel vyžadoval, abychom měli nohy čisté.

Z předmětů jsem měl nejraději kreslení a potom přírodopis, zvláště když se přitom ukazovaly obrazy ptáků a zvířat. Podobnou zálibu jsem měl v mapách. Ve škole jsem si je stále prohlížel a doma si je také kreslil.

1. Který malíř se stal Ladovi vzorem?

a/ Antonín Slaviček /1870-1910/

b/ Antonín Mánes /1784-1843/

c/ Mikoláš Aleš /1852-1913/

2. Jak se jmenovala první Ladova knížka pro děti?

a/ Moje abeceda

b/ Kalamajka

c/ Veselý přírodopis

3. Lada ilustroval knihu Jaroslava Haška – jak se jmenovala hlavní postava této knihy?

a/ Lukáš Baloun

b/ Poručík Dub

c/ Švejk

4. Jak se jmenoval kniha, kde Lada popsal svůj život?

a/ Josef Lada Dětem

b/ Kronika mého života

c/ Bubáci a hastrmani

5. Jakou měli v rodném domě Ladovi podlahu?

a/ hliněnou

b/ dřevěnou

c/ kamennou

6. Čím byl jeho otec?

a/ obuvníkem

b/ řezníkem

c/ učitelem

7. Líbilo se malému Josefovi ve škole?

a/ ano

b/ ne

8. Čím trestal učitel děti v době Ladova mládí?

a/ řemenem

b/ rákoskou

9. V jakých botách chodili děti do školy?

a/ v gumákách

b/ v botaskách

c/ bosí /bez bot/

10. Jaký předmět měl Lada nejraději?

a/ počty

b/ kreslení

c/ přírodopis

Doprovodné akce:

1. Sledování pořadu k Ladovi v TV

2. Výstavka knih a pohlednic nakreslených J. Ladou

3. Dramatizace pohádky

4. Čtení úryvku z jeho tvorby

5. Sledování videa

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.10. HLÁSKA R

Milé děti, jsme moc rádi, že jste se přišli na nás podívat. Dnes jsme si pro vás připravili takovou netradiční hodinu, při které se nebudeme učit jen my, ale i vy. Naučíme se spolu nové písmeno, které neznají ani naši prvňáčci. Ztište se, čeká nás ples hraběte Er. Chodíme po třídě, ruce za zády a přemýšlíme, kdo by byl vhodný ženich pro naši princeznu.

1. Pohádka k vyvození písmene R, str. 38 /nakopírovat list k pohádce, kresba na tabuli/

1. Děti zkoušejí vyslovit jméno

2. Části těla tvoří R /vytvoří alej/

3. Opakují říkanku

4. Ve dvojici tvoří r /vytvoří alej/

2. Vyslovení hlásky r patří k nejtěžším úkolům, vyzkoušíme si to – řekni r.

3. Procvičení jazyčku - Hlasy zvířat podle MK 100 – brbli, vrkú, krá, drbu vrbu, kmotr Petr

4. Říkanka : Ukutný drak s dračicí brousí kolem hradu.

Pozor, pozor, princezničko, nechod' na zahradu.

Hádanka: Divné zvíře vidím v díře, v rukou nůžky,

na hlavě růžky, hladký kabátek a chodí nazpátek./na listu povídání o rakovi/

5. Uč. ukáže písmena r na magnet. tabuli – Hledej další písmeno r ve třídě /vzadu na stěně, vpředu na bílé tabulce/

6..Jmenuj, co na obrázku začíná hláskou r. Otoč list k pohádce, co zde začíná hláskou r?

7. Vymýšlej další slova, která začínají hláskou r – hra, kdo vypadne, děti vytvoří kruh.

8. Hláška r nás probudí, děti v kruhu spí, po zaslechnutí slova na r se probudí.

9. Uč. Píše na tabuli slovo KAMARÁD, najdi písmeno R. Najdi svého kamaráda, přiveď ho k tabuli, proč sis ho vybral? Pohlad' ho, koho tu nemáš. /vybrat jen některé děti/

Stanoviště:

1.Modelování r

2.Názvy zvířat od r

3.Najdi mezi písmeny písmeno r a vybarvi

4.Pojmenuj obrázky od r /kniha/

5.Nakresli obr. začínající hláskou r

6.Vystřihni r /nůžky/

7. Napiš na tabulku psací r

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník

5.11. AMOS

Den podle Amose

U příležitosti výročí narození Jana Amose Komenského se konal Den podle Amose. Žáci si předem vybrali a sestavili rozvrh hodin podle svého zájmu.

A bylo z čeho vybírat. Mohli se zúčastnit vyučování ve Vědecké laboratoři, kde prováděli různé pokusy a psali neviditelným písmem. V Přírodovědné akademii řešili ekologické problémy a procvičovali si vnímání látek pomocí smyslových orgánů. Ve vyučování nazvaném Kočičí výchova získali nové poznatky o chovu koček, jejich chování a procvičovali si různé pohybové dovednosti, jaké má každá kočka. Na návštěvě u vodníka Alfonse se zabývali pokusem s vodou. Žáci si mohli vybrat i z dalších zajímavých nabídek-Vyrob si své puzzle, Namaluj si tričko, Vytvoř si jarní květinu z papíru.

Celý den vládla ve třídách hravá a příjemná atmosféra. Utvářely se nové dovednosti pro spolupráci žáků v rámci celé školy. Domů si kromě pěkných zážitků odnášeli své výrobky, nové poznatky a zkušenosti z různých oblastí.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.12. DEN ZEMĚ

22.4.-Den Země

Týden před termínem probíhá sběr papíru. Kontejner připravit den předem. Rodiče mohou přivezený

papír hned nakládat do kontejneru. Je dobré upozornit rodiče, že je třeba třídit noviny, časopisy a karton.

Den předem připravit ohniště /dobré u MŠ/, dřevo, zápalky, poprosit děti, aby si přinesly vidlice, igelitové pytle na třídění odpadu, odměnu za práci.

Začínáme odnosením balíků z chodby do kontejneru. Potom se shromáždíme v tělocvičně, kde děti kreslí obrázek na dané téma. /rok 2008-"Jak jsem potkal přírodu"/. Potom si děti vezmou věci, dřevo, čaj a odcházíme k ohništi. Opečeme vuřty a vydáváme se na sběr odpadků. Žáci se dělí do skupin, nesou si pytle na odpad, který se hned třídí. Následuje odměna za poctivou práci. Den zakončíme obědem.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.13. AFRIKA

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník

5.14. VÁNOCE V ANGLII

VÁNOCE - projekt k anglickému jazyku

Půlnoční mše, rozsvícené stromečky, dárky a štědrovečerní večeře, to jsou Vánoce, náboženský a rodinný svátek, který každoročně slaví křesťané 25. prosince na paměť narození Ježíše Krista ve stáji v městě Betlémě.

Už ve starověku se v těchto dnech zimního slunovratu konaly různé oslavy končící vlády zimy a návratu slunce.

Egyptané se klaněli novorozenátku, které představovalo světlo. I Peršané svého boha Mithru oslavovali 25. prosince. V Římě to byl den "neporaženého slunce".

Křesťanská církev tyto obřady, které označovala za pohanské, nahradila ve 4. st. oslavou Narození Páně. Přesto se jejich zbytky dochovaly v mnoha lidových obyčejích.

Stromeček, dříve jedlička, dnes nejčastěji smrček nebo borovička patrně nahradil dub, k němuž druidové kladli oběti pro své bohy.

Jak se slaví Vánoce ve světě

Slovo Vánoce zařadili do kalendáře Římané v roce 336. Vánoční svátky jsou souborem ustálených tradic a zvyků, jež se vyvíjely v průběhu staletí a slaví se prakticky na celém světě. Nesetkáme se s nimi však v ortodoxním židovském prostředí či v islámských zemích, neboť jsou to svátky výhradně křesťanské.

1.den - žáci dostanou domů slovíčka k Vánocům, mají za úkol najít význam angl. slov a zapsat jejich výslovnost

- vybraní žáci si mají nacvičit čtení textů, týkajících se Vánoc v Anglii

2. den - čtení o Vánocích v Anglii

ANGLIE

Od druhé poloviny 19. století se Vánoce ve Spojeném království řídí tradicí, že vánoční svátky začínají rozsvícením adventní jedle jedním z členů královské rodiny na londýnském Trafalgar Square. Silnou tradicí se na ostrovech pyšní koledy, po ulicích procházejí již před Vánocemi koledníci a zpívají: "Jednou se probudíme..." Chod oslav je velmi podobný zámořské tradici. Dárky děti rozbalují ráno na Boží hod. Santa Claus cestuje na saních se soby. Do domácností se dostává v noci krbem, na němž jsou zavěšeny červené ponožky čekající na nadílku. Vánoční hostina připadá až na večer pětadvacátého prosince. Štědrovečerní menu se skládá z pečeného krocana s ořechovou nádivkou, který se podává s opečenými bramborami, dušenou mrkví a hráškem. Pak čeká na stolující vánoční pudink. Ovocný pudink je za průplavem nejtypičtější vánoční pochoutkou. Připravuje se již v době adventu. Jako součást tradice uvařený pudink chodí míchat každý člen rodiny a přitom vyslovuje své přání. Během večere pak do pudingu ukrývají mince nebo náprstek pro štěstí.

- přichází přestrojený Santa Claus /učitel: v USA Santa Claus, v Anglii Father Christmas, u nás Ježíšek/

Poslouchejte a dostanete od něj malý dárek

- čtení článku

Na rozdíl od našeho Ježíška nosí dětem v anglicky mluvících zemích vánoční dárky Santa Claus, kterému se ve Velké Británii častěji říká Father Christmas. Má dlouhý bílý plnovous, červený kožíšek a čepici a s sebou nosí pytel plný dárků.

Father Christmas

Všichni jej milují, nejvíce však děti, které od něj každý rok dostávají dárky. F.Ch. nechává dárky buď pod stromečkem, anebo v punčoše, jako je tomu ve Spojených státech. Jedno se však nemění: vždy přichází v noci, aby ho nikdo neviděl.

Kdo to byl?

Father Christmas má svůj původ v legendě o svatém Mikuláši, který byl pravděpodobně ve 4. st. biskupem v Asii. Legenda vypráví o tom, jak svatý Mikuláš pomohl chudému šlechtici tím, že dal jeho třem dcerám tři pytle zlata. Nechtěl, aby se kdokoli dozvěděl jeho jméno, a proto i dnes přináší F. Ch.

své dárky potají.

Jeho domov

Father Christmas bydlí v Laponsku, části Finska, která leží za polárním kruhem. Jeho dům je ukrytý v borovém lese a celý rok jej pokrývá sníh. Father Christmas pilně pracuje, aby pro každého připravil vánoční dárek. Jezdí na saních tažených osmi sobi.

Elfové

Father Christmas má čtyři pomocníky - elfy. Jsou to Snowy Bowy, který miluje sníh, Speedy Sam, nejzaměstnanější z elfů, Tricky Nicky, jenž má rád hry, a Noisy Nod, který nadělá spoustu rámusu. Všichni elfové dbají na to, aby F: CH: o Vánocích na nikoho nezapomněl.

Vzpomínky na Vánoce

Vždy hodně sněžilo. Den před Štědrým dnem jsme zdobili stromeček a celý dům zvonečky, svíčkami, papírovými řetězy a stuhami.

Na Štědrý večer jsem vždycky pověsil u postele punčochu a chtěl jsem zůstat vzhůru celou noc a čekat, až se ozvou stříbrné zvonečky. Snil jsem o osmi sobech a o Santa Clausovi, jak vchází komínem do mého pokoje. Vždy jsem však usnul a ráno jsem našel punčochu plnou cukroví a dárků.

K obědu jsme měli pečeného krocana a vánoční pudink. Po obědě se sešla celá rodina a seděli jsme u krbu, povídali si a užívali atmosféry Vánoc. Matka hrála na housle a děti zpívaly vánoční koledy.

- angl. slovíčka - What is this?

- otázky k textu

1. Kde nechává Father Christmas dárky? /pod stromečkem nebo v punčoše/
2. Kdy přichází? /v noci/
3. Kde má má původ F.Ch.? / v jedné legendě o sv. Mikuláši/
4. Co daroval chudému šlechtici? /3 pytle zlata/
5. Kde F. Ch. bydlí? /Laponsko, část Finska/
6. Na čem jezdí? /na saních/
7. Kdo saně tahne? /sobi/
8. Kolik jich je? /8/

Píseň o sobovi Rudolfovi s červeným nosem.

Zpívá se v ní o tom, jak se Rudolf stal vedoucím sobem spřežení Santa Clause. Osmý sob Rudolf měl červený nos, a proto se mu všichni smáli. Potom Santa Claus přišel na to, že by mohl všem svítit na

cestu. Zapráhl ho jako prvního a od té doby mu všichni záviděli a předcházeli si ho.

9. Kdo mu pomáhá? /elfové/

10. Kolik jich je? /4/

11. Kdy si děti rozbalují dárky? /ráno na Boží hod/

12. Kudy se Santa Claus dostává do domu? /krbem, komínem, na krbu jsou zavěšené červené ponožky/

13. Kdy probíhá vánoční hostina? /v Anglii večer 25.12./

14. Menu, jaké je tradiční jídlo? /krocan s nádivkou, pudíng/

15. Co do pudíngu ukrývají? /mince nebo náprstek pro štěstí/

ZA SPRÁVNOU ODPOVĚĎ DĚTI DOSTÁVAJÍ VÁN. OBRÁZEK - SANTA CLAUSE LEZOUCÍHO DO KOMÍNA

Pohádka o Vánocích

Byla jedna vesnice, která se jmenovala Whowill /HÚVIL/ a v ní žili lidé jménem WHO /HÚ/. Nad tou vesnicí byl kopec, kde žil člověk, který měl srdce o 2 čísla menší než ostatní lidé. Žil tam se svým psem Maxem. Ten člověk neměl rád Vánoce, neměl rád lidi. A ten si usmyslel, že zničí lidem Vánoce. Zapráhl psa Maxe do saní, přidělal mu parohy a jel v noci do vesnice a vše jim sebral - stromky, jídlo, dárky i polena do krbu. Ráno stál na kopci a s rozechvěním čekal nářek, pláč a smutek. Ale uslyšel jen zpěv, radost, veselí. Člověk na kopci byl celý zmatený a v té chvíli pochopil, že Vánoce nejsou jen dárky, jídlo, ale že jde o štěstí a radost. Srdce se mu rázem zvětšilo o 3 čísla a vše, co lidem sebral, lidem vrátil. Za odměnu mohl rozporcovat největšího krocana.

How The Grinch stole Christmas! By Dr. Seuss

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 4. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.15. ETICKÁ VÝCHOVA

ETICKÁ VÝCHOVA

I když si mnoho lidí myslí, že starosti mají jen dospělí, není to vždy pravda. To jsme si uvědomily i na naší škole. Každý pátek věnujeme 15 minut na začátku poslední hodiny „Etické výchově“.

Ve slovníku cizích slov je etika uvedena jako morálka /mravnost/. Jeden chlapec ze 4. ročníku si tento pojem přeložil po svém. ETIKA=SLUŠNOST.

Každý týden si paní učitelka připraví jiné téma, o kterém si povídáme. Už jsme probrali zdravení, osobní hygienu, správné stolování, toulky za kulturou /chování v kině, v divadle a na koncertě/, kouzelná slovíčka, zájmy a nadání, počítač versus kniha a čekají nás další pravidla. Potom připomeneme dětem, že mají určité povinnosti, ale i práva.

Příjemnou chvíli zpestříme lidovou pranostikou, kterou přečteme ke konkrétnímu datu.

Na závěr nastává nejdůležitější část naší minihodinky. Děti se nám svěřují se svými problémy a starostmi. Nejvíce nás těší, když víc chválí své spolužáky za pomoc, než si na ně stěžují. Přesvědčily jsme se, že tyto „chvilky“ stmelují kolektiv, a že se všichni těšíme na další pátek.

PŘIJĎTE SE PODÍVAT!!!

Škola podala ve šk. r. 2008/2009 projekt s názvem Etická výchova = učíme se slušnému chování. KÚ HK nám věnoval darem na realizaci projektu 50 000,- Kč.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.16. DEN ZEMĚ

DEN ZEMĚ

Třída: 1. – 5.

Délka projektu: 2 vyučovací hodiny

Cíl: poznat problémy ekologie; uvědomit si, jak můžeme pomoci v ochraně planety; posbírat odpadky po vesnici a tím pomoci vylepšit prostředí

Mezipředmětové vztahy: prvouka, přírodověda, ekologie, tělesná výchova

15 min. Rozhovor v kruhu. Jak můžeme Zemi pomoci? V čem se dá šetřit?

- Voda: - Nenecháváme téct vodu při čištění zubů.
 - Zastavíme kapající kohoutek.
 - Sprchujeme se krátce a při mydlení vypínáme proud vody.
 - Sbíráme odpadky v okolí potoků a řek.
- Zvířata: - Neničíme zvířatům jejich přirozená prostředí, natož hnízda a úkryty.
 - Vyrábíme krmítka pro ptáčky a sypeme jim zrní hlavně v zimě.
 - Brouka místo zašlápnutí odnes z cesty např. do trávy.
 - Můžeš finančně přispívat na nějaké zvíře, např. v ZOO, útulku.
 - Nikdy neodhazuj ŽÁDNÉ odpadky na zem, použij popelnici nebo dej odpadky do sáčku, po výletě je vyhodíš.
- Rostliny: – Neodhazuj odpadky! Sbírej je a pomoz ulevit přírodě.
 - Pěstuj rostliny na zahrádce i doma.
 - Šetříme papírem.
- Energie: - Zbytečně nesvítime.
 - Pokud nejedeš daleko a je to možné, jeď na kole nebo pěšky.
 - Při vaření dáváme poklici na hrnec.

Třídění odpadů – vysvětlení co patří do které popelnice a proč (sklo, papír, plasty, směsný odpad,...).

35 min. Hra Běh pro Zemi

- Na třech stanovištích jsou učitelé, kteří zadávají úkoly a kontrolují jejich splnění.
- Děti se rozdělí spravedlivě do skupinek po 3 členech.
- Děti vyběhají ve skupinkách za sebou po určitém časovém limitu (podle velikosti trati).

- S sebou má každá skupina lísteček, na který dostanou razítko za splnění úkolu na stanovišti a na konci běhu se jim tam napíše i čas.

1. stanoviště: „Třídění odpadu“

4 krabičky představují 4 kontejnery (žlutá, zelená, modrá, šedá)

děti mají za úkol roztrdit správně obrázky do „kontejnerů“

mohou se jednou splést

2. stanoviště: „Zvířátka v lese“

napsat alespoň 7 zvířat žijících v lese a u 3 napsat čím se živí

3. stanoviště: „Sbíráme bylinky“

po určené trase přejít s míčkem na pálce a na konci napsat jednu bylinku, kterou sbíráme a sušíme, protože je léčivá

Vyhrává skupina s nejlepším časem a s nejvíce splněnými úkoly.

Obrázky viz. dokumenty 2008

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.17. DEN DĚTÍ-DEN NARUBY

1. 6. DEN DĚTÍ – „Den naopak“

Třída: 4. a 5.

Čas: 3 vyučovací hodiny

Cíl: vyzkoušet si náročnou práci učitele, zopakovat si učivo, umět si zorganizovat práci

Popis projektu:

Děti si zahrají na učitele a 3 vyučovací hodiny si rozdělí na části, kdy budou vyučovat ostatní. Učitel se na ten čas stává dítětem a pracuje společně s ostatními dětmi.

Děti mají dopředu rozdělený čas a předměty a mají dostatek času připravit si, co budou s ostatními procvičovat.

Zhodnocení: V komunikačním kruhu každý může říct, jak se mu den líbil, co bylo pro něj nejtěžší a vyprávět ostatní dojmy.

Pochvala pro všechny, kteří se pečlivě připravili a popřání krásného dne dětí + sladká odměna.

5. tř. – každý jednu hodinu

4. tř. – čj – 4 žáci po 10 minutách

- m – 4 žáci po 10 minutách

- aj – 3 žáci po 10 minutách + zbytek zhodnocení

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.18. NAUČNÁ STEZKA BĚLÁ

Po naučné stezce „Bělá“

Autor projektu : Jana Šabatová

Projekt patří do průřezového tématu :

Enviromentální výchova

ekosystémy

základní podmínky života

lidské aktivity a problémy životního prostředí

vztah člověka k prostředí

Místo : Solnice

Délka trasy : 10 km , 13 zastavení

Zaměření : fauna a flora, geologické složení, historie Dlouhé strouhy, Ještětic a vodovodu Císařská studánka

Popis trasy :

Stezka začíná i končí na Masarykově náměstí v městě Solnice. Název trasy je podle řeky Bělá, která městem protéká. Stezka vede do Šárky, k vodojemu, přes Holovku do Vrchoviště, prochází Ještěticemi do lesa Boroviny a do Kvasin. Dále se vrací kolem automobilky, prochází zámeckým parkem a zpět na náměstí.

Stezka vede také k místu, kde stály Lázně Císařská studánka – zastavil se tady císař Josef II. na své inspekční cestě. Vlastní lázně byly vybaveny primitivními dřevěnými vanami, kde se za malý poplatek dalo vykoupat. Tak tomu bylo až do roku 1894, kdy byly budovy pro sešlost strženy. Zůstala zde studánka s jezírkem a posvátnou kapličkou. Na místě kapličky, která byla rozebrána, byla v letech 1946-1951 Vodovodním svazem Císařská studánka postavena budova hlavní čerpací stanice. Dnes budova pozbyla svého původního poslání.

Zastávky :

- 1.Úvodní informační panel
- 2.Dlouhá strouha
- 3.Geologie
- 4.Hlavní vodojem
- 5.Pod Holovkou
- 6.Les Vřesoviště

- 7.Císařská studánka
- 8.Ještětice
- 9.Boroviny
- 10.Bělá
- 11.Škoda auto a.s.
- 12.Zámek Kvasiny
- 13.Zámecký park

Organizace :

Malé děti : autobusem do Solnice

Velké děti : na kole do Solnice

1.Prohlídka školy v Solnici.

Prováděli nás naši bývalí žáci.

2.Naučná stezka Bělá malé děti až k Císařské studánce a zpět
velké děti celý okruh 10 km na kole

3.Hostinec U kamenného stolu - starobylá tvrz postavená v roce 1558, po přestavbě se z ní stala hospoda.

4.Opékání vuřtů - „U tří lípek“

5.Přesun do školy

6.Shlédnutí reportáže z Toulavé kamery o naučné stezce „Bělá“

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

5.19. KNIHOVNA

Městská knihovna v RK

1. Děti si do školy přinesou z domova knihy, které čtou. Společně zapíšou do čtenářského deníku.
2. Návštěva Městské knihovny v Rychnově nad Kněžnou. /Paní knihovnice dětem ukáže prostory knihovny, předvede jim různé druhy knih, prozradí provoz oddělení pro děti, zapojí je i do soutěže o spisovatelích/.
3. Návštěva Orlické galerie / výstava obrázků Zdeňka Milera, autora knih o krtečkovi/.
4. Kreslení zážitků z exkurze ve škole

Návštěva Městské knihovny a Orlické galerie v RK

12.5.2010 jsme navštívili s žáky 1. a 2. roč. Městskou knihovnu v Rychnově nad Kněžnou.

Příjemná atmosféra, ale hlavně zajímavé vyprávění paní knihovnice všechny děti zaujalo.

Po poutavé besedě jsme se ještě vydali do Orlické galerie, kde právě probíhá výstava Zdeňka Milera nazvaná Z příběhů O krtečkovi. Zde děti viděly originální návrhy tohoto světoznámého ilustrátora, který letos oslaví již 89 let.

Protože se nám v knihovně i na výstavě líbilo, domluvili jsme návštěvu i čtvrtákům a pátákům, kteří pojedou do RK příští středu.

Snad touto akcí přispějeme k tomu, že se naše děti budou více věnovat četbě knížek a nebudou trávit tolik času u počítače.

Napsala Jana Šabatová

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 1. ročník, 4. ročník, 2. ročník, 5. ročník, 3. ročník

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

SWOT analýza vypracovaná na ZŠ Černíkovice

SILNÉ STRÁNKY

V lidském potenciálu:

- kvalifikovanost pedagogického sboru
- ochota pracovníků školy ke změnám a vzdělávání
- ochota pracovat nad rámec běžných povinností
- dostatek příležitostí se realizovat

V materiálním vybavení:

- počítače ve třídách - využití při výuce - přístup k PC a na internet, vybavení školy informační technikou s volným přístupem žáků
- žákovská a učitelská knihovna
- tělocvična a školní hřiště
- relaxační koutky ve třídách
- prostory pro zájmovou činnost /keramická dílna/
- vhodná poloha školy pro pobyt v přírodě a vycházky do blízkého okolí
- ekologické topení

V pedagogickém procesu:

- zdravý životní styl
- využití projektových dnů během školního roku
- spolupráce s MŠ, okolními školami a dalšími institucemi
- snaha o sebehodnocení žáků
- spojení tříd vede k respektování žáků navzájem, starší pomáhají mladším
- rozvoj žáků talentovaných i méně nadaných, vnímaví žáci se učí dopředu s vyšším ročníkem a slabší se učí opakováním s nižším ročníkem
- individuální přístup k žákům
- pitný režim, relaxace o přestávkách /psychohygienické faktory/

V ostatních faktorech:

- dobrá spolupráce rodiny a školy /neformální setkání rodičů a pedagogů, sponzorování akcí atd./
- dobrá sociální skladba žáků /rodinné zázemí/, dobrá spolupráce s většinou rodičů /sponzoři/
- dodržování tradic školy /jarmark, olympiáda, výstava knih, vánoční besídka, karneval, divadlo.../
- bohatá mimoškolní činnost=rozvoj osobnosti dítěte mimo vyučování /kroužky/
- aktivní zapojení rodičů do života školy
- možnost účasti rodičů ve vyuč.
- prezentace školy - publikování ve zpravodaji a okresním tisku, účast na soutěžích
- dobrá spolupráce školy se zřizovatelem a různými organizacemi v obci
- fungující Školská rada

SLABÉ STRÁNKY

V lidském potencionálu:

- nemotivující finanční ohodnocení při práci nad rámec svých povinností
- malá možnost rozdělit úkoly /málo pracovníků/
- vyšší věkový průměr pracovníků školy
- chybí mužská část sboru
- velké nároky na vedení školy a malý pedagog. sbor
- různá míra flexibility učitelů

V materiálním vybavení:

- nepropojenost školy a ŠJ
- chybí vybavení učeben moderním nábytkem
- malá tělocvična
- chybí sborovna a kabinet

V pedagog. procesu:

- někdy převažuje motivace známkami na rozdíl od vnitřní motivace žáka

V ostatních faktorech:

- malá informovanost o zkušenostech RVP v zahraničí
- malá informovanost o školské reformě mezi lidmi

RIZIKA

- obavy z náročnosti projektu a malého zápalu učitelů
- časové přetížení pedagogů
- nadměrné nároky na učitele, malé finanční ohodnocení, nedocnění pedagog. práce
- velká různost programů a učebnic
- diskriminace netaentovaných žáků přicházejících z jiných škol
- úbytek žáků
- odchod kvalifikovaných pracovníků
- neustálé změny, nové vyhlášky a pokyny
- špatná dopravní dostupnost školy
- strach rodičů z nového a neověřeného
- nedostatek finančního zajištění výuky
- uvolnění kázně
- nejednotnost učiva v jednotlivých ročnících úpři přechodu na jinou školu/
- nekázeň, agresivita, násilí
- šikana

PŘÍLEŽITOSTI

- zpětná vazba se spádovou školou
- spolupráce školy s bývalými žáky
- pro pedagogy - poznat některé vlastnosti, schopnosti a povahové rysy žáků
- rozvoj talentů v kroužcích
- vnější evaluace školy, výsledky dětí ve srovnávacích testech /CERMAT, Klokánek, Cvrček/
- spojení výuky s praxí /exkurze/
- výuka jazyků újazykový kroužek/
- finanční podpora zřizovatele
- zlepšení společenské prestiže a finančních podmínek učitelů
- přibližování evropským standardům

JAK ELIMINOVAT SLABÉ A SILNÉ STRÁNKY ŠKOLY A RIZIKA

- naši kvalitní práci, otevřenost a vstřícnost vzhledem k dětem i rodičům
- neustálým dlouhodobým sebevzděláváním
- učitel musí mít pocit, že ho okolí uznává
- opravdovým zájmem o kvalitní průběh vzdělávacího procesu - snaha
- zázemí mít v DVPP
- snažit se více zapojit rodiče i veřejnost /trpělivě vysvětlovat, diskutovat, snaha najít společnou řeč apod./
- získávat sponzory, dotace
- organizovat vědomostní soutěže, účastnit se v nich
- neztrácet motivaci, nadšení /stále si uvědomovat proč tuto práci děláme a připomínat důvod, proč a s jakými ideály jsme si ji zvolili jako životní poslání/

AUTOEVALUACE ŠKOLY

"Hlavním významem autoevaluace školy je postupné zvyšování její kvality. Význam sebehodnocení však spočívá také v tom, aby si školy dokázaly uvědomit svoji jedinečnost. Nejtěžší na celé autoevaluaci je, aby se každá učitelka uměla sebekriticky podívat sama na sebe, na svoji práci."
/Vybráno z textu Lukáše Doubravy./

Při evaluaci jde o velmi různé činnosti, při kterých se ve škole zjišťuje, jak dobře probíhají procesy a změny naplánované ŠVP.

Slovníček v dokumentu RVP o evaluaci praví:

Evaluační činnosti jsou veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření,

posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve ŠVP.

Autoevaluace školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované v ŠVP, výsledky autoevaluace

slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy, autoevaluaci provádějí účastníci vzdělávacího procesu - vedení školy, učitelé, žáci.

Evaluace je víc než hodnocení nebo kontrola. Evaluace je zaměřená jak na cílovou, tak procesní stránku práce školy. Evaluace se zabývá výsledky výchovně vzdělávací práce, ale také podmínkami pro dosahování těchto výsledků, a dále zkoumá cesty a nástroje, které byly zvoleny pro dosahování cílů. Evaluace zkoumá i cíle samé ve vztahu k cílové skupině žactva na jedné straně a k předepsaným státním cílům vzdělávání na straně druhé. Výsledky /sebe/evaluace slouží k plánování dalších postupných cílů, k úpravě podmínek, pokud je to možné, k volbě nástrojů určených k dosahování cílů. Výsledky evaluace ovšem mohou v některých případech vést i k opatřením ze strany zřizovatele, ať už personálním, nebo ekonomickým. Autoevaluace je pravidelný a průhledně prováděný proces, který popisuje změny ve vzdělání v dané škole, vzhledem k cílům, které si škola stanovila. I v moderní škole je potřebné průběžně sledovat, zda naše práce postupuje kupředu a zda jde naplánovaným směrem. Sleduje se proto, abychom dokázali včas poopravit svůj postup, abychom se nedostali do větších problémů, které by bylo těžké napravovat později. Všechno, co při vzdělávání předkládáme dětem v nich zanechá stopy, ať jim podáváme věci dobré nebo zlé. Evaluace má pomáhat škole-učitelskému sboru i jednotlivým učitelům, aby se o výuce i výchově rozhodovali co nejlépe. Byli co nejpravdivěji informováni o tom, jak jejich škola funguje, jak dobře se daří realizovat ŠVP. Vidět výsledky a mít jasný smysl práce, to je pro tak náročné povolání, jako je učitelství, velmi důležité. Tím, že učitelé mají zjištěno, jak je vzdělávání v jejich škole úspěšné, evaluace také pomáhá žákům. Výuka i výchova, kterou učitelé systematicky stále zlepšují podle toho, jak je účinná, samozřejmě bude žákům lépe vyhovovat. Kromě toho ve škole, kde se stále sleduje účinnost v dosahování výchovných a vzdělávacích cílů, učitelé u každého probíraného tématu a každé použité metody dobře znají její smysl a cíl-žáci to dobře poznají a to jim pomáhá chápat a přijmout smysl učení a být aktivní. Evaluace se týká nejen práce celí školy a učitelů, ale i práce žáků.

Aby hodnocení mohlo takto fungovat v žákovské práci, musíme dobře naplánovat a provádět i evaluaci práce učitelů a celé školy. ŠVP se snažíme realizovat co nejlépe mimo jiné i proto, aby žáci mohli plnit konkrétní a splnitelné úkoly, aby dosahovali individuálních změn k lepšímu a aby pracovali ve vstřícném prostředí a zažívali úspěchy v učení. Nejde jen o to, aby hodnocení školy dopadlo dobře. Hlavním úkolem je, aby v dobrém ŠVP výuka mířila k dosahování klíčových kompetencí i oborových očekávaných výstupů.

Zjišťování toho, na jaké úrovni zvládají žáci své cíle má smysl, když ho provádíme pravidelně, aby každý zřetelně a včas viděl, o kolik se posunul kupředu nebo zda stagnuje. Nestačí čekat, až se objeví inspektor.../Vybráno z textu PhDr. Ondřeje Hausenblase./

Vzdělávací činnost školy bude posuzována vždy vzhledem k tomu, co si škola vepsala do svého ŠVP. Kromě inspektorů budou školu posuzovat i další partneři" členové školské rady, místní zastupitelé, rodičovské spolky i jednotliví rodiče, a možná i místní tisk. Škola by měla být dobře připravena prezentovat i obhajovat svůj ŠVP právě s oporou v zjištěních, která ji přinese evaluace.

Nástroje a formy hodnocení žáka:

1. klasifikace
2. sebehodnocení žáka
3. portfolio žáka
4. výstupní hodnocení /žáci 5. roč./
5. vysvědčení

Způsoby prezentace škol: pomocí výsledků nezávislých testů žákovské práce /Kalibro nebi Scio/ podle výsledků z přijímaček na víceletá gymnázia nebo výsledků na vyšších stupních školy

shromažďování žákovských prací do portfolio, ze kterého může žák, rodič i osoba zvenčí vyčíst, jak se žák posouvá k vytčeným cílům

U těchto evaluačních nástrojů je důležité, jak škola interpretuje jejich výsledky-jak vysvětlí, kterými strategiemi nebo metodami dosáhla dobrých výsledků, co bude měnit a zlepšovat, aby zlepšila výsledky, které nejsou uspokojivé. Největším rizikem bývají srovnání číselných průměrů školy s jinými školami, které mají odlišné výchozí i provozní podmínky. Je nutné brát výsledky testů vždy s plným vědomím o podmínkách dané školy.

HODNOCENÍ ŽÁKU A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pravidla pro hodnocení žáků:

- způsoby hodnocení - klasifikací, slovně, kombinací obou způsobů

NA NAŠÍ ŠKOLE HODNOTÍME KLASIFIKACÍ

48/2005 ve znění... 454/2006

Vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

Hodnocení žáků na vysvědčení

Stupně hodnocení a klasifikace jsou stanoveny ve vyhlášce MŠMT ČR o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, § 15

(1) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

(2) Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

3) Celkový prospěch žáka je hodnocen:

v prvním až pátém ročníku školy těmito stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl (a)

neprospěl (a)

nehodnocen(a)

(4) Žák je hodnocen stupněm

prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 □ chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),

prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

(5) Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval úspěšně

pracoval

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

(a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

aa) soustavným diagnostickým pozorováním žáka,

ab) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,

ac) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,

ad) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,

ae) analýzou výsledků činnosti žáka.,

af) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,

ag) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

- kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro

jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení žáka by měla být zpracována tak, aby zohledňovala jeho individualitu (jeho možnosti – osobnostní maximum žáka) a aby odrážela společné výchovné a vzdělávací strategie školy. Kritéria hodnocení žáka je zapotřebí odvíjet od klíčových kompetencí, tj. formulovat je tak, aby se do nich jednotlivé aspekty klíčových kompetencí promítly.

Obecná kritéria hodnocení žáka stanovená v ŠVP ZV lze dále rozpracovávat pro hodnocení v jednotlivých vyučovacích předmětech. Rozpracování kritérií je důležité zejména z toho důvodu, že RVP ZV ukládá školám povinnost hodnotit takové aspekty vzdělávání, které dosud předmětem hodnocení nebyly a u kterých je objektivní hodnocení obtížnější, než je tomu u běžně hodnocených vědomostí. Rozpracování kritérií umožňuje si dobře rozmyslet, co pro nás ta či o-na kompetence v daném vyučovacím předmětu představuje, jak jí rozumíme, jak poznáme, v jaké míře si ji žák osvojil.

CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

- cíle a kritéria autoevaluace / co je cílem sledování v jednotlivých oblastech autoevaluace, co chce zjišťovat, škola si vymezuje měřítko /hlediska/, podle kterých bude činnost vyhodnocovat/

Aby výsledek autoevaluace byl co možná nejobektivnější a dal se vyjádřit v podobě jednoznačně formulovaného hodnotícího soudu, je nutné vymezit si jasné cíle a s nimi velice úzce související kritéria (měřítko, hlediska), podle kterých bude práce školy vyhodnocována.

Cíle autoevaluace si škola stanovuje vzhledem k vymezeným oblastem a s nimi souvisejícím otázkám, na něž hledá odpověď. Obecně lze říci, že hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak ŠVP ZV podporuje práci učitelů, jaké je prostředí, v němž se realizuje výuka apod. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky, ke zkvalitnění ŠVP ZV, a především k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kritérii (nebo také indikátory kvality školy) mohou být například dílčí otázky uvedené v příkladech vymezení autoevaluačních oblastí (spokojenost rodičů s prací školy, účast rodičů na školních akcích, dobré uplatnění absolventů školy v dalším životě, individuální péče o jednotlivé žáky (např. doučování pro slabé žáky, vyvážené kurikulum, spolupráce učitelů v pedagogickém sboru, kvalifikovanost pedagogického sboru – účast v dalším vzdělávání). Po zjištění počátečního stavu (hodnoty) těchto kritérií (indikátorů) si škola stanoví dílčí cíle, podle nichž bude vyhodnocovat svoji práci.

Například:

- zvýšit podíl rodičů, kteří vyjadřují spokojenost s prací školy;
- zvýšit účast rodičů na školních akcích;
- zvýšit kvalitu poradenství pro volbu povolání; zvýšit podíl žáků, kteří vystudují zvolenou střední školu;
- zřídit doučovací kroužky a monitorovat jejich efekt na výsledky slabých žáků;
- zjišťovat zastoupení vzdělávacích cílů ve výuce jednotlivých učitelů a cíleně zvyšovat podíl cílů zaměřených na rozvoj dovedností a postojů;
- podporovat vznik skupin „spolupracujících učitelů“ (učitelů, kteří spolu vzájemně konzultují, poskytují si zpětnou vazbu, ověřují inovace ve výuce apod.) a pečlivě vyhodnocovat jejich fungování a přínos.

(Dílčí) cíle a kritéria jsou přitom úzce provázané. Dosažený dílčí cíl v jedné etapě autoevaluace se

následně může stát kritériem (hlediskem), jímž budeme poměřovat žádaný cílový stav v etapě další. Pro úspěšnou a cílenou práci školy je proto nezbytné, aby cíle byly dobře definované a aby jich nebylo příliš mnoho, aby byly naplánovány metody, jak těchto cílů dosáhnout, aby kritéria pro hodnocení byla jasně stanovena a aby práce školy byla dobře zdokumentována, a tudíž umožňovala posoudit míru dosažení cílů. Je vhodné, pokud má škola možnost spolupracovat s jinou školou či více školami. Pozice jiné školy jako „kritického přítele“ dává možnost objektivněji posoudit některé aspekty činnosti školy.

- autoevaluace školy:

- oblasti autoevaluace /podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání, podpora žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání, výsledky vzdělávání, řízení školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům/

- cíle a kritéria autoevaluace /co je cílem sledování v jednotlivých oblastech autoevaluace, co chce zjišťovat, škola si vymezuje měřítka /hlediska/, podle kterých bude svou činnost vyhodnocovat/

- nástroje autoevaluace /dotazníky, rozhovory, diskuse, žakovské práce atd./

- časové rozvržení evaluačních činností

HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ

Dříve jsme ve škole hodnotili jen zvládnutí probírané látky. Dnes budeme hodnotit, jak se žáci zlepšili například ve schopnosti efektivně komunikovat, respektovat odlišnosti nebo řešit problémy.

Hodnocení musí pomáhat žákům v učení a musí jim dávat zprávu o tom, jak jsou úspěšní, a radit jim, co dělat dál, aby se jejich výkon zlepšoval. Nemůžeme postupovat v učení dál, pokud nevíme, co jsme už zvládli, na čem máme dále pracovat a jak se stalo, že jsme v něčem uspěli a v něčem ne. Cíle i cesty učení si stanovujeme na základě vyhodnocení dosavadního výsledku i průběhu učení.

Při hodnocení práce žáka můžeme tedy porovnávat jeho výkon s výkonem spolužáků /norma/. Můžeme také porovnávat jeho momentální výkon s jeho vlastním výkonem minulým a sledovat, jak se žák zlepšil nebo taky nezlepšil. Takovému měřítku se říká individuální přístup. Zohledňuje individuální dispozice žáka, jeho píli a nevytváří ve třídě nežádoucí "tabulky výsledků".

Musíme umět formulovat, co očekáváme, že žák opouštějící naši školu standardně zvládne v kompetenci "komunikovat", co zvládne v kompetenci "umět se učit" atd.

Na úrovni třídního programu bude učitelka muset být schopna

1. Zjistit aktuální stav výkonu žáka v daném čase /porovnáním se standardním očekáváním/ a umět ho popsat /výkon žáka, produkt/.
2. Zjistit, co k dosažení výkonu vedlo /procesy učení/.
3. Plánovat další cestu žáka k vytčenému cíli /za dosažením cílového stavu/.

Zvládání učiva

Převážná část vyhodnocování už nebude probíhat v zastávkách mezi výkladem tak, že by se změnil zásadně typ činnosti. Dříve bylo běžnou činností naslouchání výkladu a zapisování. To se pro účely kontroly přerušilo a psal se test nebo se zkoušelo ústně. Ve škole, v níž probíhá aktivní učení, bude hodnocení pevně propojeno s činnostmi, v nichž probíhá učení. Práce bude organizována a zadávána tak, aby aktuální výkon žáka byl patrný přímo z toho, jak bude pracovat na zadaných úkolech, jimiž se bude učit.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE

Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- (1)Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období tří školních roků.
- (2)Návrhy struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.
- (3)Vlastní hodnocení školy se projednává v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Etapy procesu autoevaluace:

Jednotlivé kroky procesu autoevaluace usnadňují orientaci v celém evaluačním procesu.

„Autoevaluace školy má několik fází: motivační, přípravnou, realizační, evaluační a korektivní.“

(Nezvalová, 2004, s. 75)

Motivační fáze je důležitým předpokladem pro započetí autoevaluačního procesu. Spočívá v získání spojenců (rodiče, žáci, spoluorganizátoři) pro realizaci autoevaluace.

Přípravná fáze začíná promýšlením a zpracováním autoevaluačního projektu školy.“ (Rýdl, 1998, s. 38) Zahrnuje vymezení a stanovení konkrétních postupů, záměrů a cílů.

Realizační fáze = vlastní a konkrétní postup, během kterého jsou sbírány potřebné informace.

Evaluační fáze zahrnuje zpracování tj. roztřídění a vyhodnocení získaných údajů. Tyto výsledky jsou podkladem pro vypracování závěrečné evaluační zprávy.

Korektivní fáze obsahuje vytýčení jednotlivých opatření vedoucích k nápravě a k odstranění zjištěných slabých stránek či nedostatků v daných oblastech.